

มาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

อณิษฐา นันทพิสิฐ

เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของเอกัตศึกษาที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของเอกัตศึกษาที่ส่งผ่านทางคณะที่สังกัด

The abstract and full text of individual study in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)

are the individual study authors' files submitted through the faculty.

หัวข้อเอกัตศึกษา มาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

โดย นางสาวอณิษฐา นันทพิสิฐ

รหัสประจำตัว 598 62728 34

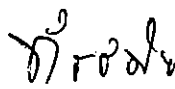
หลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ
 คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวดวิชา ภาษีอากร

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ทัชชมัย (ฤกษ์สุด) ทองอุไร

ปีการศึกษา 2560

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เอกัตศึกษาดังนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

ลงชื่อ..........อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ทัชชมัย (ฤกษ์สุด) ทองอุไร)

บทคัดย่อ

ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์ที่มีอัตราการเกิดและการตายของประชากรต่ำ ซึ่งทำให้ประเทศไทยเข้าสู่ “สังคมผู้สูงอายุ” (Aging Society) และส่งผลให้ภาครัฐมีภาระหนักในการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นที่ภาครัฐจะต้องดำเนินนโยบายและมาตรการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุในอนาคต ๓๐ ปี โดยเน้นหลักประกันรายได้ประชาชนสาธารณสุข และด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์: มาตรการทางภาษีเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ภาครัฐนำมาใช้เพื่อสนับสนุนนโยบายดังกล่าว จากการศึกษาพบว่ามาตรการทางภาษีของประเทศไทยมีหลากหลายมาตรการ แต่บางมาตรการยังมีข้อจำกัดในการใช้ เช่น ข้อจำกัดของการยกเว้นภาษีเงินได้มีติดบุคคลใหม่เกษียณหรือลงทุนสนธิบุคคลสำหรับรายจ่ายในการจ้างงานผู้สูงอายุที่ไม่สนับสนุนการจ้างงานที่เพียงพอ การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายเบี้ยประกันสุขภาพและเบี้ยประกันชีวิตที่ยังไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มประชาชนส่วนใหญ่ที่ไม่สามารถทำประกันด้วยตนเอง ส่งผลให้ประชาชนยังคงต้องพึ่งพาการช่วยเหลือจากภาครัฐในการรักษาพยาบาล และข้อจำกัดของการลดหย่อนเงินบริจาคใหม่แก่กองทุนผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์: สถานพักพิงบำบัดและฟื้นฟูสุขภาพคนสูงอายุ ซึ่งเงินที่ได้รับจากการบริจาคไม่มีความสม่ำเสมอและไม่แน่นอน นอกจากนี้สถานสงเคราะห์จะไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้สูงอายุแล้ว ยังมีผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยที่ยังขาดที่พักอาศัยที่เหมาะสมในการดำรงชีพ ซึ่งเป็ภาระหนักของภาครัฐในการดูแลผู้สูงอายุกลุ่มนี้ด้วย

จากการศึกษามาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทญี่ปุ่นซึ่งเป็ประเทศที่มีอัตราประชากรผู้สูงอายุมากที่สุดในโลก พบว่ามีแนวทางในการนำมาตราการทางภาษีของประเทศญี่ปุ่นมาปรับใช้กับประเทศไทย โดยการเพิ่มเติมมาตรการทางภาษีที่สำคัญ คือ มาตราการลดหย่อนเงินที่จ่ายเพื่อรักษาพยาบาล เพื่อเสริมการดูแลรักษาสุขภาพของประชาชนและผู้สูงอายุ โดยการบรรเทาภาระค่ารักษาพยาบาลสนธิเงินจากระบบประกันสุขภาพและประกันชีวิต รวมถึงค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลที่หลักประกันไม่ครอบคลุม โดยเฉพะอย่างยิ่งการให้สิทธิลดหย่อนเงินที่จ่ายเพื่อรักษาพยาบาลสำหรับผู้มีเงินได้ที่มีภาระในการดูแลบิดามารดาและอุปการะดูแลผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ร่วมกัน เป็นต้น ทั้งนี้ การใช้มาตรการดังกล่าวควรมีการกำหนดขอบเขตของค่าใช้จ่ายที่นำมาลดหย่อนใหม่ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีของภาครัฐ และมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนการสงวนที่พักรักษาสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งเป็โครงการที่ภาครัฐกำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน แต่ซึ่งขาดแรงจูงใจที่จะได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชนในการดำเนินการเพื่อรองรับประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งที่พักรักษาดังกล่าวต้องมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการดำรงชีพ

ของผู้สูงอายุ และมีการบริการทางการแพทย์และการรักษาพยาบาลที่เหมาะสม โดยภาครัฐควรให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี เช่น สิทธิในการหักค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น สิทธิการได้ลดภาษีทรัพย์สิน และสิทธิการได้ลดภาษีจากการซื้อสังหาริมทรัพย์: ซึ่งเป^ามาตรการทางภาษีที่สร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร^วงในโครงการมากขึ้น และลดความกังวลในเรื่องความคุ้มค่าของการลงทุน สิ่งที่ต้องพิจารณาในการนำมาตรการทางภาษีมาใช้คือ การกำหนดช่วงเวลาในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี และความเหมาะสมของสิทธิประโยชน์แต่ละประเภท

มาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่มีประสิทธิภาพในการรองรับผู้สูงอายุนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองและส่งเสริมการดูแลผู้สูงอายุจากภาคประชาชนมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้งบประมาณค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุของภาครัฐลดลงได้ส่วนหนึ่ง อันเป็นการบรรเทาภาระหน้าที่ของภาครัฐในการดูแลผู้สูงอายุที่สำคัญ

กิตติกรรมประกาศ

เอกัตศึกษาเรื่องมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจาก ผู้วิจัยได้รับความเมตตากรุณาจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ทรินตด้วยกัน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ทชชชัย (ฤกษ์สุด) ทองอุไร ที่เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำปรึกษาชี้แนะ แนวทางและมุมมองในการจัดทำเอกัตศึกษา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกทรินในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมาย เศรษฐกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการอบรมสั่งสอนให้ความรู้และชี้แนะใน หลักสูตรทุกทรินที่ริเริ่มแบงป้ความรู้และให้ความช่วยเหลือในการศึกษาและคำแนะนำที่เป้น ประโยชน์:ตลอดจนเจ้าหน้าที่หลักสูตรฯ ที่อำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยตลอด ระยะเวลาการศึกษา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดามารดาของผู้วิจัย นายมนนเทพ พรประภา เป^นย3งสูงที่เห็น ความสำคัญของการศึกษา ให้ความช่วยเหลือและให้การสนับสนุนตลอดจนเป^นนำล้ใจสำคัญตลอด ระยะเวลาของการศึกษาจนเอกัตศึกษานี้สำเร็จลุล่วงตามตั้งใจ หากมีความผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัยไว้ขอความยินดี

อัญชิฎา นันทพิสิฐ

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็^มาและความสำคัญของปรัญญา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย.....	6
1.3 สมมติฐานของการศึกษาวิจัย.....	6
1.4 ขอบเขตการศึกษาวิจัย.....	6
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้ไปจากการศึกษาวิจัย.....	7
บทที่ 2 แนวคิดและหลักการของกฎหมายภาษีอากร และนโยบายของภาครัฐในการเตรียม	
ความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย.....	8
2.1 ความรู้ทั่วไปของการจัดเก็บภาษีอากร.....	8
2.1.1 ความหมายของภาษีอากร.....	8
2.1.2 วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีอากร.....	9
2.1.3 แนวความคิดเกี่ยวกับหลักความเสมอภาคทางภาษีอากร.....	9
2.2 ความรู้ทั่วไปของมาตรการทางภาษี.....	10
2.2.1 การหักลดหยด.....	10
2.2.2 การยกเว้นภาษี.....	11
2.3 นโยบายของภาครัฐในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ.....	11
บทที่ 3 มาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของไทย.....	14
3.1 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายดวนหลักประกันรายได้.....	14
3.1.1 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลใหม่ 3 ปี หรือ หัก 3% ของเงินได้บุคคลสำหรับรายจ3ย ในการจงงานผู้สูงอายุ.....	14
3.1.2 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้สูงอายุ.....	15
3.1.3 การยกเว้นลดหย่อนเงินสะสมที่จ3ยเขตกองทุนจ3ง ๓ ๓.....	17
3.2 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายดวนสาธารณสุข.....	20
3.2.1 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ3ยค3บ้ยประกันสุขภาพ.....	21

3.2.2 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายเป็นเบี้ยประกันชีวิตทั่วไปและค่านายหน้าประกันชีวิตแบบบำนาญ.....	22
3.3 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.....	22
3.4 ขงจำกัดของมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย.....	23
3.4.1 ขงจำกัดของมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านหลักประกันรายได้.....	23
3.4.2 ขงจำกัดของมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสาธารณสุข.....	25
3.4.3 ขงจำกัดของมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.....	27
บทที่ 4 มาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย.....	29
4.1 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านหลักประกันรายได้.....	33
4.1.1 การลดหย่อนภาษีเงินได้จากเงินบำนาญ.....	33
4.1.2 การลดหย่อนเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม.....	34
4.2 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสาธารณสุข.....	35
4.2.1 การลดหย่อนเงินที่จ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาล.....	35
4.2.2 การลดหย่อนเงินที่จ่ายเป็นเบี้ยประกันชีวิต.....	36
4.3 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.....	37
บทที่ 5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยกับประเทศไทย และแนวทางในการนำมาตรการทางภาษีของประเทศไทยมาใช้กับประเทศไทย.....	40
5.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยกับประเทศไทย.....	40
5.1.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านหลักประกันรายได้ของประเทศไทยกับประเทศไทย.....	40
5.1.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสาธารณสุขของประเทศไทยกับประเทศไทย.....	43
5.1.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.....	44
5.2 แนวทางในการนำมาตรการทางภาษีของประเทศไทยมาใช้กับประเทศไทย.....	45
5.2.1 มาตรการทางภาษีในการลดหย่อนเงินที่จ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาล.....	45
5.2.2 มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนการสงเคราะห์ที่พักรักษาสำหรับผู้สูงอายุ.....	47
5.3 ขงจำกัดในการนำมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยมาใช้กับประเทศไทย.....	49

บทที่ 6 บทสรุป.....	50
บรรณานุกรม.....	55
ภาคผนวก.....	62

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 : ประมาณการดัชนีการสูงวัยของประเทศไทย พ.ศ. 2558 – 2573.....	3
ตารางที่ 2 : การคาดประมาณประชากรสูงอายุ พ.ศ. 2553 - 2583.....	4
ตารางที่ 3 : ประมาณการงบประมาณจัดสรรเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของสำนักงานงบประมาณ....	5
ตารางที่ 4 : การลดหย่อนภาษีเงินได้จากเงินบำนาญสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย.....	34
ตารางที่ 5 : ตารางสรุปวิธีการคำนวณครุภัณฑ์สุขภาพที่มีสิทธิลดหย่อนของประเทศไทย.....	36
ตารางที่ 6 : ตารางสรุปสิทธิประโยชน์:ทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุของประเทศไทย.....	38
ตารางที่ 7 : ตารางสรุปสิทธิประโยชน์:ทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุของประเทศไทยในสวของภาษีเงินได้บุคคลจากการแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมครั้งที่ 1.....	39
ตารางที่ 8 : ตารางสรุปสิทธิประโยชน์:ทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุของประเทศไทยในสวของภาษีเงินได้บุคคลจากการแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมครั้งที่ 2.....	39
ตารางที่ 9 : ตารางสรุปมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายดพหลักประกันรายได้ของประเทศไทยและประเทศไทย.....	41
ตารางที่ 10 : ตารางสรุปมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายดพสาธารณสุขของประเทศไทยและประเทศไทย.....	43
ตารางที่ 11 : ตารางสรุปมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายดพสังคมและความมั่นคงของมนุษย์:ของประเทศไทยและประเทศไทย.....	44

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 : การเข้สู่วัยสคมสูงอายของประเทศไทย.....	2
ภาพที่ 2 : พีระมิตการเปลี่ยนแปลงของประชากรประเทศญี่ปุ่นค.ศ. 1990 - 2060.....	30
ภาพที่ 3 : กราฟแสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรสูงอายที่มีอายุตั้งแต้ 65 ปีขึ้นไป.....	31
ภาพที่ 4 : กราฟแสดงประชากรสูงอายอาเซียน +3 ค.ศ. 2012.....	32
ภาพที่ 5 : จำนวนหอและจำนวนที่พักอาศัยพรอมบริการสำหรับผู้สูงอายในประเทศไทย.....	48

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ขณะที่ประชากรโลกกำลังอยู่ในช่วงที่เปลี่ยนผ่านจากสถานการณ์ที่มีอัตราการเกิดและการตายสูงไปสู่สถานการณ์ที่มีอัตราการเกิดและการตายต่ำ และเปลี่ยนเข้าสู่ “สังคมผู้สูงอายุ” (Aging Society) โดยที่องค์การสหประชาชาติ (United Nations : UN)¹ ได้นิยามว่าประเทศใดมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเป็นสัดส่วนเกินร้อยละ 10 หรืออายุ 65 ปีขึ้นไปเกินร้อยละ 7 ของประชากรทั้งประเทศ ถือว่าประเทศนั้นได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยประเทศไทยตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ได้ให้ความหมายของผู้สูงอายุไว้ว่าหมายถึงความถึง บุคคลซึ่งมีอายุเกินกว่า 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย² เนื่องจากในขณะที่ประชากรมีอัตราการตายลดลง ช่วงอายุขัยเฉลี่ยของประชากรก็มีระยะยาวนานมากขึ้น³ จากแนวโน้มของลักษณะโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนไปดังกล่าวโดยสัดส่วนของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมดที่เพิ่มขึ้น ผลกระทบต่อภาครัฐที่เกิดขึ้นคือ เมื่อจำนวนผู้สูงอายุมากขึ้นและมีช่วงอายุยาวนานขึ้น ภาครัฐจำเป็นต้องมีภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ดังนั้นรายได้ของภาครัฐซึ่งส่วนใหญ่มาจากการจัดเก็บภาษีจะต้องมีจำนวนที่เพียงพอกับรายจ่ายของภาครัฐที่เพิ่มขึ้นด้วย ยิ่งไปกว่านั้นการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมทั้งในระดับมหภาคและจุลภาค เช่น รายได้ต่อหัวของประชากร จำนวนแรงงานซึ่งเป็ข้ปัจจัยในการพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญ จึงอาจจะส่งผลถึงเสถียรภาพทางการคลังของภาครัฐและเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต

จากข้อมูลทางสถิติของกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์: ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ พ.ศ. 2548⁴ กล่าวคือประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเป็นสัดส่วนเกิน

¹ ชมพูนุท พรหมภักดี, “การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย (Aging society in Thailand),” (บทความวิชาการ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา), 16 สิงหาคม 2556, หน้า 2.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 2.

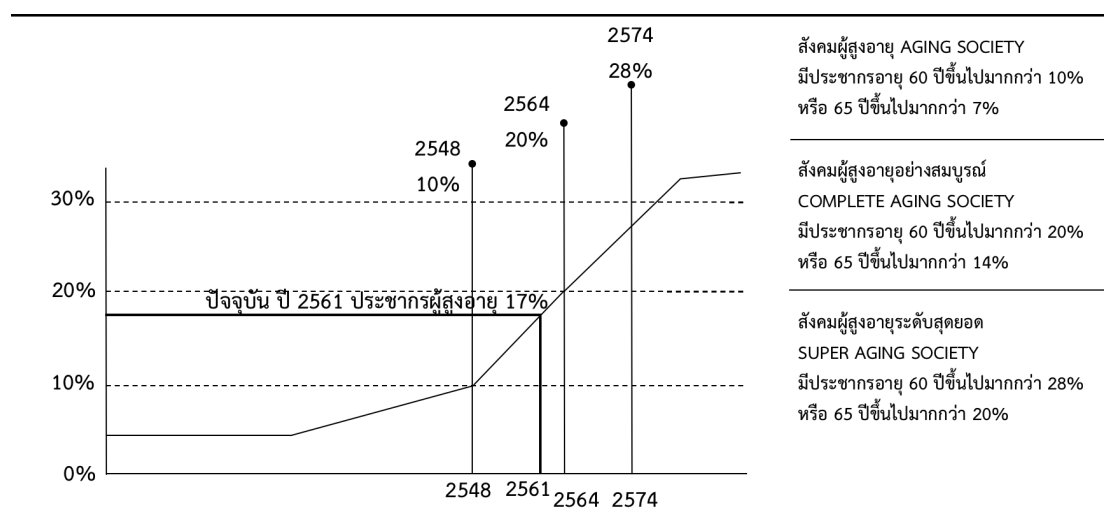
³ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้องกับประชากรสูงอายุ [ออนไลน์], 12 มกราคม 2561, แหล่งที่มา <http://www.dop.go.th/th/know/1/50>.

⁴ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์; “ประชากรสูงอายุไทย : ปัจจุบันและอนาคต,” เอกสารประมวลสถิติพัฒนาสังคม 1/2558, พฤศจิกายน 2557, หน้า 8, 25 มกราคม 2561, แหล่งที่มา https://www.m-society.go.th/article_attach/13225/17347.pdf.

ร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศ ซึ่งสาเหตุเกิดจากอัตราการตายและอัตราการเกิดของประชากรในประเทศต่ำเข้เคียงกันกับประเทศต่ง ๆ ทั่วโลกที่ก้าวเข้สู่วัยสังคคผู้สูงอายุ

ขงูลรายงานสถิติจำนวนผู้สูงอายุของกรคคกิจการผู้สูงอายุ พ.ศ. 2559 ปรากฏขงูลวธิประเทศไทยมีจำนวนประชากรทั้งส้นประมาณ 65.93 ลวนคน เป้ประชากรผู้สูงอายุประมาณ 9.93 ลวนคน หรือร้อยละ 15.07 ของประชากร⁵ ซึ่งเป้ขงกลางของการเข้สู่วัยสังคคผู้สูงอายุ และจากขงูลของสำมะโนประชากรคาคคการณวธิประเทศไทยจะเข้สู่วัยสังคคผู้สูงอายุขงขงสมบูรณใน พ.ศ. 2564 คคประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเป้ขงส้ตสวคคเกินร้อยละ 20 หรืออายุ 65 ปีขึ้นไปเกินร้อยละ 14 ของประชากรทั้งประเทศ และจะเข้สู่วัยสังคคผู้สูงอายุระดับขงขงยอคคในปคคพ.ศ. 2574 คคประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเป้ขงส้ตสวคคเกินร้อยละ 28 หรืออายุ 65 ปีขึ้นไปเกินร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศ⁶ (ดูรายละเอียดจากภาพที่ 1)

การเข้สู่วัยสังคคผู้สูงอายุของประเทศไทย

ภาพที่ 1 : การเข้สู่วัยสังคคผู้สูงอายุของประเทศไทย⁷

⁵กรคคกิจการผู้สูงอายุ ระบบสถิติทางการลงทะเบียน กรคคการปกคครอง, ขงูลสถิติจำนวนผู้สูงอายุประเทศไทย ปคค2559 [ออนไลน์], ขงูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559, หน้า 2, 25 มกราคม 2561, แหล่งขงูลที่มา <http://www.dop.go.th/th/know/1/51>.

⁶พีพีทีวี, ขรอขงขงมีประสิทธิภาพ [ออนไลน์], 10 พฤษภาคม 2561, แหล่งขงูลที่มา <https://www.pptvhd36.com/news/>.

⁷เรื่องเดียวกัน.

ข้อมูลประมาณการดัชนีการสูงวัย* ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ยังแสดงให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นของผูสูอายุอยุย3รวดเร็ว โดยดัชนีการสูงวัย พ.ศ. 2563 และ พ.ศ. 2573 เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2558 รวณะ 87.77 เป็^รวณะ 113.89 และ 179.38 ตามลำดับ⁸ (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 1)

พ.ศ.	ประชากรผู้สูอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป(หน่วย : คน)	ประชากรวัยเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี(หน่วย : คน)	ดัชนีการสูงวัย (ร้อยละ)
2558	10,351,200	11,793,200	87.77
2563	12,620,340	11,081,300	113.89
2568	15,125,900	10,505,900	143.98
2573	17,581,000	9,801,000	179.38

ตารางที่ 1 : ประมาณการดัชนีการสูงวัยของประเทศไทย พ.ศ. 2558 – 2573

ข้อมูลทางสถิติของสำมะโนประชากรและเคหะ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำหรับข้อมูลป2553 และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำหรับข้อมูลคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553 – 2583⁹ ซึ่งการคาดประมาณนี้จำนวนผูสูอายุ ณ ปัจจุบัน (ขมูล ณ วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2561) คขขงใกล้เคียงกับตัวเลขที่คาดประมาณไว้คือมีจำนวนผูสูอายุทั้งสิ้น 11.72 ลวนคน คิดเป็^สัดส่วนรวณะ 17 ต3อำนาจประชากรรวมทั้งประเทศ¹⁰ (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 2)

⁸กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์; “ประชากรสูงวัยไทย : ปัจจุบันและอนาคต,” เอกสารประมวลสถิติสังคม 1/2558, พฤศจิกายน 2557 [ออนไลน์], หน้า8, 25 มกราคม 2561, แหล่งที่มา https://www.m-society.go.th/article_attach/13225/17347.pdf.

⁹ระบบฐานข้อมูลजनสังคมและคุณภาพชีวิต, ผูสูอายุ-ประชากรผูสูอายุ [ออนไลน์], ปรับปรุงขมูลวันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2559, 20 มีนาคม 2561, แหล่งที่มา <http://social.nesdb.go.th/social/Default.aspx?tabid=131>.

¹⁰มิเตอร์ประเทศไทย, ประชากรสูงวัย ณ วันที่ 20 มีนาคม 2561 [ออนไลน์], 20 มีนาคม 2561, แหล่งที่มา <http://www.thailandometers.mahidol.ac.th/>.

*ดัชนีการสูงวัยคำนวณจากอัตราจำนวนประชากรผูสูอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป หารดขจำนวนประชากรวัยเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี

พ.ศ.	จำนวนประชากรสูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป (หน่วย : ล้านคน)	สัดส่วนประชากรสูงอายุ ต่อประชากรรวม (ร้อยละ)
2553	8.51	12.89
2563	12.62	19.12
2573	17.58	26.56
2583	20.52	32.12

ตารางที่ 2 : การคาดประมาณประชากรสูงอายุ พ.ศ. 2553 - 2583¹¹

ในสภานิติบัญญัติแห่งชาติของประเทศไทย พ.ศ. 2561 ตั้งไว้ที่จำนวนทั้งสิ้น 2.9 แสนล้านบาท¹² เปรียบประมาณจัดสรรเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุจำนวน 2.78 แสนล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.58 ของงบประมาณรายจ่ายของประเทศ จากการคาดการณ์ของสำนักงานงบประมาณ การงบประมาณจัดสรรเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ พ.ศ. 2561- 2568 พบว่างบประมาณจัดสรรเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 30 จากปัจจุบัน¹³ (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 3)

¹¹มิเตอร์ประเทศไทย, ประชากรสูงอายุ ณ วันที่ 20 มีนาคม 2561 [ออนไลน์], 20 มีนาคม 2561, แหล่งที่มา <http://www.thailandometers.mahidol.ac.th/>.

¹²สำนักงานงบประมาณ, พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 [ออนไลน์], 20 พฤษภาคม 2561, แหล่งที่มา http://www.bb.go.th/bbweb/?page_id=7793.

¹³ฐานเศรษฐกิจ, งบอุดหนุนสังคมผู้สูงอายุอีก 20 พันล้านบาท 5 แสนล้านบาท [ออนไลน์], 20 พฤษภาคม 2561, แหล่งที่มา <http://www.thansettakij.com/content/210038>.

พ.ศ.	ประมาณการงบประมาณจัดสรรเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ (แสนล้านบาท)	อัตราที่เพิ่มขึ้นเปรียบเทียบกับ พ.ศ. 2561 (ร้อยละ)
2561	2.78	0
2562	2.90	4
2563	3.02	9
2564	3.03	9
2565	3.25	17
2566	3.38	22
2567	3.51	26
2568	3.62	30

ตารางที่ 3 : ประมาณการงบประมาณจัดสรรเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของสำนักงานงบประมาณ¹⁴

ยิ่งไปกว่านั้นจากการเพิ่มขึ้นของสังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอดที่คาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้นใน พ.ศ. 2574 จะมีประชากรผู้สูงอายุถึงร้อยละ 30 ของประชากรทั้งหมดซึ่งเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันเพียง 3% เมื่อเทียบสัดส่วนแล้วงบประมาณเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็น 5 แสนล้านบาท¹⁵

ดัชนีการสูงวัย ขบวนการคาดการณ์ประชากรผู้สูงอายุ และประมาณการงบประมาณดังกล่าวเป็นเหตุให้ปัจจุบันภาครัฐโดยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ จำเป็นต้องดำเนินนโยบายและมาตรการต่าง ๆ เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่จะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์และสังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอดในอีกไม่ช้า ในการบรรเทาภาระหน้าที่ของภาครัฐ ปัจจุบันภาครัฐมีมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนนโยบายในด้านต่าง ๆ ได้แก่ มาตรการหลักประกันรายได้ประชาชนสุขภาพดี และ ด่วนสังคมและความมั่นคงของมนุษย์: แต่ยังมีมาตรการภาษีบางประการที่อาจมีข้อจำกัดในการให้ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคกับผู้สูงอายุในทุกกลุ่มหรือยังไม่สามารถนำมาตรการทางภาษีมาใช้เพื่อสนับสนุนนโยบายบางประการให้บรรลุวัตถุประสงค์: จึงทำให้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรการทางภาษีเพื่อให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ในการให้คำปรึกษาหารือกับผู้สูงอายุ และรองรับสังคมผู้สูงอายุ เมื่อผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองได้จะช่วยลดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุได้ อันเป็นการบรรเทาภาระหน้าที่ของภาครัฐในการดูแลผู้สูงอายุ

¹⁴ฐานเศรษฐกิจ, งบผู้สังคมสูงวัยพ.ศ.อีก 20 ปี 5 แสนบาท [ออนไลน์], 20 พฤษภาคม 2561, แหล่งที่มา <http://www.thansettakij.com/content/210038>.

¹⁵เรื่องเดียวกัน.

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

- (1) เพื่อศึกษามาตรการทางภาษีของไทยในการรองรับสังคมผู้สูงอายุที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- (2) เพื่อศึกษาถึงปัญหาและความเหมาะสมของมาตรการทางภาษีดังกล่าวในการรองรับสังคมผู้สูงอายุในปัจจุบัน
- (3) เพื่อศึกษามาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศญี่ปุ่น
- (4) เพื่อหาแนวทางในการนำมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศญี่ปุ่นมาปรับใช้กับประเทศไทยเพื่อแก้ปัญหาตามที่นำเสนอในข้อ(2)

1.3 สมมติฐานของการศึกษาวิจัย

มาตรการทางภาษีในการรองรับสังคมผู้สูงอายุที่ไขว้เขวไม่เพียงพอในการบรรเทาภาระหน้าที่ในการดูแลผู้สูงอายุของภาครัฐได้ดังนั้นก็สมควรหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

1.4 ขอบเขตการศึกษาวิจัย

ความเปราะบางและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์: สมมติฐาน ขอบเขตการศึกษา วิธีการดำเนินการศึกษา และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (บทที่ 1) แนวคิดและหลักการของกฎหมายภาษีอากรกับนโยบายเตรียมความพร้อมของภาครัฐในการเขาสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย (บทที่ 2) ศึกษามาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่ประเทศไทยใช้ในปัจจุบัน (บทที่ 3) ศึกษามาตรการทางภาษีของประเทศญี่ปุ่นที่พบกับสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุในประเทศไทย (บทที่ 4) การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นและแนวทางในการนำมาตรการทางภาษีของประเทศญี่ปุ่นมาปรับใช้กับประเทศไทย (บทที่ 5) และบทสรุป (บทที่ 6)

1.5 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย

ศึกษาควบคู่ไปกับการดำเนินการวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลจากตัวบทกฎหมายตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ทำการศึกษาค้นคว้า รวมถึงแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต แลสรุปสาระสำคัญของมาตรการทางภาษีที่จะนำไปสู่การปรับปรุงมาตรการทางภาษีให้ดีขึ้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย

- (1) ทำให้ทราบถึงมาตรการทางภาษีของไทยเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- (2) ทำให้ทราบถึงปัญหาและความเหมาะสมของมาตรการทางภาษีดังกล่าวในการรองรับสังคมผู้สูงอายุในปัจจุบัน
- (3) ทำให้ทราบถึงมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศญี่ปุ่น
- (4) เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการนำมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศญี่ปุ่นมาปรับใช้กับประเทศไทยเพื่อแก้ปัญหาตามที่นำเสนอในข้อ(2)

บทที่ 2

แนวคิดและหลักการของกฎหมายภาษีอากร และนโยบายของภาครัฐในการเตรียมความพร้อม เพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย

มาตรการทางภาษีเงินได้ของเงินหนึ่งของการจัดเก็บภาษีอากรเพื่อให้วัตถุประสงค์ของภาครัฐที่ไม่ใช่3 เพียงจำนวนเงินรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้ แต่เป็นการใช้มาตรการทางภาษีเพื่อให้เกิดประโยชน์ใน วัตถุประสงค์อื่น ๆ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับ สังคมผู้สูงอายุที่สำคัญ จึงสมควรที่จะศึกษาถึงความรู้ทั่วไปของการจัดเก็บภาษีอากร (2.1) ความรู้ ทั่วไปของมาตรการทางภาษี (2.2) และ นโยบายของภาครัฐในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคม ผู้สูงอายุ (2.3)

2.1 ความรู้ทั่วไปของการจัดเก็บภาษีอากร

ความรู้ทั่วไปของการจัดเก็บภาษีอากรเป็นสิ่งที่จำเป็นของการศึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ เข้าใจระบบกฎหมายภาษีอากรและความสัมพันธ์ของภาษีอากรและมาตรการทางภาษีในเบื้องต้น ได้แก่3ความหมายของภาษีอากร (2.1.1) วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีอากร (2.1.2) และ แนวความคิดเกี่ยวกับหลักความเสมอภาคทางภาษีอากร (2.1.3) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ความหมายของภาษีอากร

เนื่องจากภาครัฐมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศในการดูแล รักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ ทำหน้าที่บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน ให้มีความเป็นอยู่3 ที่ดีมีสวัสดิการทางสังคมอย่างทั่วถึงและมีความเสมอภาคกัน ภาครัฐจึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ใช้ใน การจัดหารายได้มาใช้ในการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ตามหน้าที่ ซึ่งกฎหมายภาษีอากรเป็นเครื่องมือที่ สำคัญในการจัดหารายได้ของภาครัฐ ดังเช่นความหมายของภาษีอากรในปัจจุบันได้รับอิทธิพลทาง ความคิดมาจากนักการคลังคนสำคัญคือ ศาสตราจารย์:BERNARD Hatoux ซึ่งสรุปความหมายไว้ว่า3 “ภาษีอากร หมายถึง กฎหมายที่รวมกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการให้รัฐสามารถดำเนินการจัดเก็บรายได้ที่มี วัตถุประสงค์มุ่งการระดมเงินที่ใช้ในงานอันเป็นผลประโยชน์สาธารณะ”¹⁶ และศาสตราจารย์:ดร. สุเมธ ศิริคุณโชติและคณะ ได้สรุปความหมายที่ใกล้เคียงกับความหมายในช่วงต้นโดยได้อธิบายไว้ว่า3

¹⁶ศุภลักษณ์:พินิจกุลดล, กฎหมายภาษีอากร, 2556, พิมพ์ครั้งที่ 4 ปรับปรุงใหม่กรุงเทพฯ : โครงการตำราและ สื่อการสอน คณะนิติศาสตร์:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า2-3.

“ภาษีอากร คือ สิ่งที่รัฐบาลบังคับเก็บจากราษฎร และนำไปใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยมีได้มีสิ่งตอบแทนโดยตรงแก่ผู้เสียภาษีอากร”¹⁷ จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าภาษีอากร คือ เครื่องมือที่ภาครัฐใช้ในการจัดหารายได้โดยเก็บจากประชาชนและนำมาใช้ดำเนินการตามนโยบายต3ง ๆ เพื่อประโยชน์:สาธารณะของคนทั้งประเทศ

2.1.2 วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีอากร

วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีอากรนอกจากจะมีวัตถุประสงค์หลักในการหารายได้ให้ภาครัฐเพื่อใช้ในการบริหารประเทศตามนโยบายต3ง ๆ แลยังมีวัตถุประสงค์:ดังนี้¹⁸

(1) เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยนำการจัดเก็บภาษีอากรมาใช้แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ เช่นการขึ้นภาษีอากรเพื่อลดการบริโภค หรือการลดอัตราภาษีเพื่อเพิ่มกำลังในการบริโภคของประชาชน

(2) เพื่อส่งเสริมหรือควบคุมพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ เมื่อภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมการดำเนินธุรกิจ จะมีการยกเว้นหรือลดอัตราภาษีธุรกิจดังกล่าว หรือธุรกิจที่อาจจะสร้างความเสียหายกับคนในประเทศก็อาจจะมีการควบคุมและขึ้นอัตราภาษี เช่นสินค้าประเภทสุราและยาสูบ เป^ฒน

(3) เพื่อให้เกิดความเป^ธรรมในสังคม การจัดเก็บภาษีช3ยให้เกิดความเป^ธรรม เช่นการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราก้าวหน้าผู้รายนอยเสียภาษีในอัตราต่ำ ผู้รายนมกเสียภาษีในอัตราสูง เพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม

2.1.3 แนวความคิดเกี่ยวกับหลักความเสมอภาคทางภาษีอากร¹⁹

ในการศึกษาครั้งนี้มีหลักการสำคัญที่เกี่ยวข้อง คือ หลักความเสมอภาคทางภาษี ซึ่งมีที่มาจากหลักความเป^ธรรมทางสังคม กล่าวคือ บุคคลมีสิทธิในการมีโอกาสเท3เทียมกันนับตั้งแต่เกิด และแนวความคิดเกี่ยวกับหลักความเสมอภาคทางภาษีที่มีการจำแนกประเภทของความเสมอภาคทางภาษีดังนี้

¹⁷สุเมธ ศิริคุณโชติ และคณะ, ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2560, 2560, กรุงเทพฯ: เรือนแก้วสารพิมพ์, หน้า2.

¹⁸คุณลักษณะ:ตราชุกรรรม, หลักกฎหมายภาษีอากร, 2553, พิมพ์:ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: สถาบัน T.Training Center, หน้า2-3.

¹⁹คุณลักษณะ:พินิจกุลวล, กฎหมายภาษีอากร, 2556, พิมพ์:ครั้งที่ 4 ปรับปรุงใหม่กรุงเทพฯ : โครงการตำราและสื่อการสอน คณะนิติศาสตร์:จุฬาลงกรณ์:มหาวิทยาลัย, หน้า119-124.

(1) ความเสมอภาคในเชิงคณิตศาสตร์คือ การพิจารณาความเสมอภาคตามสัดส่วนของจำนวนตัวเลขรายได้ของผู้เสียภาษี ทุกคนที่มีรายได้เท่ากันจะต้องเสียภาษีในจำนวนที่เท่ากัน หรือมีอัตราภาษีเดียวกัน หรือเรียกอัตราภาษีคงที่ โดยหลักเกณฑ์นี้จะใช้ได้ก็ต่อเมื่อประชาชนทุกคนมีฐานะเท่าเทียมกัน แต่ในความเป็นจริงผู้เสียภาษีมีฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน หลักเกณฑ์ดังกล่าวจึงไม่อาจใช้ได้

(2) ความเสมอภาคในเชิงข้อเท็จจริงหรือส่วนบุคคล เป็นการพิจารณาจำนวนภาษีตามสัดส่วนของความสามารถในการเสียเงินของผู้เสียภาษี ซึ่งมีวิวัฒนาการมาจากความเสมอภาคทางภาษี ที่มองว่าบุคคลสองคนที่มีสถานะแตกต่างกัน เช่นคนโสดและผู้มีภาระครอบครัว มีรายได้จำนวนเท่ากันไม่ควรเสียภาษีในจำนวนที่เท่ากัน จึงเป็นที่มาของการกำหนดเครดิตหย่อนและการยกเว้นภาษีเงินได้ และการกำหนดอัตราภาษีแบบก้าวหน้า ซึ่งเป็ผลมาจากทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยอรรถประโยชน์ชนชั้นเพิ่ม ซึ่งอยู่บนสมมติฐานว่า บุคคลจะใช้จ่ายเงินในสิ่งจำเป็นพื้นฐาน แต่เขามีเงินเพิ่มขึ้นจะนำเงินไปใช้จ่ายในสิ่งที่เหลือใช้

2.2 ความรู้ทั่วไปของมาตรการทางภาษี

จากวัตถุประสงค์ของการจัดเก็บภาษีและแนวความคิดเกี่ยวกับหลักความเสมอภาคทางภาษีอากรของตบจะเห็นได้ว่าภาครัฐมีการนำเครื่องมือทางภาษีอากรที่สำคัญมาใช้ซึ่งเรียกวว่ามาตรการทางภาษี

มาตรการทางภาษีบางครั้งจะถูกนำมาใช้เพื่อบรรเทาภาระหน้าที่ของผู้มีหน้าที่เสียภาษี ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ชดเชยเหลือประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม เพื่อใหทุกภาคส่วนได้มีโอกาสอยู่ร่วมกัน และยังเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันระบบเศรษฐกิจของประเทศ สนับสนุนการเข้าถึงทางการค้ สร้างแรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจในการประกอบธุรกิจที่สำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมถึงแม้ว่าการใช้มาตรการทางภาษีที่เป็นการลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษีจะทำให้ภาครัฐจัดเก็บภาษีได้น้อยลง แต่ภาครัฐก็ได้รับประโยชน์จากการใช้มาตรการทางภาษีในการบรรเทาภาระหน้าที่ของภาครัฐบางประการ มาตรการทางภาษีที่สำคัญมีดังนี้ คือ การหักเครดิตหย่อน (2.2.1) และ การยกเว้นภาษี (2.2.2)

2.2.1 การหักค่าลดหย่อน

การหักค่าลดหย่อนเป็มาตรการทางภาษี ที่ภาครัฐใช้บรรเทาภาระภาษีให้กับผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทำให้เสียภาษีน้อยลงหรืออาจจะไม่ต้องเสียภาษี เพื่อให้เกิดความเป็ธรรมในการจัดเก็บภาษี และมีการกระจายรายได้และความมั่งคั่งอย่างเป็ธรรม เมื่อภาครัฐต้องการชดเชยเหลือ

ประชาชนในกรณีที่รายได้ไม่สอดคล้องกับรายจ่ายที่เพิ่มขึ้น ทำให้เงินได้สุทธิที่จะนำไปคำนวณภาษีลดลง เมื่อภาษีลดลงประชาชนจะมีเงินสำหรับดำรงชีพมากขึ้น สสสถึงเศรษฐกิจที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังใช้ในการส่งเสริมในการสร้างความมั่นคงใหม่แก่ประชาชน สสสเสริมการออม สสสเสริมใหม่มีความกตัญญู สสสเสริมการศึกษา ศาสนาและการชดเชยเหลือเกินของประชาชน²⁰

2.2.2 การยกเว้นภาษี

การยกเว้นภาษี คือ การยกเว้นมีนำเงินได้บางประเภทมาคำนวณเพื่อเสียภาษี เนื่องจากมีกฎหมายกำหนดยกเว้นไว้ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน เช่น การบรรเทาภาระภาษี การจูงใจในพฤติกรรมบางประการ หรือเพื่อให้อัตราการทางสังคม การยกเว้นภาษีถูกนำมาใช้กับภาษีทุกประเภท เช่น การยกเว้นเงินได้ตามที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร

นอกจากนี้ยังมีมาตรการทางภาษีอื่น เช่น การลดอัตราภาษีเพื่อบรรเทาภาระภาษี และการหักค่าใช้จ่ายได้มากกว่า 1 เท่า ซึ่งโดยปกติ รายจ่ายจะสามารถนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายได้จริงไป มีบางกรณีที่กฎหมายให้หักกันยกเว้นที่จ่ายไปหรือไม่ยอมให้หักรายจ่าย ดังนั้นการหักค่าใช้จ่ายต้องเป็นไปตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด อย่างไรก็ตาม เมื่อภาครัฐเห็นความสำคัญของการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าหรือให้บริการ หรือมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจหรือนโยบายทางสังคม จะมีมาตรการภาษียอมให้หักรายจ่ายได้มากกว่าที่จ่ายจริง เช่น เงินบริจาค ค่าใช้จ่ายบางส่วนเกี่ยวกับคนพิการ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา เป็นต้น

การใช้มาตรการทางภาษีที่กลวิวัฒนาการมาของตมมีทั้งการใช้มาตรการระยะยาวและมาตรการระยะสั้น ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและความต้องการผลสำเร็จจากการใช้มาตรการทางภาษี เมื่อใดก็ตามที่เจตนารมณ์ของ มาตรการทางภาษีก็สามารถที่จะยกเลิกไปได้หรืออาจจะมีมาตรการทางภาษีอื่นเข้ามาแทนที่เมื่อภาครัฐเห็นว่าจะเกิดประโยชน์ที่คุ้มค่ามากกว่า

2.3 นโยบายของภาครัฐในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

กฎหมายของประเทศไทยได้กำหนดสิทธิของผู้สูงอายุไว้ในมาตรา 54 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540²¹ โดยได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุให้มีสิทธิได้กับความชดเชยเหลือที่เหมาะสมจากภาครัฐ และยังปรากฏในมาตรา 48 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.

²⁰ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม, คำสอนวิชากฎหมายภาษีอากร, 2559, พิมพ์ครั้งที่ 11 กรุงเทพฯ: สำนักอบรมศึกษากฎหมายและนิติศาสตร์, หน้า 293.

²¹รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540.

2560²² ภาย จึงได้มีใ้การออกพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546²³ ที่มีหลักการสำคัญคือการกำหนดหน้าที่ของภาครัฐในการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งผู้สูงอายุจะมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ต่มาได้มีใ้การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553²⁴ โดยสรุปหลักการสำคัญที่เพิ่มเติมคือ กำหนดการจยเงินเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยเพียงพอแก่ดำรงชีพ โดยให้ผู้สูงอายุดังกล่าวมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพเป้ชายเดือนอย่งทั่วถึงและเป้ขธรรม และให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป้ขสาธารณะอย่งสมศักดิ์ศรีและได้รั้ความชยเหลือที่เหมาะสมจากภาครัฐ²⁵ ต่ได้มีใ้การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560²⁶ สาเหตุใ้การแก้ไขเพิ่มเติมเนื่องจากภาครัฐมีนโยบายและมาตรการใ้การดูแลผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยโดยการให้เงินชยเหลือและมีความจำเป็นใ้การเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับเงินกองทุนดูแลผู้สูงอายุ

โดยจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ภาครัฐได้มีใ้การกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุที่สำคัญ คือ การเตรียมความพร้อมเชิงสังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีงานหรือกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อสร้งสรรคและไม้3ธการะต3สังคมในอนาคต โดยจัดเตรียมระบบการดูแลในบ้น สถานพักพิงและโรงพยาบาล ที่เป้ขความพร้อมของภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว รวมทั้งพัฒนาระบบการเงินการคลังใ้การดูแลผู้สูงอายุ ในปัจจุบัน นายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์จันทร์โอชา ได้มีใ้การเตรียมการใ้รองรับสังคมผู้สูงอายุของภาครัฐ²⁷ ใ้การปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนที่มีอยู่ชติม และการบูรณาการระบบบำเหน็จบำนาญ นอกจากนั้นยังมีการเพิ่มมาตรการรองรับสังคมผู้สูงอายุ อันได้แก่การจยงานผู้สูงอายุ การสร้งที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (Senior Complex) สินเชื่อที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (Reverse Mortgage) และ การออมภาคบังคับใ้รับแรงงาน เป้ขบ่น

²²รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560.

²³พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และ ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 [ออนไลน์], 20 มกราคม 2561, แหล่งที่มา http://web.krisdika.go.th/data/lawabout/lawdetail/lawdetail_008.htm.

²⁴พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553.

²⁵นราภัทร เพชรมณี, กลุ่3งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ, สิทธิประโยชน์ใ้รับผู้สูงอายุ [ออนไลน์], หน้ที่ 1, 25 มกราคม 2561, แหล่งที่มา <http://library2.parliament.go.th/wichakam/content-digest/digest018.pdf>.

²⁶พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560.

²⁷สุภาวดี เลิศสถิตย; เอกสารประมวลมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การเตรียมการใ้รองรับสังคมผู้สูงอายุของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์จันทร์โอชา, มกราคม 2561.

จากนโยบายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ และการเตรียมการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของภาครัฐ ดังกล่าวยังคงดำเนินต่อไป เพื่อสะดวกในการศึกษา ผู้วิจัยได้นำการจัดกลุมนโยบายใน 3 ด้านตามที่กระทรวงการคลังได้ประกาศมาตรการทางภาษีเพื่อตอบสนองนโยบายของภาครัฐ เป็นโยบายในด้านที่ 3 ดังนี้²⁸

- (1) นโยบายดพหลักประกันรายได้ที่เนาหารส3เสริมการมีรายได้ออมเงินเพื่อการยังชีพ
- (2) นโยบายดพสาธารณสุข ที่เนาหารส3เสริมการมีสุขภาพที่ดีของผู้สูงอายุ
- (3) นโยบายดพสังคมและความมั่นคงของมนุษย์: ที่เนาหารส3เสริมการมีที่พักอาศัยและกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงมาตรการทางภาษีที่นำมาใช้ในการดำเนินนโยบายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ที่จะช่วยบรรเทาภาระหน้าที่ของภาครัฐในการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งในบทที่ 3 นี้จะได้พิจารณาถึงมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่ใหม่ในการสนับสนุนนโยบายในด้านที่ 3 ของภาครัฐในประเทศไทยในปัจจุบัน

²⁸คมชัดลึก, เป็มาตรการ‘ภาษี-รายได้’ รองรับ‘สังคมผู้สูงอายุ’ [ออนไลน์], 31 พฤษภาคม 2561, แหล่งที่มา <http://www.komchadluek.net/news/economic/274853>

บทที่ 3

มาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย

ภาครัฐมีการเตรียมความพร้อมการเข้สู่วัฒนธรรมผู้สูงอายุ โดยไข้มาตรการต่ง ๆ ที่หลากหลายเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตั้งแต่กำหนดกฎหมายพระราชบัญญัติผู้สูงอายุเพื่การเฉพาะ และการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุต่ง ๆ ในบทนี้ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษามาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่ไข้ในการส่งเสริมนโยบายของภาครัฐต่ง 3 ตอนที่สำคัญ คือ มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้นหลักประกนรายได้(3.1) มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้นสาธารณสุข(3.2) และ มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้นสังคมและความมั่นคงของมนุษย์(3.3)

3.1 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้นหลักประกนรายได้

มาตรการทางภาษีในด้นหลักประกนรายได้ป้มาตรการที่ไข้เพื่อส่งเสริมการมีรายได้และเงินออมของผู้สูงอายุเพื่อไข้ในการดำรงชีพ จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ คร้งล่าสุดในป.ศ. 2557 พบว้แหล่งรายได้หลักในการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุมาจากการได้รับรายได้จากผู้อื่นคือ บุตร ภาครัฐ และคูสมรส สูงถึงร้อยละ 55.8 ในขณะที่รายได้จากการหาเลี้ยงตนเองมีเพียงร้อยละ 34²⁹ ภาครัฐจึงตป้หาวิธีการไข้ชะชาชนมีรายได้และมีเงินออมเพิ่มมากขึ้นเพื่อเป้การประกนรายได้สำหรับดำรงชีพของผู้สูงอายุในอนาคต ทำให้อายุผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้นและเพื่อบรรเทาภาระของภาครัฐ ป้จจุบันประเทศไทยมีกองทุนเพื่อการออมสำหรับประชาชนในทุกภาคส้น ดังนั้น ภาครัฐจึงได้ออกมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้นหลักประกนรายได้ที่สำคัญ คือ การจ้งงานผู้สูงอายุ (3.1.1) การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้สูงอายุ (3.1.2) และการยกเว้นลดหย่อนเงินสะสมที่จ้จ้ของทุนต่ง ๆ (3.1.3) ซึ่งมีรายละเอียดต่งนี้

3.1.1 การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสำหรับรายจ่ายในการจ้างงานผู้สูงอายุ

ภาครัฐได้ไข้มาตรการส่งเสริมการจ้งงานผู้สูงอายุ โดยให้สิทธิประโยชน์:ทางภาษีแกช้ายจ้งในการยกเว้นภาษีเงินได้ใหม่แก่ช้ช้หรือหงหุ้นส่วนนิติบุคคล สำหรับการจ้งผู้ที่มีอายุ 60 ป้ขึ้นไปช้

²⁹นิภาพันธ: พูนเสถียรทรัพย์; ธนากรไทยพาณิชย์; คนไทย “จ้นตอนแก่3 ป้สู่วัฒนธรรมระดับชาติ [ออนไลน์], 3 กุมภาพันธ์: 2561, แหล่งที่มา <http://www.scb.co.th/line/tip/money-plan.html>.

ทำงานจำนวนร้อยละ 100 สำหรับรายจรรยาที่ได้อายุเกษียณอายุในการจ้างผู้สูงอายุ ทั้งนี้ นายจ้างสามารถขอใช้สิทธิได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนลูกจ้างทั้งหมด โดยมีเงื่อนไขเพิ่มเติมคือ ครีโษวัยในการจ้างตลไมเกิน 15,000 บาทต3อนต3เดือน โดยผู้สูงอายุตลทำงานเต็มเดือนแต่3เดือน และผู้สูงอายุตลไมเกินผู้ถือหุ้น กรรมการ ผู้บริหาร หรือเคยเป็นผู้บริหารของกิจการมากอื่น ทั้งนี้ได้กำหนดให้บริษัทหรือหงบหุสริณนิติบุคคลตลจแจงขมมูลของผู้สูงอายุซึ่งบริษัทหรือหงบหุสริณนิติบุคคลจะนำมาใช้ปสิทธิยกเวณภาษีเงินได้สำหรับรายจรรยาที่ได้อายุเกษียณอายุในการจ้างงานผู้สูงอายุในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตลอธิบดีกรมสรรพากรภายใน 150 วัน นับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีตลระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์:ของกรมสรรพากร³⁰

3.1.2 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้สูงอายุ

การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้สูงอายุ เป็นการบรรเทาภาระภาษีให้ผู้สูงอายุ เนื่องจากภาครัฐเล็งเห็นว้ผู้สูงอายุมีค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพที่มากขึ้นจากการดูแลสุขภาพและความเป็นอยู่ซึ่งทั้งมีความสามารถในการหารายได้ในเวลาที่จำกัด และผู้สูงอายุบางสวไม่วิธายได้หลักจากการทำงานแล้วการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับผู้สูงอายุในปัจจุบัน มีดังนี้

(1) การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจำนวน 190,000 บาท

กฎหมายระบุให้ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้มีเงินได้ที่อยู่ในประเทศไทยและมีอายุไม่ต่ำกว่า 65 ปีบริบูรณ์:ในป้ชปีเป็จำนวน 190,000 บาทในป้ชปีนั้น³¹ โดยสามารถนำไปหักจากเงินได้ที่ผู้มีเงินได้ได้รับในระหวงป้ชปีนั้น โดยจะเป็เงินได้ประเภทใดก็ได้และสามารถแบ้หักจากเงินได้แต่ละประเภทจำนวนเท่าใดก็ได้ที่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกินจำนวนที่กฎหมายระบุ โดยผลลัพธ์จะขึ้นอยู่กับการวางแผนภาษีที่แตกตงกันออกไปจากรายละเอียดของตลบุคคล ซึ่งเป็นารชวัยแบ้เบาคว้ค่าใช้จ่ายของผู้สูงอายุทางตรง ทำให้ผู้สูงอายุมีรายได้อื่นหรือค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

³⁰พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว้การยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 639) พ.ศ. 2560 และ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้(ฉบับที่ 290).

³¹มาตรา 42 (17) แห่งประมวลรัษฎากร และ วรรคสามขบ2 (72) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509), และ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้(ฉบับที่ 150).

(2) การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร

กฎหมายระบุให้ผู้มีเงินได้ที่จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร³² ต้องเป็นผู้มีเงินได้ที่ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักร เฉพาะดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่มีระยะเวลาการฝากตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป แต่เมื่อรวมกับดอกเบี้ยเงินฝากประจำทุกประเภทรวมกันแล้วต้องมีจำนวนทั้งสิ้นไม่เกิน 30,000 บาทตลอดปี และผู้มีเงินได้ที่ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากดังกล่าวเมื่อมีอายุไม่ต่ำกว่า 55 ปีบริบูรณ์ โดยการนับอายุผู้มีเงินได้ครบ 55 ปีบริบูรณ์ให้พียงตามวัน เดือน ปีที่ผู้ฝากเงินเกิด

(3) การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากกองทุนต่าง ๆ

มาตรการนี้ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ได้อายุเงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ จากกองทุนต่าง ๆ เช่น กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เมื่อผู้สูงอายุที่รับบำนาญแต่ยังคงการใช้เงินบำเหน็จตกทอดขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ 3 ปี ออกจากงาน หรือออกจากงาน 3 ปี แต่ยังคงเงินในกองทุนไว้นานกระทั่งอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ โดยได้รับบำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายวิถียุวัยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และกฎหมายวิถียุวัยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเงินบำเหน็จดำรงชีพนั้น รวมทั้งยกเว้นภาษีเงินได้ในลักษณะเดียวกับบำเหน็จดำรงชีพของพนักงานการทวิเรือแห่งประเทศไทย พนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทยและพนักงานธนาคารออมสินที่ได้รับ³³

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เมื่อผู้สูงอายุที่ได้อายุเงินและผลประโยชน์จากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตามกฎหมายวิถียุวัยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพออกจากงานเมื่อมีอายุไม่ต่ำกว่า 55 ปีบริบูรณ์ หรือออกจากงาน 3 ปี แต่ยังคงเงินในกองทุนไว้นานกระทั่งอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์³⁴

กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เมื่อผู้สูงอายุที่ถือหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เนื่องจากการขายหน่วยลงทุนคืนใหม่ 3 กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ตามกฎหมายวิถียุวัยหลักทรัพย์: และตลาดหลักทรัพย์: โดยผู้ถือหน่วยลงทุนต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 55 ปีบริบูรณ์และถือหน่วยลงทุนไม่ต่ำกว่า 3 ปี นับตั้งแต่วันที่ซื้อหน่วยลงทุนครั้งแรก³⁵

³² มาตรา 47 (1) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร และ วรรคสามข 2 (69) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) และ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 137).

³³ มาตรา 42 (17) แห่งประมวลรัษฎากร และ วรรคสามข 2 (44) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509).

³⁴ มาตรา 42 (17) แห่งประมวลรัษฎากร และ วรรคสามข 2 (36) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) และ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับเงินได้ (ฉบับที่ 223).

³⁵ มาตรา 42 (17) แห่งประมวลรัษฎากร และ วรรคสามข 2 (56) กฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) และ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับเงินได้ (ฉบับที่ 91).

3.1.3 การยกเว้นลดหย่อนเงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนต่าง ๆ

มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการออมของผู้สูงอายุเป็นมาตรการที่ส่งเสริมให้บุคคลวัยทำงานมีการออมเงินเข้ากองทุน ซึ่งกองทุนสวทใหญ่จะเป็นรูปแบบการสะสมเงินเข้ากองทุนและมีผู้บริหารจัดการเงินกองทุนใหม่มีผลประโยชน์สนองแยะและจะจริยคืนให้ด้บผู้จริยเงินเข้ากองทุนตามที่กองทุนกำหนด โดยเหตุชราภาพเป็นหนึ่งในเหตุผลของการได้รับเงินคืน ในการได้รับคืนนั้นจะได้รับผลประโยชน์และเงินรวมกันแล้มากรว3พันที่ไปจยเข้ากองทุน ดังนั้นการจยเงินเข้ากองทุนจึงเป็นการออมเพื่อให้ผู้จยมีเงินดูแลตนเองในยามเวยผู้สูงอายุมากขึ้น มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการออมของผู้สูงอายุจากการลดหย่อนยกเวณาษาีสำหรับเงินสะสมที่จยเข้ากองทุนต3ง ๆ มีดังนี้

(1) การลดหย่อนเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม

กองทุนประกันสังคมเป็นกองทุนที่ภาครัฐจัดตั้งขึ้นมีวัตถุประสงค์:ให้ประชาชนผู้มีรายได้ว3นร3มในการพึ่งพาตนเองและชยเหลือซึ่งกันและกัน และให้กองทุนประกันสังคมเป็นหลักประกันและคุ้มครองความเป็ญของประชาชน ใหม่มีความมั่นคงในการดำรงชีพ แมมีเหตุการณ์ที่ทำให้องขาดแคลนรายได้ด้สามารถดำรงชีพอยู่ด้เงินของกองทุนมาจากเงินที่ลูกจางจริยสวทหนึ่งและนายจางจริยเงินเข้าอีกสวทหนึ่งโดยกองทุนจะจริยประโยชน์ทดแทนใหม่แก่ผู้ส3เงินสมทบหรือเรียกว3ผู้ประกันตน ในกรณีผู้สูงอายุเมื่อมีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์:ดังนั้นจึงเป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีเงินออมไว้ใช้ทาทางหนึ่ง³⁶

ปัจจุบันผู้ประกันตนที่นำส3เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมเกือบทั้งสิ้นเป็ประชาชนผู้มีเงินได้ที่อยู่ในระบบแรงงานซึ่งถูกบังคับให้ต้องเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายวิถยการประกันสังคม คือพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2553 แต่ไม่ใช้บังคับกับข้าราชการและผู้ที่กำหนดตามพระราชกฤษฎีกา³⁷ ส3นประชาชนที่เคยอยู่ในระบบแรงงานและอยู่ในกระบบแรงงานก็สามารถที่จะเข้าเป็นผู้ประกันตนได้ช3นั้น

มาตรการส่งเสริมเงินออมของผู้สูงอายุในการลดหย่อนเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมนั้นกฎหมายกำหนดให้ผู้มีเงินได้ลดหย่อนเงินสมทบที่จยเข้ากองทุนประกันสังคมโดยหักออกจากเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายตามจำนวนที่จริยจริงแต่ด้เงิน 9,000 บาทต3น โดยให้รวมถึงกรณีสามีหรือ

³⁶สำนักงานประกันสังคม, สิทธิประโยชน์:เหตุชราภาพ [ออนไลน์], 21 พฤษภาคม 2561, แลล3พ้มา, <https://www.sso.go.th/wpr/main/privilege>.

³⁷พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2553.

ภริยาของผู้มีเงินได้ซึ่งเป่าผู้ประกันตนจยเงินสมทบเขทกองทุนประกันสังคมตามกฎหมายวขการประกันสังคมและความเป่าสามีภริยาได้มีอยู่วอดปคณั้น³⁸

การลดหยดเงินสมทบเขทกองทุนประกันสังคมเป่ามาตรการที่สวเสริมนโยบายดพหลักประกันรายได้และดพสาธารณสุขซึ่งผู้วิจัยขอจัดประเภทไว้ในดพรายได้เพื่อสะดวกในการศึกษา

(2) การยกเว้นเงินสะสมเขากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ คือกองทุนที่นายจวงและลูกจวงรวมกันจัดตั้งขึ้น โดยเงินของกองทุนมาจากเงินที่ลูกจวงจยสวหนึ่งเรียกวว เงินสะสม และนายจวงจยเงินเขวอีกสวหนึ่งเรียกวว เงินสมทบ นั้นคือนอกจากลูกจวงจะออมแลวนายจวงยังชยลูกจวงเขวเดียวกันกับกองทุนประกันสังคม และมีการนำเงินไปบริหารโดยมีอาชีพที่เรียกววบริษัทจัดการและนำดอกผลที่เกิดขึ้นมาเฉลี่ยให้กับสมาชิกกองทุนทุกคนตามสัดส่วนของเงินที่แต่ละคนมีอยู่ในกองทุน³⁹

ผู้จยเงินเขทกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเรียกววสมาชิกกองทุน มีสิทธิได้วเงินจากกองทุนเมื่อความเปขสมาชิกสิ้นสุดลง เช่น การเกษียณอายุ การออกจากงาน เปขตม โดยจะได้วสวของเงินสะสมเต็มจำนวนทุกกรณี พรอมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากเงินสะสม สำหรับในสวของเงินสมทบและผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากเงินสมทบ สมาชิกจะได้วตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในขบขังค้บกองทุน⁴⁰

กฎหมายกำหนดให้สามารถนำเงินสะสมที่สมาชิกจยเขวกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมาหักออกจากเงินได้หลังจากหักควขยตามที่จยจริงแต่ขปคณ 10,000 บาท สำหรับสวที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกินร้อยละ 15 ของจวงและไม่เกิน 490,000 บาท ได้รบยกเวมไม่ชดงนำไปรวมกับเงินได้ที่เสียภาษี รวมทั้งสิ้นเป่า 1,500,000 บาท⁴¹

(3) การยกเว้นเงินสะสมเขากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

กองทุนบำเหน็จบำนาญขราชการ (กบข.) ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อบริหารเงินกองทุนที่เปขเงินออมของขราชการและเงินที่ภาครัฐในฐานะนายจวงสวเขทกองทุนเพื่อเป่าสวัสดิการและหลักประกันในวัยเกษียณใหม่แกขราชการที่เปขสมาชิก โดยขราชการที่เขวรับราชการตั้งแต่วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ.

³⁸มาตรา 47 (1) (ฉ) แห่งประมวลรัษฎการ.

³⁹กองทุนสำรองเลี้ยงชีพไทย, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ [ออนไลน์], 21 พฤษภาคม 2561, แหล่งที่มา http://www.thaipvd.com/THAIPVD/content_newth.php?content_id=00013.

⁴⁰เรื่องเดียวกัน.

⁴¹มาตรา 47 (1) (ข) แห่งประมวลรัษฎการ และ วรรคสามข 2 (35) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509).

2540 ทุกคนต้องแปล^{๔๒}สมาชิก กบข. และสะสมเงินเข่งกองทุนร้อยละ 3 แต่ข้าราชการที่รับราชการอยู่ 30 วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2540 มีสิทธิเลือกว่าจะแปล^{๔๓}สมาชิกหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ^{๔๒}

กฎหมายกำหนดให้สามารถนำเงินสะสมที่ข้าราชการจ่ายเข่งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) มาหักออกจากเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายได้จริงแต่ไม่เกิน 500,000 บาทต่อปี^{๔๓} ซึ่งเงินสะสมนั้นในปัจจุบันเลือกสะสมเพิ่มได้ด้วยความสมัครใจร้อยละ 1-12 จากอัตราเงินสะสมภาคบังคับตามกฎหมายร้อยละ 3^{๔๔}

(4) การยกเว้นเงินสะสมเข้ากองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน

กองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชนจัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่กองทุน บริหารเงินกองทุนอย่างเหมาะสมเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนและให้สวัสดิการแก่ครูผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเอกชน เช่น เงินทุนยังชีพเมื่อลาออกจากงาน การเบิกการรักษาพยาบาล ค่าการศึกษาของบุตร แปล^{๔๕}สมาชิกกองทุนจะได้เงินทุนไว้อย่างชีพเมื่อลาออกจากงาน โดยจะได้เงินที่สะสมไว้พร้อมดอกเบี้ยตามที่กฎหมายกำหนด^{๔๖}

กฎหมายกำหนดให้สามารถนำเงินสะสมเข่งกองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน มาหักออกจากเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายได้จริงแต่ไม่เกิน 500,000 บาทสำหรับบุคคลนั้น^{๔๗}

(5) การยกเว้นเงินสะสมเข้ากองทุนการออมแห่งชาติ

กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) เป็นกองทุนที่เปิดโอกาสให้ประชาชนที่ประกอบอาชีพอิสระสามารถเข่งแปล^{๔๘}สมาชิกและมีเงินออมโดยการสะสมเงินสะสมเข่งกองทุนผ่นทางธนาคารที่กำหนดไว้นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดในการจ่ายเงินคือ สมาชิกต้องจ่ายเงินสะสมเข่งกองทุนไม่ต่ำกว่าครั้งละ 50 บาท แต่ไม่เกิน ๖๐๐ บาทต่อเดือนและไม่เกิน ๖๐๐ บาทต่อปีในจำนวนที่เท่ากันทุกเดือน ภาครัฐจะสมทบเงินใหม่ตามจำนวนสูงสุดที่กำหนดโดยกฎกระทรวง^{๔๘}

^{๔๒}กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, ประวัติกองทุน [ออนไลน์], 30 มีนาคม 2561, แหล่งที่มา <http://www.gpf.or.th/thai2013/about/index.asp>.

^{๔๓}มาตรา 42 (17) แห่งประมวลรัษฎากร, และ วรรคสามขบอ2 (43) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ.2509),

^{๔๔}กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, กบข. พบสมาชิก [ออนไลน์], 17 กรกฎาคม 2558, หน้า 5, 30 มีนาคม 2561, แหล่งที่มา http://www.gpf.or.th/download/Undo_Redo_July_17_2013.pdf.

^{๔๕}กองทุนสงเคราะห์:กระทรวงศึกษาธิการ, ประวัติความเป็นมา [ออนไลน์], 30 มีนาคม 2561, แหล่งที่มา <http://www.aidfunds.org/>.

^{๔๖}กองทุนสงเคราะห์:ครูเอกชน, สิทธิและประโยชน์:[ออนไลน์], 30 มีนาคม 2561, แหล่งที่มา <http://www.aidfunds.org/>.

^{๔๗}มาตรา 42 (17), ประมวลรัษฎากร และ ขบอ2 (54) กฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509),

^{๔๘}กองทุนการออมแห่งชาติ, [ออนไลน์], 20 พฤษภาคม 2561, แหล่งที่มา <http://www.nsf.or.th/index.php>.

กฎหมายกำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้ปีละ 3 แสนบาท⁴⁹ เงินสะสมเข้ากองทุนการออมแห่งชาติเฉพาะส 3 นไม่เกิน 500,000 บาท⁴⁹ ปัจจุบันเงินสะสมเข้ากองทุนการออมแห่งชาติสูงสุดคือจำนวนปีละ 13,200 บาท ซึ่งเป็อัตราสูงสุดของจำนวนเงินที่สมาชิกจะจ่ายสะสมเข้ากองทุนได้โดยสมาชิกจะได้รับเงินคืนเมื่อมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์:

(6) การลดหย่อนเงินค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

กฎหมายกำหนดให้นำเงินได้มรดกที่ได้ออกไปซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund: RMF) มาหักลดหย่อนได้ตามกฎหมายวิถยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์: ในอัตราไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้พึงประเมิน ทั้งนี้จะต้องมีจำนวนไม่เกิน 300,000 บาท สำหรับปีนั้น⁵⁰

3.2 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสาธารณสุข

นโยบายด้านสาธารณสุข คือ การดูแลสุขภาพของประชาชนและผู้สูงอายุ มีการส่งเสริมให้ผู้มีเงินได้มีการทำประกันสุขภาพใหญ่สำหรับผู้สูงอายุที่อยู่ในความอุปการะและการทำประกันชีวิตใหญ่กับตนเองเพื่อแบะเบาภาระหน้าที่ของภาครัฐในการดูแลสวัสดิการในด้านการรักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายในกรณีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและชีวิต ซึ่งเป็ข้อจ้ไขหลักในการดูแลผู้สูงอายุในปัจจุบัน

ข้อมูลจากโครงการการประมาณค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพจากผลของการสร้างเสริมสุขภาพสนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพพบว่ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประเทศไทยในอดีตถึงปัจจุบันมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สัดสว่นค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดของภาครัฐมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากประมาณร้อยละ 10 ในช้ไข 3 ปี 2545 เป็นประมาณร้อยละ 13 ตั้งแต่ปี 2550 โดยค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของไทยในอีก 15 ปีข้างหน้าจะอยู่ที่ประมาณ 4.8 แสนล้านบาท และหากประเทศไทยเข้สู่สังคมผู้สูงอายุค่าใช้จ่ายดังกล่าวอาจเพิ่มขึ้นไปถึง 1.4-1.8 ล้านล้านบาท เนื่องจากผู้สูงอายุมีการพึ่งพิงภาครัฐที่สูงกว่ประชากรวัยอื่น ๆ⁵¹ ปัจจุบันมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสาธารณสุข คือ การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคล

⁴⁹มาตรา 42 (17) แห่งประมวลรัษฎากร และ วรรคสามขบ 2 (90) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) และ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้(ฉบับที่ 274).

⁵⁰มาตรา 42 (17) แห่งประมวลรัษฎากร และ บริษัทหลักทรัพย์:จัดการกองทุนภัทรจำกัด, คู่มือภาษีเกี่ยวกับการลงทุนในกองทุนรวมทุระยะยาว [ออนไลน์], หน้า 1-3, 30 มีนาคม 2561, แหล่งที่มา www.phatraasset.com.

⁵¹ประชาชาติธุรกิจออนไลน์; รับสังคมผู้สว้ย! TDRI คาดอีก 15 ปีคนไทยอาจไข้ไข้ด้านสุขภาพถึง 2.2 ล้านล้านบาท [ออนไลน์], 30 มีนาคม 2561, แหล่งที่มา <https://www.prachachat.net/general/news-105651>.

ธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายค่าเบี้ยประกันสุขภาพบิดามารดา (3.2.1) และ การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายค่าเบี้ยประกันชีวิตทั่วไปและค่าเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ (3.2.2) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายค่าเบี้ยประกันสุขภาพ⁵²

กฎหมายกำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายค่าเบี้ยประกันสุขภาพของผู้มีเงินได้และบิดามารดาของผู้มีเงินได้รวมทั้งบิดามารดาของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 15,000 บาท แบบประกันสุขภาพของผู้มีเงินได้ที่นำมาลดหย่อนภาษีได้จะต้องเป็นประกันสุขภาพในข้อใดข้อหนึ่งดังนี้คือ

(1) การประกันภัยที่โศกนาฏกรรมเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลอันเกิดจากการเจ็บป่วยและการบาดเจ็บ การชดเชยการทุพพลภาพและการสูญเสียอวัยวะ เนื่องจากการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ

(2) การประกันภัยอุบัติเหตุเฉพาะที่โศกนาฏกรรมเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลการทุพพลภาพ การสูญเสียอวัยวะ และการแตกหักของกระดูก

(3) การประกันภัยโรคร้ายแรง (Critical Illnesses)

(4) การประกันภัยการดูแลระยะยาว (Long Term Care)

สำหรับบิดามารดาที่ไม่มีเงินได้พึงประเมินในปฏิทินที่ขอหักลดหย่อนไม่เกิน 30,000 บาทขึ้นไป นอกจากนี้บิดาหรือมารดาต้องอยู่ในไทยไม่ต่ำกว่า 180 วันในปฏิทินนั้น ขณะที่บุตรที่จะใช้สิทธิ์ต้องเป็นบุตรตามกฎหมายเท่านั้น และแบบประกันสุขภาพของบิดามารดาที่นำมาลดหย่อนภาษีได้จะต้องเป็นประกันสุขภาพในข้อใดข้อหนึ่งดังนี้คือ

(1) การประกันภัยที่โศกนาฏกรรมการรักษาพยาบาล หรือจ่ายเงินชดเชยจากการเจ็บป่วยทั่วไป

(2) การประกันภัยโรคร้ายแรง

(3) การประกันภัยการดูแลระยะยาว

⁵² มาตรา 42 (17) แห่งประมวลรัษฎากร และ วรรคสามข้อ 2 (76) และ ข้อ 2 (97) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) และ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 162) พ.ศ. 2549.

3.2.2 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายเป็นค่าเบี้ยประกันชีวิตทั่วไปและค่าเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ

กฎหมายกำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายเป็นค่าเบี้ยประกันชีวิตของผู้มีเงินได้รวมกับเบี้ยประกันสุขภาพตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 100,000 บาทในปีก่อน⁵³

และกฎหมายกำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้สุทธิที่จ่ายเป็นเบี้ยประกันภัยสำหรับการประกันชีวิตแบบบำนาญของผู้มีเงินได้ในอัตราร้อยละ 15 ของเงินได้พึงประเมินแต่ไม่เกิน 200,000 บาทต่อปี⁵⁴ โดยมีหลักเกณฑ์ที่สำคัญดังนี้

- (1) เพาณาจจ่ายเบี้ยประกันภัยสำหรับกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบบำนาญที่มีกำหนดเวลาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
- (2) การกำหนดการจ่ายผลประโยชน์:เงินบำนาญเพาณาจงวดจ่ายสม่ำเสมอ
- (3) การกำหนดอายุของการจ่ายผลประโยชน์:เงินบำนาญเมื่อผู้มีเงินได้มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป ถึงอายุ 85 ปีหรือกว่านั้นและผู้มีเงินได้ต้องจ่ายเบี้ยประกันภัยครบถ้วนแล้วก่อนได้รับผลประโยชน์:เงินบำนาญ

3.3 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ภาครัฐมีความต้องการที่จะส่งเสริมยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ได้ดีมีที่พักอาศัยที่เหมาะสมและมีกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงอายุ ปัจจุบันมีมาตรการทางภาษีในด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์คือการลดหย่อนเงินบริจาคใหม่แก่อิถุนทุนผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์:สถานพักพิงบำบัดและฟื้นฟูสุขภาพคนสูงอายุ เพื่อสนับสนุนและบรรเทาภาระภาษีให้กับผู้มีสิทธิช้อยเหลือผู้สูงอายุ เพาณาจแบบเบาะภาระหนักที่ของภาครัฐ

โดยในการลดหย่อนเงินบริจาคใหม่แก่อิถุนทุนผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์:สถานพักพิงบำบัดและฟื้นฟูสุขภาพคนสูงอายุ กฎหมายระบุไว้ในกรณีบุคคลธรรมดาบริจาคเงินใหม่แก่อิถุนทุนผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์:สถานพักพิงบำบัดและฟื้นฟูสุขภาพคนสูงอายุ สามารถนำมาหักเพาณาจลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้เพิ่มอีก 1 เท่าตามจำนวนที่บริจาคแต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้สุทธิหลังการ

⁵³มาตรา 42 (17) แห่งประมวลรัษฎากร และ วรรคสามขอ 2 (61) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509), และ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้(ฉบับที่ 172) พ.ศ. 2551.

⁵⁴มาตรา 42 (13) แห่งประมวลรัษฎากร และ วรรคสามขอ 2 (61) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ.2509), และ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้(ฉบับที่ 194) พ.ศ. 2554.

หักลดหย่อนอื่น ๆ และ⁵⁵ เป้าหมายการที่สนับสนุนให้บุคคลทั่วไปบริจาคเงินเพื่อสมทบกองทุนผู้สูงอายุ และสถานที่ให้พำนักและผู้สูงอายุ โดยจะต้องเป็นสถานที่ตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น⁵⁶ โดยผู้บริจาคสามารถตรวจสอบรายชื่อสถานที่จากเว็บไซต์ของสรรพากรที่จะมีการปรับปรุงข้อมูลรายชื่อทุกปี⁵⁷

3.4 ข้อจำกัดของมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย

จากมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย ผู้วิจัยเห็นว่มาตรการทางภาษีที่ภาครัฐนำมาใช้ในปัจจุบันช้บรรเทาภาระหนักของภาครัฐในการดูแลผู้สูงอายุได้แต่ยังมีข้อจำกัดในการใช้และยังมีโอกาสที่จะนำมาตรการทางภาษีมาใช้เพิ่มเติมในการสนับสนุนนโยบายในบางประการเพื่อบรรเทาความไม่เสมอภาคของผู้ที่ด้อยสิทธิทางภาษี โดยข้อจำกัดของมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยมีรายละเอียดดังนี้ คือ ข้อจำกัดของมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านหลักประกันรายได้(3.4.1) ข้อจำกัดของมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสาธารณสุข (3.4.2) และ ข้อจำกัดของมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์:(3.4.3)

3.4.1 ข้อจำกัดของมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านหลักประกันรายได้

ประเทศไทยมีการใช้มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมด้านหลักประกันรายได้ที่หลากหลาย สำหรับมาตรการการยกเว้นภาษีเงินได้วิบุคคลใหญ่๓ปีหรือหึ่งหึ่ง๓ปีวิบุคคลสำหรับรายจวัยในการจ้งงานผู้สูงอายุ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการจ้งงานผู้สูงอายุซึ่งเป้นแนวความคิดที่ดีในการส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้มาบ่บทบาทในการที่จะเสริมสร้งรายได้ให้กับผู้สูงอายุโดยตรง และเมื่อผู้สูงอายุมีเงินได้ภาครัฐยังสามารถจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากรายได้ของผู้สูงอายุ นอกจากนั้นเมื่อผู้สูงอายุมีการใช้จวัยเงินก็จะทำให้ภาครัฐมีรายได้จากภาษีทางอ้อม เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม เป้นตม

⁵⁵มาตรา 47 (7) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร.

⁵⁶พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 274) พ.ศ. 2537 และ ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 2).

⁵⁷กรมสรรพากร, ตรวจสอบรายชื่อ มูลนิธิ สมาคม สถานสาธารณสุข (สถานพยาบาล สถานศึกษา สภากาชาดไทย วัดวาอาราม) ที่มีเงินได้วิสิทธิขอหักลดหย่อนเงินบริจาค [ออนไลน์], 10 พฤษภาคม 2561, แหล่งที่มา <http://www.rd.go.th/publish/29157.0.html>.

ถือเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ แต่สภาพสถานการณ์ในปัจจุบันมีข้อจำกัดในการไขว่คว้าทางภาษีในการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ และการส่งเสริมการออมแบบกองทุนการออมแห่งชาติ ดังนี้ คือ

(1) การจำกัดสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรการการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 3 ปี หรือ หักภาษี ณ ที่จ่าย 3% สำหรับรายจ่ายในการจ้างงานผู้สูงอายุที่ใหม่ในปัจจุบันมีการจำกัดสิทธิซึ่งนายจ้างสามารถขอใช้สิทธิได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนลูกจ้างทั้งหมด ครึ่งในวัยในการจ้างผู้สูงอายุต้องไม่เกิน 15,000 บาทต่อคนต่อเดือน ผู้สูงอายุต้องทำงานเต็มเวลา และผู้สูงอายุต้องไม่เป็นผู้ถือหุ้น กรรมการ ผู้บริหาร หรือเคยเป็นผู้บริหารของกิจการมาก่อน ทำให้ภาคเอกชนมีการจ้างงานผู้สูงอายุในอัตราที่ต่ำเนื่องจากไม่เกิดการจูงใจที่มากพอ จากข้อมูลสถิติที่เปิดเผยโดยกรมสรรพากรสำหรับปีพ.ศ. 2559 ซึ่งพบปรากฏของการเริ่มไขว่คว้าครั้งนี้พบ 3 บริษัทหรือ หักภาษี ณ ที่จ่าย 3% สำหรับรายจ่ายในการจ้างงานผู้สูงอายุมีเพียง 172 แห่ง โดยมีจำนวนลูกจ้างผู้สูงอายุที่นำมาใช้สิทธิทางภาษีเพียง 1,545 คน⁵⁸ จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. 2560 แรงงานผู้สูงอายุร้อยละ 81 ไม่มีการศึกษาหรือมีการศึกษาดำเนินการประถมศึกษา⁵⁹ ซึ่งแรงงานผู้สูงอายุที่มีการศึกษาดำเนินการและมีทักษะในการทำงานต่ำ จะมีความเสี่ยงในการถูกเลิกจ้างเมื่อเกษียณอายุงานสูงและงานในบางตำแหน่งจะถูกทดแทนโดยการนำเทคโนโลยีการผลิตมาใช้มากขึ้น⁶⁰ ดังนั้นผู้สูงอายุที่ยังมีความต้องการทำงานจะหันไปทำงานนอกระบบแทน

(2) แรงงานผู้สูงอายุของประเทศไทยส่วนใหญ่ไม่ทำงานนอกระบบ

มาตรการทางภาษีการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 3 ปี หรือ หักภาษี ณ ที่จ่าย 3% สำหรับรายจ่ายในการจ้างงานผู้สูงอายุ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายคือการจ้างงานผู้สูงอายุที่ไปรับแรงงานในระบบ ในขณะที่ลักษณะตลาดแรงงานผู้สูงอายุของไทยในช่วงวัยเกษียณซึ่งมีอายุระหว่าง 55 ปี ถึง 64 ปี ในปัจจุบันที่เหมาะสมในการทำงานนั้นไม่ทำงานนอกระบบ⁶¹ ซึ่งจะประกอบอาชีพงานเกษตร และการประมงเป็นหลัก มาตรการทางภาษีนี้จึงไม่สามารถใช้กับผู้สูงอายุกลุ่มนี้ได้

⁵⁸ กรมสรรพากร, “รายงานสถิติข้อมูลภาษีเงินได้บุคคล ภ.ง.ด. 50 ปี 2559”, 5 พฤษภาคม 2561.

⁵⁹ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, กระทรวงดิจิทัลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม, เอกสารการทำงานของสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2559 [ออนไลน์], 10 พฤษภาคม 2561, แหล่งที่มา http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/survey/pocket_work_elderly59.pdf.

⁶⁰ อนุสรณ์: ธรรมใจ, กรุงเทพธุรกิจ, ผลของความก้าวหน้าเทคโนโลยีตลาดแรงงาน [ออนไลน์], 21 มิถุนายน 2561, แหล่งที่มา <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/643743>.

⁶¹ อนุสรณ์: ธรรมใจ, กรุงเทพธุรกิจ, สังคมไทยวัยชรา กับนโยบายการจ้างงาน [ออนไลน์], 21 มิถุนายน 2561, แหล่งที่มา <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/641798>.

(3) กองทุนการออมแห่งชาติยังไม่เปิดรับสิทธิเกษียณอายุ

มาตรการการลดหย่อนภาษีเงินได้ที่จ่ายเขตกองทุนต่าง ๆ เป้าหมายการที่บุคคลผู้รับกฎหมายที่กำหนดให้ผู้มีเงินได้สะสมเงินเขตกองทุนต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการออมของผู้มีเงินได้ซึ่งในปัจจุบันกองทุนที่มีดอกเบี้ยครอบคลุมประชาชนในทุกกลุ่มเพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการออมเงินและได้รับสิทธิทางภาษีในทุกกองทุน ซึ่งได้แก่ประชาชนที่ทำงานในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนทั่วไป การจ่ายเงินเขตกองทุนต่าง ๆ ทำให้กองทุนที่มีเงินหมุนเวียนในการดำเนินการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุในปัจจุบัน และนำเงินส่วนหนึ่งไปลงทุนในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเก็บเงินสำรองไว้คนใหม่ดูแลสมาชิกผู้สูงอายุเขตกองทุนเมื่อเขาสูงอายุในอนาคต จากรายงานสถิติขบวนการออมเงินได้บุคคลธรรมดา ภ.ง.ด. 90 และ ภ.ง.ด. 91 จำแนกตามอัตราภาษี (เงินได้สุทธิ) ปีภาษี 2560⁶² ในระบบอินทราเน็ตของกรมสรรพากร ได้แสดงให้เห็นถึงจำนวนผู้มีเงินได้ที่ใช้สิทธิตามมาตรการการลดหย่อนเงินที่จ่ายเขตกองทุนต่าง ๆ จากผู้มีเงินได้บุคคลธรรมดาปีภาษี 2560 จำนวนทั้งสิ้น 9.82 ล้านคน พบว่ามีผู้รับสิทธิลดหย่อนเป้าหมายจำนวนเงินถึง 226,837 ล้านบาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้มีเงินได้ในกลุ่มนี้จะมีเงินออมสำหรับการใช้ตรงชีพเมื่อเขาสูงอายุอันจะช่วยให้เขาสามารถดูแลผู้สูงอายุเมื่อประชากรกลุ่มนี้เขาสูงอายุ แต่ในส่วนของภาคประชาชน คือ กองทุนการออมแห่งชาติ จากข้อมูลของกองทุนการออมแห่งชาติ ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2560⁶³ กองทุนมีสมาชิกจำนวนทั้งสิ้น 530,417 คน แบ่งตามกลุ่มอาชีพมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่เกษตรกร ร้อยละ 54.7 ผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 19 ผู้มีอาชีพค้าขาย ร้อยละ 11 เนื่องจากผู้ออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติเป็นผู้มีเงินได้เพียงคนเดียวส่วนใหญ่จึงประสบเหตุให้ยังไม่รับสิทธิเกษียณอายุเงินที่จ่ายเขตกองทุนการออมแห่งชาติในปัจจุบัน

3.4.2 ข้อจำกัดของมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสาธารณสุข

ปัจจุบันมีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่าย 3 ปีประกันสุขภาพผู้มีเงินได้และบิดามารดา และ 3 ปีประกันชีวิตทั่วไปและ 3 ปีประกันชีวิตแบบบำนาญ จากรายงานสถิติขบวนการออมเงินได้บุคคลธรรมดา ภ.ง.ด. 90 และ ภ.ง.ด. 91 จำแนกตามอัตราภาษี (เงินได้สุทธิ) ปีภาษี

⁶² กรมสรรพากร, รายงานสถิติขบวนการออมเงินได้บุคคลธรรมดา ภ.ง.ด. 90 และ 91 จำแนกตามอัตราภาษี (เงินได้สุทธิ) ปีภาษี 2560, 5 พฤษภาคม 2561.

⁶³ กองทุนออมแห่งชาติ, ขบวนการออมเงินได้บุคคลธรรมดา, เลขาธิการฯ กอช. คนใหม่ประกาศทิศทางดำเนินงานปี 61 และสรุปผลการดำเนินงานปี 60 [ออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.nsf.or.th/index.php/2016-05-18-03-15-32/87-2016-02-15-02-46-59/2016-02-15-08-03-34/911-pr-25610205-02>, 10 พฤษภาคม 2561.

2560⁶⁴ ในระบบอินทราเน็ตของกรมสรรพากร จำนวนผู้ใช้สิทธิลดหย่อนเงินบริจาค 53,840 คน และผู้ใช้สิทธิลดหย่อนเงินบริจาค 23 จากจำนวนผู้มีภาษีทั้งสิ้น และประชาชนทั้งประเทศมีการทำประกันไม่พร้อมคน คิดเป็นร้อยละ 23 จากจำนวนผู้มีภาษีทั้งสิ้น และประชาชนทั้งประเทศมีการทำประกันไม่พร้อมคน คิดเป็นร้อยละ 10 สำหรับประชาชนที่มีการทำประกันจะมีหลักประกันสุขภาพเพิ่มขึ้นจากที่ภาครัฐจัดสวัสดิการใหม่เป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของภาครัฐโดยสิ้นเชิง แต่การยกเว้นนี้ยังไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มประชาชนส่วนใหญ่ที่ไม่สามารถทำประกันของตนเองซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศที่ยังคงต้องพึ่งพาการช่วยเหลือจากภาครัฐในการรักษาพยาบาล ซึ่งปัจจุบันภาครัฐได้มีการดำเนินนโยบายดองสาธารณสุข คือ จัดให้สวัสดิการการรักษาพยาบาลจากระบบประกันสุขภาพใหม่กับประชาชนดังนี้⁶⁵

(1) สิทธิสวัสดิการข้าราชการ คุ้มครองบริการการรักษาพยาบาลให้กับข้าราชการและบุคคลในครอบครัว อันได้แก่บิดามารดา คู่สมรส และบุตรที่ถูกตรวจสอบตามกฎหมาย เมื่อเจ็บป่วยสามารถเข้ารับบริการได้ที่โรงพยาบาลของรัฐ ในพ.ศ. 2561 มีจำนวนข้าราชการที่ได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลประมาณ 4.97 ล้านคน ค่าใช้จ่ายคนละ 12,676.06 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายประมาณเฉลี่ยทั้งปี 63,000 ล้านบาท ซึ่งภาครัฐใช้เงินอุดหนุนทั้งจำนวน

(2) สิทธิประกันสังคม คุ้มครองบริการรักษาพยาบาลให้กับผู้ประกันตนตามสิทธิ สามารถเข้ารับบริการรักษาพยาบาลได้ในโรงพยาบาลที่เลือกลงทะเบียนไว้ในพ.ศ. 2561 มีจำนวนผู้ประกันตนที่ได้รับสิทธิประกันสังคมประมาณ 14.47 ล้านคน ค่าใช้จ่ายคนละ 3,354.80 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายประมาณเฉลี่ยทั้งปี 48,544 ล้านบาท ซึ่งเงินที่ผู้ประกันตนและนายจ้างสมทบจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมและภาครัฐใช้เงินอุดหนุนรวมแล้ว 33

(3) สิทธิจากบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า หรือสิทธิบัตรทอง สำหรับประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้รับสิทธิสวัสดิการข้าราชการ หรือสิทธิประกันสังคม เช่นเด็กแรกเกิดที่ไม่ได้รับสิทธิสวัสดิการข้าราชการจากพ่อแม่ผู้ปกครองอาสาสมัครที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป ข้าราชการเกษียณอายุหรือออกจากราชการโดยมิได้รับบำนาญ ในพ.ศ. 2561 มีจำนวนผู้สามารถได้รับสิทธิจากบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้าประมาณ 48.8 ล้านคน ค่าใช้จ่ายคนละ 2,592.89 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายประมาณเฉลี่ยทั้งปี 126,533 ล้านบาท ซึ่งภาครัฐใช้เงินอุดหนุนทั้งจำนวน

⁶⁴ กรมสรรพากร, รายงานสถิติข้อมูลภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภ.ง.ด. 90 และ 91 จำแนกตามอัตราภาษี (เงินได้สุทธิ) ปี 2560, 5 พฤษภาคม 2561.

⁶⁵ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, 10 เรื่องควรรู้อธิบายหลักประกันสุขภาพ [ออนไลน์], แหล่งที่มา <https://www.nhso.go.th/files/userfiles/file/PR/>, 30 มิถุนายน 2561 และ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2561.

ประชาชนจะสามารถเลือกใช้ชีวิตได้เพียงสิทธิเดียวจากทั้ง 3 สิทธินี้ ซึ่งแต่ 3 สิทธิมีความแตกต่างกัน เช่นกรณีของผู้ป่วยต้อกระจกที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลสำหรับหจกพิเศษ สิทธิสวัสดิการของราชการใหญ่ เบิกครหจกรวมครอาหารในอัตราไม่เกิน 1,000 บาทต่อวัน⁶⁶ สิทธิประกันสังคมให้สิทธิเบิกครหจกรวมครอาหารได้ไม่เกิน 700 บาทต่อวัน⁶⁷ และสิทธิจากบัตรประกันสุขภาพจกนหนจกคุ้มครองเฉพาะครหจกสามัญรวมครอาหารเทรนั้น⁶⁸ ไม่มีการให้สิทธิครหจกพิเศษในการรักษาพยาบาล หรือในกรณีการบริการรักษาตัวแบบพักพหจกและบริการหลังพหจกกลับบ้าน สิทธิสวัสดิการของราชการและสิทธิประกันสังคมไม่กำหนดให้ไว้แต่สิทธิจากบัตรประกันสุขภาพจกนหนจกให้ความคุ้มครองกรณีการบริการรักษาตัวแบบพักพหจกและบริการหลังพหจกกลับบ้าน⁶⁹ นอกจากนี้ยังมีผู้ไม่ได้รับสิทธิใด ๆ เนื่องจากขจกจำกัดและความจำเป็นในการรักษาทำให้ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลที่ไม่ครอบคลุมการได้รับสิทธิ

3.4.3 ข้อจำกัดของมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

การลดหย่อนเงินบริจาคใหม่จกกองทุนผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์: สถานพักพหจกบำบัดและพหจกฟูสุขภาพคนสูงอายุ เปนมาตรการที่ส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปที่มีความสามารถทางการเงินช่วยเหลือเกื้อกูลแก่ผู้สูงอายุที่ขาดที่พึ่งพาอาศัย เนื่องจากกองทุนผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์: สถานพักพหจกบำบัดและพหจกฟูสุขภาพคนสูงอายุจำเป็นที่จะต้องใช้เงินเป้นจำนวนมาก ในอนาคตผู้สูงอายุจะมีอัตราเพิ่มขึ้นยิ่งต้องใช้เงินเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังเปนการส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอยจกตจกนี้เอง อยจกไรก็ตาม ที่พักอาศัยที่เหมาะสมของผู้สูงอายุยังมีไม่เพียงพอสำหรับผู้สูงอายุในปัจจุบัน เนื่องจากสถานที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่ขาดที่พึ่งพาอาศัยมีจำนวนจำกัดและจำเป็นตจกใช้งบประมาณจกภาครัฐในการดูแลจำนวนมาก ซึ่งเงินที่ได้รับจกการบริจาคไม่มีความสม่ำเสมอและไม่แน่นอน นอกจากนี้ผู้สูงอายุที่ขาดที่พึ่งพาอาศัยแล้ว ยังมีผู้สูงอายุที่มีรายได้

⁶⁶กรมบัญชีกลาง, เอกสารเรื่องอัตราครบริการสาธารณสุขสำหรับการเบิกจจจจกรักษาพยาบาลสิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลของราชการหมวด ๑ ครหจกและอาหาร [ออนไลน์], แหล่งที่มา http://www.kkh.go.th/downloads/documents/20131223134558_W2-Special.pdf, 30 มิถุนายน 2561.

⁶⁷สำนักงานประกันสังคม, สิทธิประโยชน์:กองทุนประกันสังคม [ออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.sso.go.th/hospital/content.jsp?lang=th&cat=868&id=3643>, 30 มิถุนายน 2561.

⁶⁸สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, 10 เรื่องควรรูสิทธิหลักประกันสุขภาพ [ออนไลน์], แหล่งที่มา <https://www.nhso.go.th/files/userfiles/file/PR/>, 30 มิถุนายน 2561.

⁶⁹เรื่องเดียวกัน.

นวมที่ยังขาดที่พักอาศัยที่เหมาะสมในการดำรงชีพ ซึ่งปัจจุบันภาครัฐได้มีนโยบายในการดูแลผู้สูงอายุ ในด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์: โดยมีโครงการศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (Senior Complex)⁷⁰ บนพื้นที่ราชพัสดุ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการดูแลผู้สูงอายุที่มีรายได้ใหม่ ที่พักอาศัยที่มีความเหมาะสมและมีสิ่งอำนวยความสะดวก โดยได้เปิดโอกาสเอกชนดำเนินการเช่าที่ ราชพัสดุเพื่อสร้างศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ โดยภาครัฐมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการคือ

(1) เพื่อสร้างที่พักอาศัยพร้อมอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของ ผู้สูงอายุ โดยมีระบบการดูแลสุขภาพและสวัสดิการอื่น ๆ แบบครบวงจร

(2) เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ และลดงบประมาณรายจ่ายในการดูแลผู้สูงอายุ

(3) เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศผ่านการพัฒนาโครงการดบอสังหาริมทรัพย์:

ซึ่งในการดำเนินการนโยบายดังกล่าวนี้จะบรรลุผลสำเร็จได้จะต้องได้รับความร่วมมือหรือ สนับสนุนจากทุกภาคส่วน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ภาครัฐได้ประเมินความเสี่ยง ของโครงการที่สำคัญคือ โครงการสร้างศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุเปิดโครงการเช่าระยะยาว ซึ่ง ภาคเอกชนผู้ได้รับสิทธิเช่าจะไม่หวังผลกำไรในที่ดิน อาจจะทำให้ภาคเอกชนมีความกังวลในเรื่อง ความคุ้มค่าของการลงทุนและขาดแรงจูงใจ

จากการศึกษาพบว่า มาตรการทางภาษีได้มีการนำมาใช้ใหม่กิดประโยชน์ในแต่ละด้านตาม ความสามารถของแต่ละมาตรการ อย่างไรก็ตาม อาจมีข้อจำกัดของการใช้มาตรการที่ขึ้นอยู่กับ สถานการณ์และนโยบายการใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้มาตรการทางภาษีอาจจะบรรลุ วัตถุประสงค์ไม่เต็มที่ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจจะมีช่องทางหรือโอกาสที่ภาครัฐจะสามารถนำ มาตรการทางภาษีอื่นมาใหม่เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนนโยบายในด้านต่าง ๆ เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุให้ ประสบความสำเร็จเพิ่มขึ้นอีก

⁷⁰ กองบริหารที่ราชพัสดุภูมิภาค กรมธนารักษ์; เอกสารโครงการศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (Senior Complex), พ.ศ. 2559.

บทที่ 4

มาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศญี่ปุ่น

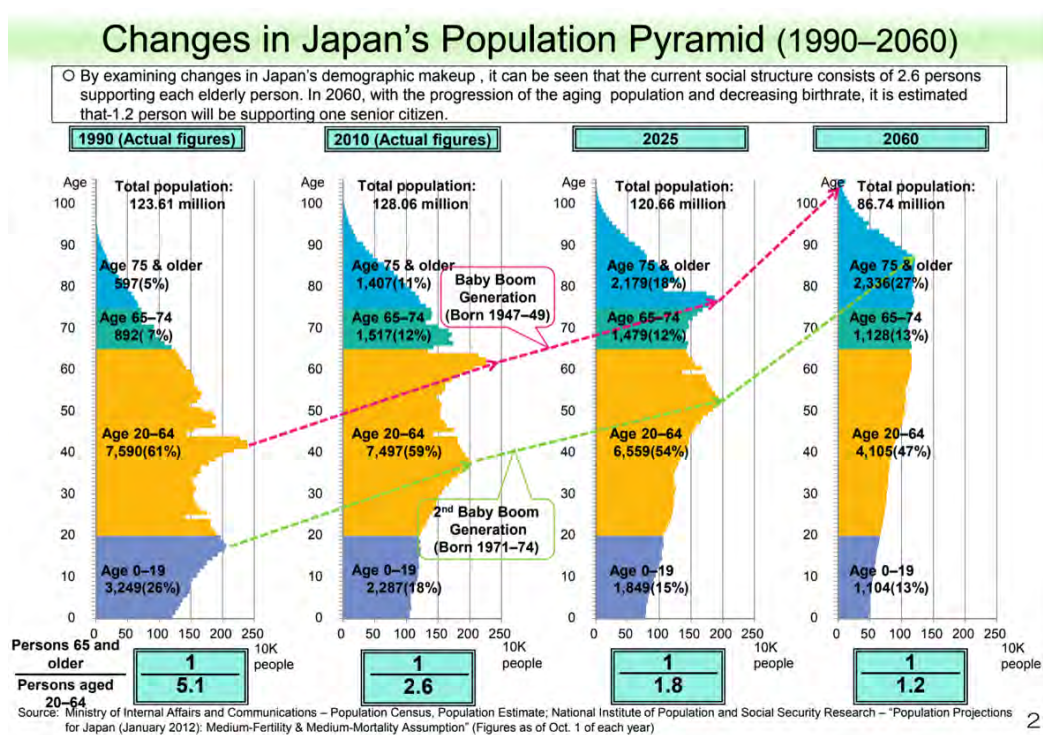
เมื่อกลวิถึงสังคมผู้สูงอายุ ประเทศญี่ปุ่นถือเป็นประเทศอันดับต้น ๆ เพราะเป็นประเทศที่มีผู้สูงอายุเป็นอันดับหนึ่งของโลกเนื่องจากอัตราการตายและอัตราการเกิดลดต่ำลง ประชากรในประเทศญี่ปุ่นมีอายุขัยเฉลี่ยเพิ่มมากขึ้นจากการส่งเสริมสุขภาพในวัยเด็ก ความก้าวหน้าในเทคโนโลยีทางการแพทย์และสถานพยาบาลที่ครอบคลุมรวมถึงโภชนาการทางอาหารของประชากรในทุกวัย ในสรีรของอัตราการเกิดต่ำนั้นมาจากพฤติกรรมของวัยทำงานที่ปัจจุบันมีทัศนคติในการใช้ชีวิตโสดและแต่งงานช้า นอกจากนี้ ประชากรผู้หญิงออกทำงานนอกบ้านมากขึ้นกว่าในอดีต จากข้อมูลประชากรขององค์กรสหประชาชาติใน พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012)⁷¹ ประเทศญี่ปุ่นเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ พ.ศ. 2513 (ค.ศ. 1970) จากประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปเกินร้อยละ 7 ของประชากรทั้งประเทศ และเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์เมื่อ พ.ศ. 2537 (ค.ศ. 1994)⁷² จากประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปเกินร้อยละ 14 ของประชากรทั้งประเทศ และเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอดเมื่อ พ.ศ. 2550 (ค.ศ. 2007) จากประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปเกินร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศ และยังมีแนวโน้มที่ประชากรผู้สูงอายุจะมีอัตราเพิ่มขึ้นอีกเรื่อย ๆ โดยใน พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) และ พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050) จะเพิ่มเป็นร้อยละ 29 และร้อยละ 39 ตามลำดับ⁷³

⁷¹โพสทูเดย์; ญี่ปุ่นทุกสถิติ!! ประชากรอายุเกิน 100 เสียชีวิต 7 หมื่น หวั่นวิกฤตขาดคนวัยทำงาน [ออนไลน์], 02 มีนาคม 2561, แหล่งที่มา <https://www.posttoday.com/world/515417>.

⁷²ณัฐเดชชน: ชู 3 มลิ่ง, การรับมือกับ “สังคมสูงวัย” ในญี่ปุ่น ความท้าทายที่เป่านโอกาสทอง”ของไไทย [ออนไลน์], 02 มีนาคม 2561, แหล่งที่มา <http://www.362degree.com/2017/10/17>.

⁷³Namjai Blog Portal, สังคมผู้สูงอายุ [ออนไลน์], 02 พฤษภาคม 2561, แหล่งที่มา <http://modchang.namjai.cc/e179739.html>.

จากพีระมิดการเปลี่ยนแปลงของประชากรประเทศญี่ปุ่นปี ค.ศ. 1990 – 2060)⁷⁴ แสดงให้เห็นว่าประชากรในวัยสูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและสัดส่วนของวัยทำงานคือผู้ที่มีอายุ 20 – 64 ปีจะมีจำนวนใกล้เคียงกับประชากรสูงอายุที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปมากขึ้นเรื่อย ๆ และในปี ค.ศ. 2063 (ค.ศ. 2060) สัดส่วนผู้สูงอายุวัยทำงานจะอยู่ที่ 1 : 1.2 (ดูรายละเอียดจากภาพที่ 2)

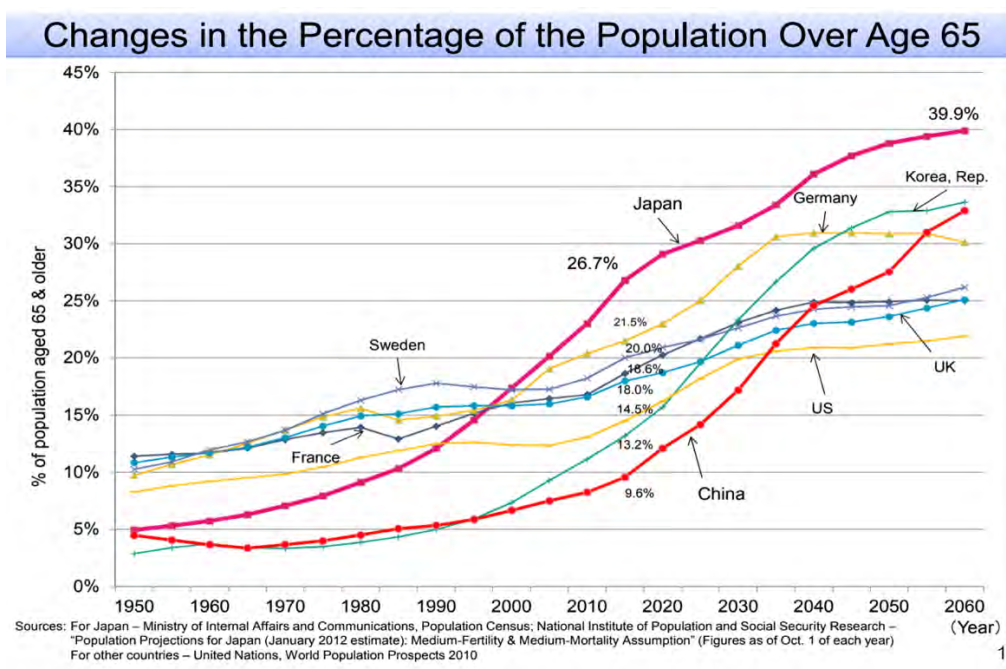
ภาพที่ 2 : พีระมิดการเปลี่ยนแปลงของประชากรประเทศญี่ปุ่นปี ค.ศ. 1990 - 2060⁷⁵

เมื่อดูข้อมูลกราฟแสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป⁷⁶ จะเห็นได้ว่าตั้งแต่ปี ค.ศ. 2543 (ค.ศ. 2000) จำนวนประชากรผู้สูงอายุของประเทศญี่ปุ่นที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุดในโลก และจำนวนประชากรผู้สูงอายุนี้จะเพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 40 ในปี ค.ศ. 2603 (ค.ศ. 2060) (ดูรายละเอียดจากภาพที่ 3)

⁷⁴Ministry of Health, Labour and Welfare, Long-Term Care Insurance System of Japan [ออนไลน์], 14 มีนาคม 2561, แหล่งที่มา http://www.mhlw.go.jp/english/policy/care-welfare/care-welfare-elderly/d/ltcisj_e.pdf.

⁷⁵เรื่องเดียวกัน.

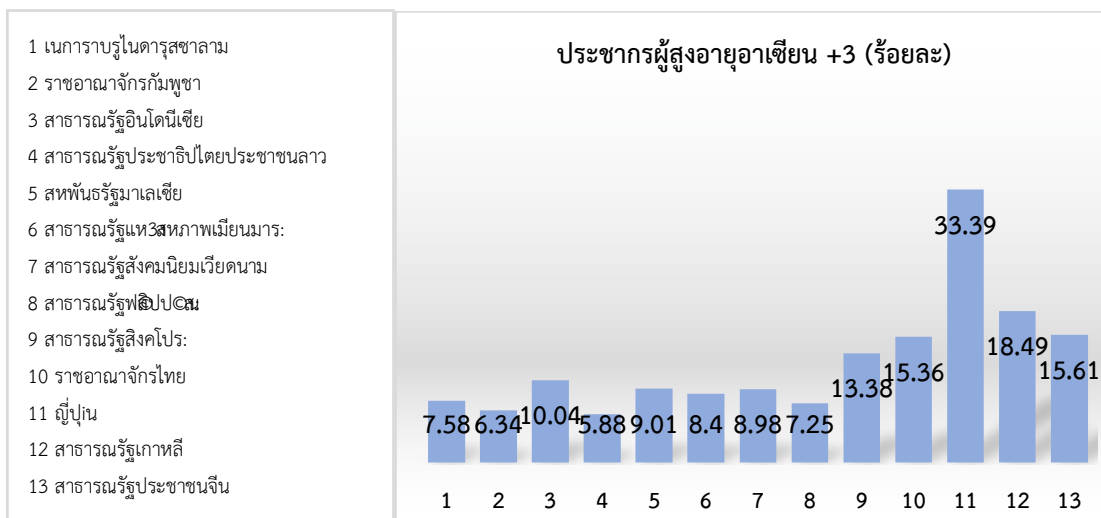
⁷⁶Ministry of Health, Labour and Welfare, Long-Term Care Insurance System of Japan [Online], 2018, March 14, Available from: http://www.mhlw.go.jp/english/policy/care-welfare/care-welfare-elderly/d/ltcisj_e.pdf.

ภาพที่ 3 : กราฟแสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป⁷⁷

⁷⁷Ministry of Health, Labour and Welfare, Long-Term Care Insurance System of Japan [Online], 2018, March 14, Available from: http://www.mhlw.go.jp/english/policy/care-welfare/care-welfare-elderly/dl/ltcisj_e.pdf.

จากกราฟแสดงจำนวนประชากรผู้สูงอายุอาเซียน +3 ปี ค.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012)⁷⁸ จะเห็นได้ว่า ประชากรผู้สูงอายุของประเทศญี่ปุ่นที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปมีจำนวนสูงที่สุดถึงร้อยละ 33.39 ขณะที่ประเทศไทยมีอัตราผู้สูงอายุร้อยละ 15.36 (ดูรายละเอียดจากภาพที่ 4)

ภาพที่ 4 : กราฟแสดงประชากรผู้สูงอายุอาเซียน +3 ปี ค.ศ. 2012⁷⁹

จากการเข้สู่สังคมผู้สูงอายุมาเป็ระยะเวลายาวนานหลายปีทำให้ประเทศไทยญี่ปุ่นมีความไม่มั่นคงต่อเสถียรภาพทางการคลังเป็อยสูง เนื่องจากภาระในการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นทำให้ต้นทุนสาธารณสุขเป็จำนวนมากเพราะไม่มีรายได้กลับคืนมา ประเทศไทยได้เ้มาตรการรองรับสังคมผู้สูงอายุอย่งหลากหลายในทุกดวนและเพื่อเ้ประชากรในประเทศเข้มาม่ีสรรพมในการลดภาระของภาครัฐ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษามาตรการทางภาษีในดวนตริง ๆ ของประเทศไทยเช่นเดียวกับประเทศไทย อันได้แก่มาตรการทางภาษีในดวนหลักประกันรายได้ (4.1) มาตรการทางภาษีในดวนสาธารณสุข (4.2) และ มาตรการทางภาษีในดวนสังคมและความมั่นคงของมนุษย์:(4.3)

⁷⁸สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, ประชากรผู้สูงอายุอาเซียน +3 ค.ศ. 2012 [ออนไลน์], 20 มกราคม 2561, แหล่งที่มา <http://www.dop.go.th/th/now/1/46>.

⁷⁹เรื่องเดียวกัน.

4.1 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านหลักประกันรายได้

เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมาเนิ่นนาน และได้มีการดำเนินนโยบายที่มีความสำคัญ เช่นระบบบำนาญแห่งชาติและหลักประกันระยะยาวเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ปัจจุบันประเทศญี่ปุ่นได้มีการนำมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านหลักประกันรายได้ที่สำคัญ คือ การลดหย่อนภาษีเงินได้จากเงินบำนาญ (4.1.1) และ การลดหย่อนเงินสมทบกองทุนประกันสังคม (4.1.2) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 การลดหย่อนภาษีเงินได้จากเงินบำนาญ

ประเทศญี่ปุ่นมีมาตรการบังคับในการประกันรายได้ของคนในประเทศโดยใช้ระบบบำนาญสาธารณะ เริ่มตั้งแต่ปีพ.ศ. 2485 (ค.ศ. 1942) คือกฎหมายวิถวัยบำนาญสำหรับลูกจ้าง (The Worker Pension Laws) ในปีพ.ศ. 2543 (ค.ศ. 2000) ได้มีการแก้ไขกฎหมายวิถวัยบำนาญแห่งชาติ (The National Pension Act) เพื่อพัฒนาปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และแก้ไขแผนและนโยบายจากระบบบำนาญเพื่อเตรียมความพร้อมสู่สังคมผู้สูงอายุ และในปีพ.ศ. 2547 (ค.ศ. 2004) ได้มีการปฏิรูประบบบำนาญที่สำคัญคือ การปรับเพิ่มอายุผู้ที่ได้รับบำนาญจาก 60 ปี เป็น 65 ปี และการเพิ่มเบี้ยประกัน ซึ่งปัจจุบันมี 3 ระบบ⁸⁰ คือ

(1) Nation Pension System : NPS สำหรับบำนาญขั้นพื้นฐานของทุกคนที่มีถิ่นฐานพำนักในประเทศญี่ปุ่นโดยมีอายุระหว่าง 20 – 59 ปีและยังเปิดโอกาสให้ประชาชนที่อยู่ต่างประเทศบังคับสมัครเข้า NPS ได้ด้วย เมื่ออายุครบ 65 ปี จะได้รับเงินบำนาญสำหรับใช้ในการดำรงชีพ

(2) Employees' Pension Insurance : EPI สำหรับลูกจ้างภาคเอกชน

(3) Mutual Aid Associations : MAA สำหรับประชากรชนกลาง ประชากรชนท้องถิ่น และลูกจ้างโรงเรียนเอกชน

ดังนั้นผู้สูงอายุทุกคนจะมีเงินจากการสะสมเงินกองทุนบำนาญแห่งชาติ แต่จิมประเทศญี่ปุ่นได้ยกเลิกการจัดเก็บภาษีเงินได้จากเงินบำนาญของผู้สูงอายุ แต่เมื่อภาระงบประมาณในการจยเงินบำนาญใหม่ของผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และจากการที่ผู้มีเงินได้ทุกคนจะต้องมีการเก็บเงินสะสมกองทุนบำนาญแห่งชาติในจำนวนที่เพิ่มขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันรายได้ในการดำรงชีพเมื่อเขาสู่วัยผู้สูงอายุ ประเทศญี่ปุ่นจึงมีการแก้ไขระบบการจัดเก็บภาษีเงินได้และจัดเก็บภาษีเงินได้ที่ผู้สูงอายุได้รับเมื่อมีอายุ 65 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป อย่างไรก็ตามยังมีการลดหย่อนภาษีเงินได้จากเงินบำนาญเพื่อบรรเทาภาระภาษีกับผู้สูงอายุดังนี้⁸¹ (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 4)

⁸⁰อนันต:อนันตกุล, สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, เอกสารการศึกษา เรื่อง สังคมสูงวัย...ความท้าทายประเทศไทย [ออนไลน์], 15 พฤษภาคม 2561,. แหล่งที่มา <http://www.royin.go.th/wp-content/uploads/2017/12.pdf>.

⁸¹National Tax Agency, No.1600 公的年金等の課税関係 (แปล: ภาษีจากเงินบำนาญ) [Online], 2018, May 15, Available from: <https://www.nta.go.jp/taxes/shiraberu/taxanswer/shotoku/1600.htm>.

รายได้จากเงินบำนาญทั้งปี (A)	อัตรา (B)	จำนวนเงินลดหย่อน (C)
ต่ำกว่า 1,200,000 เยน	0	0 เยน
1,200,000 – 3,299,999 เยน	100%	1,200,000 เยน
3,300,000 – 4,099,999 เยน	75%	375,000 เยน
4,100,000 – 7,699,999 เยน	85%	785,000 เยน
7,700,000 เยนขึ้นไป	95%	1,555,000 เยน

ตารางที่ 4 : การลดหย่อนภาษีเงินได้จากเงินบำนาญสำหรับผู้สูงอายุในประเทศญี่ปุ่น⁸²

เงินได้ที่ต้องเสียภาษี คือ $(A \times B) - C$

จากตารางของตมเงินบำนาญขั้นแรกที่ต่ำกว่า 1,200,000 เยน มีอัตราการคำนวณเพื่อหาเงินได้ที่ต้องเสียภาษีอยู่ที่ร้อยละ 0 ทำให้ไม่มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีจากเงินบำนาญขั้นแรก จึงไม่มีจำนวนเงินลดหย่อน ในขั้นที่สองจำนวนเงินบำนาญ 1,200,000 – 3,299,999 เยน จะตมนำไปคำนวณเพื่อเสียภาษีทั้งจำนวนสามารถหักลดหย่อนได้ 1,200,000 เยน และในขั้นถัด ๆ มาอัตราการคำนวณเพื่อหาเงินได้ที่ต้องเสียภาษีจะมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นตามจำนวนเงินบำนาญและสามารถหักลดหย่อนได้ในจำนวนที่เพิ่มขึ้นตามลำดับ

ยกตัวอย่างเช่น

มีเงินได้ 1,190,000 เยน เงินได้ที่ต้องเสียภาษี = $(1,190,000 \times 0\%) - 0 = 0$

มีเงินได้ 5,000,000 เยน เงินได้ที่ต้องเสียภาษี = $(5,000,000 \times 85\%) - 785,000 = 3,465,000$

4.1.2 การลดหย่อนเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม

กองทุนประกันสังคมดำเนินการโดยภาครัฐเพื่อรับประกันสวัสดิภาพของประชาชน รับผิดชอบการรักษาพยาบาล และจ่ายเงินบำนาญคืนใหม่ประชาชนเมื่อชราภาพ พิการ หรือกรณีเสียชีวิตจะจ่ายคืนให้ทายาทตามกฎหมาย⁸³ มาตรการส่งเสริมเงินออมของผู้สูงอายุในการลดหย่อนเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมนั้น กฎหมายกำหนดให้ผู้มีเงินได้ลดหย่อนเงินสมทบที่จ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมโดยหักออกจากเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง โดยอัตราการจ่าย

⁸²National Tax Agency, No.1600 公的年金等の課税関係 (แปล: ภาษีจากเงินบำนาญ) [Online], 2018, May 15, Available from: <https://www.nta.go.jp/taxes/shiraberu/taxanswer/shotoku/1600.htm>.

⁸³Japan International Training Cooperation Organization (JITCO) [Online], 2018, May 10, Available from: https://www.jitco.or.jp/webtomo/pdf/notebook_13shaho_th_5.pdf.

เบี้ยประกันสังคมจะแตกต่างกันตามจังหวัดที่ผู้มีเงินได้อาศัยอยู่และมีการเปลี่ยนอัตราทุกปีตามความเหมาะสมของแต่ละจังหวัด⁸⁴

การลดหย่อนเงินสมทบเขตกองทุนประกันสังคมเป้มาตรการที่ส่งเสริมนโยบายด้านหลักประกันรายได้และคุณภาพสาธารณสุขซึ่งผู้วิจัยขอจัดประเภทไว้ในงานรายได้เพื่อสะดวกในการศึกษา

4.2 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสาธารณสุข

ประเทศญี่ปุ่นมีมาตรการในการดูแลสุขภาพของคนในประเทศโดยใช้ระบบการดูแลรักษาพยาบาลผู้สูงอายุในช่วงบั้นปลายของชีวิต (Medical Care System for Elderly in the Latter Stage of life) และ ระบบหลักประกันการดูแลระยะยาว (Long-term Care Insurance) ผู้มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป จะต้องชำระเงินประกันตน เนื่องจากมีความสามารถในทางการเงินและเป้บุคคลที่มีโอกาสเจ็บป่วยด้วยโรคที่ต้อการการดูแลระยะยาว โดยผู้ประกันตนมีอิสระในการเลือกบริการการดูแลตามที่ตนเองต้อการ ในส่วนของมาตรการทางภาษีมี่ดังนี้ คือ การลดหย่อนเงินที่จ่ายเป้การรักษาพยาบาล (4.2.1) และการยกเว้นเงินที่จ่ายเป้ประกันชีวิต (4.2.2)

4.2.1 การลดหย่อนเงินที่จ่ายเป้การรักษาพยาบาล

มาตรการนี้มีขึ้นเพื่อบรรเทาภาระภาษีใหม่แก่ประชาชน เนื่องจากภาระการดูแลผู้สูงอายุที่สำคัญของประเทศญี่ปุ่นคือสวัสดิการในการดูแลรักษาสุขภาพ ประเทศญี่ปุ่นจึงให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีโดยการลดหย่อนการรักษาพยาบาลเพื่อเป้การส่งเสริมการดูแลสุขภาพของคนในสังคมในทุกช่วงอายุให้มีสุขภาพที่แข็งแรงด้วยตนเอง โดยผู้เสียภาษีสามารถนำการรักษาพยาบาลของผู้เสียภาษี คู่สมรส และผู้ที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูที่อาศัยอยู่ร่วมกัน มาใช้สิทธิลดหย่อนหักออกจากเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีนั้น

กฎหมายได้กำหนดการรักษาพยาบาลที่สามารถนำมาหักลดหย่อนได้แก่ค่าใช้จ่ายสำหรับการรักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นสำหรับการตรวจวินิจฉัยและรักษาโรค มีขวงวงสำหรับบุคคลธรรมดาเพื่อความสะดวกสบาย ค่าใช้จ่ายในการบำรุงร่างกาย ค่าเวชตาสำหรับผู้มีปัญหาทางสายตา เป้⁸⁵ และจำนวนการรักษาพยาบาลที่สามารถนำมาหักลดหย่อนได้จะต้องหักออกจากเงินที่ประกัน

⁸⁴Japan Health Insurance Association [Online], 2018, May 10, Available from: <https://www.kyoukaikenpo.or.jp/g3/cat330/sb3150/h30/h30ryougakuhyou4gatukara>.

⁸⁵จิตาภา คุณันแก้ว การให้สิทธิประโยชน์:ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับรักษาพยาบาล, 2559. หน้า 36-37.

ตริง ๆ จริยใหม่และ หักร้อยละ 5 ของเงินโดยรวมทั้งปวงหรือ หักจำนวนเงิน 100,000 เยน แลแต่3 จำนวนใดจะน้อยกว่าโดยวงเงินสูงสุดของครุฑพยาบาลที่นำมาลดหย่อนได้ขึ้นต่อไม่เกินจำนวน 2,000,000 เยน⁸⁶ (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 5)

	กรณีที่ 1 มีเงินได้ไม่เกิน 2,000,000 เยน	กรณีที่ 2 มีเงินได้ตั้งแต่ 2,000,000 เยนขึ้นไป
เริ่มต้น	ครุฑพยาบาลรวมทั้งปวง	ครุฑพยาบาลรวมทั้งปวง
หัก	เงินที่ได้ขึ้นจากการทำหลักประกัน	เงินที่ได้ขึ้นจากการทำหลักประกัน
คงเหลือ	ครุฑพยาบาลที่จริง	ครุฑพยาบาลที่จริง
หัก	ร้อยละ 5 ของเงินโดยรวมทั้งปวง	100,000 เยน
คงเหลือสุทธิ	ครุฑพยาบาลที่มีสิทธิลดหย่อน	ครุฑพยาบาลที่มีสิทธิลดหย่อน
ฎขอดคงเหลือสุทธิเกิน 2,000,000 เยน ได้สิทธิลดหย่อนครุฑพยาบาลไม่เกิน 2,000,000 เยน แต่3ขอดคงเหลือสุทธิติดลบจะไม่3ได้สิทธิลดหย่อนครุฑพยาบาล		

ตารางที่ 5 : ตารางสรุปวิธีการคำนวณค่าครุฑพยาบาลที่มีสิทธิลดหย่อนของประเทศญี่ปุ่น⁸⁷

4.2.2 การลดหย่อนเงินที่จ่ายเป็นค่าเบี้ยประกันชีวิต

กฎหมายกำหนดให้นำเงินที่จ่ายเบี้ยประกันชีวิตหรือเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญกรณีที่มีเงินได้ของจ3ยค3ยเบี้ยประกันเพียงประเภทใดประเภทหนึ่งหรือมีทั้งสองประเภทรวมกันมาหักจากเงินได้พึงประเมินตามที่จ3ยจริงได้แต่3ไม่เกิน 120,000 เยน สำหรับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และ 70,000 เยน สำหรับภาษีภสถิ่น⁸⁸

⁸⁶Hoken-Teacher,医療費を一定以上払うと医療費控除に (แปลว3า การหักลดหย่อนครุฑพยาบาล) [Online], 2018, June 2, Available from: <https://hoken-teacher.jp/archives/2596>.

⁸⁷Hoken-Teacher, 医療費を一定以上払うと医療費控除に (แปลว3า การหักลดหย่อนครุฑพยาบาล) [Online], 2018, June 2, Available from: <https://hoken-teacher.jp/archives/2596>.

⁸⁸KPMG, Japan - Income Tax [Online], 2018, May 15, Available from: <https://home.kpmg.com/xx/en/home/insights/2011/12/japan-income-tax.html>.

4.3 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

จากการที่อัตราผู้สูงอายุของประเทศญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ 3 ปีข้างหน้าหรือไม่มีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ประเทศญี่ปุ่นจึงมีมาตรการทางภาษีที่ส่งเสริมภาคเอกชนในการสร้างที่พักอาศัยใหม่สำหรับผู้สูงอายุเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ให้มีที่พักอาศัยที่เหมาะสม มีสวัสดิการการดูแลและกิจกรรมภายในที่พักที่เหมาะสมในการดำรงชีพ นอกจากนี้จะเพิ่มการลดภาระของภาครัฐในการจัดหาสวัสดิการให้ผู้สูงอายุแล้ว ยังเพิ่มการกระตุ้นเศรษฐกิจในภาคอสังหาริมทรัพย์อีกทางหนึ่ง

การสร้างที่พักอาศัยให้เข้าพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ เกิดจากการแก้ไขกฎหมายการจัดสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ในเดือน ตุลาคม ปีพ.ศ. 2554 (ค.ศ. 2011)⁸⁹ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตได้อย่างสะดวกสบาย ซึ่งเพิ่มโครงการรวมกันระหว่าง 2 กระทรวงคือ กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมและการท่องเที่ยว (Ministry of Land, Infrastructure, Transport and Tourism) และกระทรวงสาธารณสุข แรงงานและสวัสดิการสังคม (Ministry of Health, Labour and Welfare) โดยกำหนดใหม่หน่วยงานพักที่ออกแบบขนาดความกว้างของห้อง ออกแบบตกแต่งภายในให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีพและมีอุปกรณ์การใช้งานครึ่งๆ ที่เหมาะสมของผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุใช้ชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี รวมถึงการมีเจ้าหน้าที่ให้ความดูแลและบริการในที่พักอาศัยในจุดต่าง ๆ เช่น จังหวะที่เฉพาะทางด้านสวัสดิการสังคม การให้คำปรึกษาดูแลดูแลสุขภาพ การดูแลทางการแพทย์: การรักษาพยาบาล รวมถึงการบริการต่าง ๆ เช่น การจัดเตรียมอาหาร บริการทำความสะอาด บริการซักผ้า เป็นต้น⁹⁰

⁸⁹Kenbiya, 「高齢者住まい法」の改正によって誕生したサ高住 (แปลว่า กฎหมายที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ) [Online], 2018, June 2, Available from: https://www.kenbiya.com/ar/ns/policy/tax_system/2215.html.

⁹⁰Ministry of Infrastructure, Transport and Tourism, サービス付き高齢者向け住宅 (แปลว่า ที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ) [Online], 2018, June 2, Available from: http://www.pref.kochi.lg.jp/soshiki/171901/files/2012083100100/panfu_20160105.pdf?20180524. และ Ministry of Infrastructure, Transport and Tourism, サービス付き高齢者向け住宅のご案内 (แปลว่า : คำแนะนำที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ) [Online], 2018, June 2, Available from: <http://www.satsuki-jutaku.jp/doc/panfu.pdf>.

สิทธิประโยชน์:ทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยใหญ่พร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่3
20 ตุลาคม พ.ศ. 2554 (ค.ศ. 2011) มีรายละเอียดดังนี้⁹¹ (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 6)

สิทธิประโยชน์ทางภาษี		
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	ภาษีทรัพย์สิน	ภาษีจากการซื้ออสังหาริมทรัพย์
<p>เงื่อนไขในการได้รับสิทธิประโยชน์:ทางภาษี <u>พื้นที่โฉนด</u> 25 ตารางเมตรขึ้นไปต่อห้อง (พื้นที่โฉนด ส3นบุคคล) <u>จำนวนห้อง</u> 10 ห้องขึ้นไป</p>	<p>เงื่อนไขในการได้รับสิทธิประโยชน์:ทางภาษี <u>พื้นที่โฉนด</u> 30 ตารางเมตร ขึ้นไปต่อ3ห้อง (รวมพื้นที่ส3นกลาง) <u>จำนวนห้อง</u> 5 ห้องขึ้นไป</p>	
<p>เริ่มดำเนินการตั้งแต่30 ตุลาคม พ.ศ. 2554 ถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2559 ใหม่หัก3เสื่อม ราคา 5 ปีหัก ดังนี้ - หักค3เสื่อมราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 สำหรับ ที่พักอายุการใช้งาน 35 ปีขึ้นไป - หักค3เสื่อมราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 28 สำหรับ อายุการใช้งานไม่ถึง 35 ปี</p>	<p>ระยะเวลา 5 ปีหัก ลด ภาษีใหม่2/3 ของจำนวน ภาษีทั้งหมด (กำหนดถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2560)</p>	<p>ห้อง : ลดภาษีใหม่12 ลงเกณฑ์ส3น ที่ดิน : พื้นที่โฉนด จำนวน 2 เท่าของห้อง นำมาหักออกจากพื้นที่ ของที่ดินเพื่อลดมูลค่า3น การคำนวณภาษี (กำหนดถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2560)</p>

ตารางที่ 6 : ตารางสรุปสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ
ของประเทศญี่ปุ่น⁹²

⁹¹Sakouju note, サ高住の税制優遇について (แปลว่า3สิทธิประโยชน์:ทางภาษีที่พักอาศัยพร้อมบริการ
ผู้สูงอายุ) [Online], 2018, June 2, Available from:
<https://www.sakouju.jp/chiebukuro/management/zeiseiyuuguu/>.

⁹²Sakouju note, サ高住の税制優遇について (แปลว่า3สิทธิประโยชน์:ทางภาษีที่พักอาศัยพร้อมบริการ
ผู้สูงอายุ) [Online], 2018, June 2, Available from:
<https://www.sakouju.jp/chiebukuro/management/zeiseiyuuguu/>.

การแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมครั้งที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้⁹³ (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 7)

<p>สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามการแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมครั้งที่ 1</p> <p><u>แก้ไขลดอัตราการหักค3เสื่อมราคาเพิ่มเติม</u></p> <p>เริ่มดำเนินการตั้งแต่ 31 เมษายน พ.ศ. 2558 ถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2559</p> <p>กฎหมายกำหนดใหม่หักค3เสื่อมราคา 5 ٪ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - หักค3เสื่อมราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 สำหรับที่พักอายุการใช้งาน 35 ปีขึ้นไป - หักค3เสื่อมราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 14 สำหรับอายุการใช้งานไม่від 35 ปี
--

ตารางที่ 7 : ตารางสรุปสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุของประเทศญี่ปุ่นในส่วนของภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมครั้งที่ 1 ⁹⁴

การแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมครั้งที่ 2 มีรายละเอียดดังนี้⁹⁵ (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 8)

<p>สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามการแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมครั้งที่ 2</p> <p><u>แก้ไขขยายเวลาและลดอัตราการหักค3เสื่อมราคาเพิ่มเติม</u></p> <p>เริ่มดำเนินการตั้งแต่ 31 เมษายน พ.ศ. 2559 ถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2560</p> <p>กฎหมายกำหนดใหม่หักค3เสื่อมราคา 5 ٪ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - หักค3เสื่อมราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 14 สำหรับที่พักอายุการใช้งาน 35 ปีขึ้นไป - หักค3เสื่อมราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 สำหรับอายุการใช้งานไม่від 35 ปี

ตารางที่ 8 : ตารางสรุปสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุของประเทศญี่ปุ่นในส่วนของภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมครั้งที่ 2 ⁹⁶

⁹³Ministry of Finance, Japan 平成 28 年度税制改正 サービス付き高齢者向け住宅供給促進税制の延長 (แปลว่า 3 การแก้ไขระบบภาษีปี พ.ศ. 2559 (ปี Heisei 28) มาตรการพิเศษทางภาษี เรื่องการขยายระยะเวลา) [Online], 2018, June 2, Available from:

https://www.mof.go.jp/tax_policy/tax_reform/outline/fy2016/request/mlit/28y_mlitt_k_24.pdf.

⁹⁴เรื่องเดียวกัน.

⁹⁵Ministry of Finance, Japan 平成 29 年度税制改正 サービス付き高齢者向け住宅供給促進税制の延長 (แปลว่า 3 การแก้ไขระบบภาษีปี พ.ศ. 2560 (ปี Heisei 29) มาตรการพิเศษทางภาษี เรื่องการขยายระยะเวลา) [Online], 2018, June 2, Available from:

https://www.mof.go.jp/tax_policy/tax_reform/outline/fy2017/request/mhlw/29y_mhlw_k_22.pdf.

⁹⁶เรื่องเดียวกัน.

บทที่ 5

การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของไทยกับประเทศญี่ปุ่น และแนวทางในการนำมาตราการทางภาษีของประเทศญี่ปุ่นมาใช้กับประเทศไทย

จากการศึกษามาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น พบว่ามีมาตรการทางภาษีที่เหมือนกันแต่ 3 อย่างจะแตกต่างกันในข้อกำหนดหรือกฎเกณฑ์ของกฎหมาย และมีมาตรการทางภาษีที่แตกต่างกัน โดยในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น (5.1) และแนวทางในการนำมาตราการทางภาษีของประเทศญี่ปุ่นมาใช้กับประเทศไทยในฉบับ 3.3.1 (5.2)

5.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของไทยกับประเทศญี่ปุ่น

มาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น สามารถนำมาเปรียบเทียบในมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านต่าง ๆ ดังนี้ ได้แก่ การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านหลักประกันรายได้ของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น (5.1.1) การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสาธารณสุขของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น (5.1.2) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น (5.1.3)

5.1.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านหลักประกันรายได้ของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น

จากการศึกษามาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านหลักประกันรายได้ของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นสามารถเปรียบเทียบมาตรการทางภาษีตามตารางดังต่อไปนี้ (ดูรายละเอียดตารางที่ 9)

มาตรการทางภาษีของประเทศไทย	มาตรการทางภาษีของญี่ปุ่น
การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลใหม่สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสำหรับรายจ่ายในการจ้างงานผู้สูงอายุ	มีมาตรการการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุแต่ไม่มีมาตรการทางภาษี
การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้สูงอายุ - การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจำนวน 190,000 บาท - การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร - การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินหรือผลประโยชน์:ใด ๆ ที่ได้ไปจากกองทุนต่าง ๆ	การลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเงินบำนาญ
การยกเว้นลดหย่อนเงินจูงใจประเภทต่าง ๆ - การลดหย่อนเงินสมทบเขตกองทุนประกันสังคม - การยกเว้นเงินสะสมเขตกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ - การยกเว้นเงินสะสมเขตกองทุนบำเหน็จบำนาญราชการ - การยกเว้นเงินสะสมเขตกองทุนสงเคราะห์:ครูโรงเรียนเอกชน - การยกเว้นเงินสะสมเขตกองทุนการออมแห่งชาติ - การลดหย่อนเงินค้ำชื้อหน้ยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ	การลดหย่อนเงินสมทบเขตกองทุนประกันสังคม

ตารางที่ 9 : สรุปมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านหลักประกันรายได้ของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น

(1) การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสำหรับรายจ่ายในการจ้างงานผู้สูงอายุ

ประเทศไทยใช้มาตรการทางภาษีในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลใหม่จูงใจสำหรับการจ้างงานผู้สูงอายุแต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จมากนัก เนื่องจากข้อจำกัดของผู้สูงอายุ (รายละเอียดดูที่ 3.4.1) การกำหนดเงื่อนไขที่มีข้อจำกัดสิทธิในการใช้มาตรการยังไม่ช่วยสนับสนุนการจ้างงานผู้สูงอายุในปัจจุบัน โดยในแผนการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุสำหรับปีพ.ศ. 2561⁹⁷ ภาครัฐได้มีแนวทางที่จะส่งเสริมการมีรายได้และมั่งคั่งของผู้อยู่สูงอายุ รวม 58,000 คน หรือมีจำนวนผู้อยู่สูงอายุทำงานเพิ่มขึ้น 19,000 อัตรา และจะมีการขยายสิทธิทางภาษีจากปัจจุบัน คือ ภาษีสำหรับค้ยจางที่จ้ยสำหรับจางงานผู้สูงอายุไม่เกิน 15,000 บาทต่อเดือน และเป็นการจ้ยจางแบบไม่เต็มเวลาโดยขณะที่ประเทศญี่ปุ่นไม่มีมาตรการทางภาษี แต่ใช้มาตรการส่งเสริมให้ภาคเอกชนจ้างงานผู้สูงอายุมากขึ้น

⁹⁷BLT Bangkok, จางผู้อยู่สูงอายุ สรจางงาน สรจางอาชีพ [ออนไลน์], 21 มิถุนายน 2561, แหล่งที่มา <http://www.bltbangkok.com/article/info/3/605>.

โดยการขยายอายุเกษียณอายุในระบบประกันสังคม และใช้กฎหมายบังคับนายจ้างในการหว่ามเลือกปฏิบัติต่องานผู้สูงอายุโดยนายจ้างไม่ใช้สิทธิปฏิเสธการจ้างงานผู้สูงอายุที่ประสงค์จะทำงานต่อหลังเกษียณอายุการทำงานและมีการระบุอายุจ้างใหม่จนพนักงานถึงอายุ 65 ปีโดยนายจ้างสามารถลดเงินเดือนพนักงานที่สูงอายุได้ซึ่งผู้วิจัยไม่พบมาตรการการจ้างงานผู้สูงอายุที่ไม่ใช้มาตรการทางภาษีนี้ไปเป็นแนวทางในการปรับไขในหัวขั้วถัดไป⁹⁸

(2) การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้สูงอายุ

ประเทศไทยใช้มาตรการทางภาษีเพื่อยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้สูงอายุในหลายกรณีซึ่งเป็นการชวยเหลือผู้สูงอายุ เช่น ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจำนวน 190,000 บาท ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร เงินหรือผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ได้รับจากกองทุนต่าง ๆ เนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่ของประเทศไทยมีรายได้เฉลี่ยและเพื่อสะดวกในการคำนวณภาษี ในขณะที่ประเทศญี่ปุ่นมีเพียงการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเงินบำนาญเท่านั้นซึ่งเป็ฯรายได้หลักของผู้สูงอายุและยังคงต้องเสียภาษีเงินได้โดยการหักลดหย่อนแปรผันตรงกับอัตราก้าวหน้าของเงินได้ครัวคือเมื่อมีเงินได้จากบำนาญจำนวนสูงขึ้นไปจะได้รับการลดหย่อนเพิ่มขึ้นไปดวย (รายละเอียดดูที่ 4.1.1) จากการเปรียบเทียบแสดงใหม่เห็นว้ประเทศไทยมีการใช้มาตรการทางภาษีในการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้สูงอายุที่หลากหลายกว่าประเทศญี่ปุ่น

(3) การยกเว้นลดหย่อนเงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนต่าง ๆ

ประเทศไทยใช้มาตรการทางภาษีเพื่อลดหย่อนเงินจวัยเข้ากองทุนต่าง ๆ และคร้ซื้อหน้ช้ลงทุนในกองทุน ได้แก่เงินสมทบกองทุนประกันสังคม เงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินสะสมเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เงินสะสมเข้ากองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน เงินสะสมเข้ากองทุนการออมแห่งชาติ และเงินคร้ซื้อหน้ช้ลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เนื่องจากประเทศไทยมีการส่งเสริมการออมที่หลากหลายสำหรับประชาชนที่ทำงานในแต่้ภาคสว้นจึงจำเป็ฯต้งให้การยกเว้นลดหย่อนสำหรับกองทุนเพื่อให้อุดความเสมอภาคสำหรับประชาชนในการได้รับสิทธิทางภาษี ขณะที่ประเทศญี่ปุ่นมีเพียงเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมเนื่องจากเงินออมสว้นใหญ่ของผู้สูงอายุคือเงินบำนาญซึ่งเป็ฯระบบที่บังคับสำหรับผู้มีเงินได้ทุกคนและทำให้ผู้สูงอายุมีเงินใช้สำหรับดูแลตนเองและครอบครัวได้

⁹⁸Thailand Development Research Institute : TDRI, ระบบการจ้างงาน ผู้สูงอายุของญี่ปุ่น [ออนไลน์], 10 พฤษภาคม 2561, แหล่งที่มา <https://tdri.or.th/2017/01/2017-01-20/>.

5.1.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสาธารณสุขของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น

จากการศึกษามาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสาธารณสุขของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น สามารถเปรียบเทียบมาตรการทางภาษีตามตารางดังต่อไปนี้ (ดูรายละเอียดตารางที่ 10)

มาตรการทางภาษีของประเทศไทย	มาตรการทางภาษีของญี่ปุ่น
การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายค่าเบี้ยประกันสุขภาพ	การลดหย่อนเงินที่จ่ายเบี้ยประกันสุขภาพ
การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายเบี้ยประกันชีวิตทั่วไปและควเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ	การยกเว้นเงินที่จ่ายเบี้ยประกันชีวิต

ตารางที่ 10 : ตารางสรุปมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสาธารณสุขของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น

(1) การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายค่าเบี้ยประกันสุขภาพ

ประเทศไทยใช้มาตรการทางภาษีเพื่อยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายค่านายหน้าประกันสุขภาพสำหรับผู้มีเงินได้และบิดามารดา ซึ่งเป้นมาตรการที่ดีในการสนับสนุนให้ประชาชนมีการทำประกันสุขภาพ สนับสนุนให้ประชาชนคำนึงถึงการป้องกันความเสี่ยงจากควรรักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นในกรณีที่เจ็บป่วยหรือการรักษาโรคที่ต้อไขไขไขสูง และอาจกระทบต่อภาวะการดำรงชีพได้แต่วิธีขงจำกัดในการใช้สิทธิคือผู้ทำประกันสุขภาพเท่านั้น จึงจะสามารถนำเงินค่านายหน้าประกันสุขภาพไปยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในขณะที่ประเทศญี่ปุ่นไม่มีมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการทำประกันสุขภาพ แต่ใช้มาตรการทางภาษีสำหรับการนำควรรักษาพยาบาลมาหักลดหย่อนในสวณของค่าใช้จ่ายสวณเกินจากหลักประกันที่คุ้มครอง ซึ่งนอกจากจะเป้นมาตรการทางภาษีที่ขอบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายที่เป้นควรรักษาพยาบาลให้กับผู้มีเงินได้ที่ต้อเสียภาษีแล้ว ยังสามารถนำควรรักษาพยาบาลของคู่สมรส และผู้ที่อยู่ใความอุปการะเลี้ยงดูที่อาศัยอยู่รวมกัน มาใช้สิทธิลดหย่อนหักออกจากเงินได้ที่ต้อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปฐันดวข (รายละเอียดดูที่ 4.2.2)

(2) การยกเว้นเงินที่จ่ายเป็นค่าเบี้ยประกันชีวิต

ประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นใช้มาตรการทางภาษีการยกเว้นเงินที่จ่ายเบี้ยประกันชีวิตเพื่อสนับสนุนในการลดความเสี่ยงเกี่ยวกับความเสียหายจากการเสียชีวิตและการสูญเสียรายได้ของผู้

หาเลี้ยงครอบครัวและลดภาระค่าใช้จ่ายของวัยทำงาน และบรรเทาภาระหนี้ที่ของภาครัฐในการดูแล
ผู้สูงอายุในกรณีที่มีหลักประกันชีวิตคุ้มครองแล้วโดยให้สิทธิลดหย่อน30%3นี้ประกันตามที่จริง และ
มีการกำหนดเพดานไว้เพื่อไม่ให้ภาระแก่ภาครัฐจนเกินสมควร

5.1.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น

จากการศึกษามาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ของ
ประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น สามารถเปรียบเทียบมาตรการทางภาษีตามตารางดังต่อไปนี้ (ดู
รายละเอียดตารางที่ 11)

มาตรการทางภาษีของประเทศไทย	มาตรการทางภาษีของญี่ปุ่น
การลดหย่อนเงินบริจาคใหม่3ของทุนผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์:สถานพักฟื้นบำบัดและฟื้นฟู สุขภาพคนสูงอายุ	การลดหย่อนสำหรับเงินบริจาคทั่วไป
ไม่3มาตรการทางภาษีสำหรับโครงการศูนย์ที่ พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ	มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนการสงเคราะห์ พักอาศัยให้พร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ

ตารางที่ 11 : ตารางสรุปมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น

(1) การลดหย่อนเงินบริจาคให้แก่กองทุนผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์ สถานพักฟื้นบำบัดและ ฟื้นฟูสุขภาพคนสูงอายุ

ประเทศไทยใช้มาตรการทางภาษีเพื่อลดหย่อนเงินบริจาคใหม่3ของทุนผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์:
สถานพักฟื้นบำบัดและฟื้นฟูสุขภาพคนสูงอายุ โดยกฎหมายกำหนดให้นำเงินบริจาดังกล3มาหัก
เป3ลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้เพิ่มอีก 1 เท3ตามจำนวนที่บริจาคแต่3ปีนร3ละ 10 ของ
เงินได้สุทธิหลังการหักลดหย่อนอื่น ๆ ขณะที่ประเทศญี่ปุ่นมีการลดหย่อนสำหรับเงินบริจาคทั่วไปแต่3
ไม่มีการกำหนดเฉพาะเจาะจงสำหรับเงินบริจาคเพื่อผู้สูงอายุ ซึ่งกฎหมายกำหนดวิธีการคำนวณ
จำนวนเงินที่สามารถนำมาลดหย่อนไว้ดังนี้ คือ นำเงินที่บริจาคจริง หักออกด้วยจำนวน 2,000 เยน
ซึ่งเป3เงินที่สามารถนำไปหักลดหย่อนจากเงินได้เพื่อคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยสามารถหัก

เงินบริจาคได้ไม่เกินร้อยละ 40 ของเงินได้สุทธิหลังการหักลดหย่อนอื่น ๆ⁹⁹ ซึ่งมาตรการการลดหย่อนเงินบริจาคใหม่แก่องค์ทุนผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์สถานพักพิงบำบัดและฟื้นฟูสุขภาพคนสูงอายุนั้น ประเทศไทยให้สิทธิทางภาษีแก่เงินได้มากกว่าประเทศญี่ปุ่น

(2) มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนการสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

ประเทศไทยมีโครงการศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (Senior Complex) แต่ไม่มีมาตรการทางภาษีมาจูงใจให้ภาคเอกชนเข้าร่วมในโครงการ ในขณะที่ประเทศญี่ปุ่นในมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนการสร้างที่พักอาศัยใหม่ขอพรอบบริการสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นการจูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการนี้ ทำให้การสร้างที่พักอาศัยใหม่ขอพรอบบริการสำหรับผู้สูงอายุมีอัตราเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และขยายตัวครอบคลุมไปทุกท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่น

5.2 แนวทางในการนำมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศญี่ปุ่นมาใช้กับประเทศไทย

จากการศึกษามาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายในคนต่าง ๆ เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น ผู้วิจัยมีความเห็นว่มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนด้านหลักประกันรายได้ของประเทศไทยมีเพียงพอแล้ว ในส่วนของข้อจำกัดของมาตรการการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลใหม่แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสำหรับรายจ่ายในการจ้างงานผู้สูงอายุ ภาครัฐได้มีแนวทางที่จะแก้ไขมาตรการทางภาษีดังกล่าวเพื่อให้เกิดการสนับสนุนการจ้างงานผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นแล้ว แต่ข้อจำกัดของมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนด้านสาธารณสุข และด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์: ผู้วิจัยเล็งเห็นว่ายังมีช่องทางและโอกาสที่ประเทศไทยจะสามารถนำมาตรการทางภาษีของประเทศญี่ปุ่นมาใช้ได้เพื่อบรรเทาภาระหนักของภาครัฐในการดูแลผู้สูงอายุ และยังสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีมาตรการทางภาษีดังต่อไปนี้ คือ มาตรการทางภาษีในการลดหย่อนเงินที่จ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาล (5.2.1) และ มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนการสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (5.2.2)

5.2.1 มาตรการทางภาษีในการลดหย่อนเงินที่จ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาล

เนื่องจากปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีการทำประกันด้วยตนเอง เมื่ออัตราผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นจึงส่งผลให้ภาครัฐมีภาระเพิ่มขึ้นในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ซึ่งควรมีสุขภาพดีสำหรับผู้สูงอายุนั้นสูงกว่าประชากรในวัยอื่น ๆ เนื่องจากประชากรผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีภาวะเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง

⁹⁹Japan National Tax Agency [Online], 2018, June 16, Available from: https://www.nta.go.jp/publication/pamph/koho/kurashi/html/04_3.htm.

ต3ง ๆ และต3งไขว้กรดูแลร้กษาระยะยาว ซึ่งเป็^นารร้กษาที่ไม3หยขาดเพียงแต่ร้กษาประคองอาการไปเรื่อย ๆ จนกว3จะเสียชีวิต โดยสามารถเบ3ล3งร้กษาสำหรับผู้สูอายุเป็^น 65 กล3งต3งปี¹⁰⁰

(1) กล3งโรคไม3ดัดต3งเรื้อรัง ไตเม3โรคกล3งหลอดเลือดหัวใจ หลอดเลือดสมอง โรคไตเรื้อรัง โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง มะเร็ง จากขอมูลปล้จจุบันคนไทยราว 55% มีปล้จจัยเสี่ยงของโรคเหล3นี้ ทำใ้คนไทยเกินครึ่งเสียชีวิตจากโรคกล3งนี้

(2) โรคสมองเสื่อม ซึ่งมาพร้กกับการมีอายุยืน

(3) โรคซึมเศร3าซึ่งตามมากับภาวะสมองเสื่อมและโรคเรื้อรัง และนำไปสู3ภาวะซึมเศร3า

จากขอมูลดังกล่าวขงต3งโรคในกล3งนี้ 1 นั้นเป็^นโรคที่ต3งไขว้ไขว้3งยในการร้กษาสูง และเป็นภาระของภาครัฐที่ต3งไขว้ไขว้ประมาณสูงขึ้นสำหรัการดูแลร้กษาผู้สูอายุที่ป้ยในกล3งนี้ ที่เข้รับการร้กษาในโรงพยาบาลของภาครัฐ ผ3นโครงการบ้ตรประกันสุขภาพผ3นหน้ ซึ่งเป็^นกลุ่มผู้สูอายุที่ไม3สามารถพึ่งตนเองไ้เนื่องจากมีรายได้นอย หรือไม3มีรายได้นอกจากนี้คร้ไขว้3งยในการร้กษาโรคในกล3งนี้กล3ง ก็เป็^นภาระสำหรับผู้สูอายุที่เข้รับการร้กษาในโรงพยาบาลเอกชน ทั้งนี้เม3ผู้สูอายุบางรายจะทำประกันสุขภาพไว้ด้บบริษัทประกันภัยเอกชน และสามารถเบิกร้กษาไขว้3งยในการร้กษาพยาบาลไ้ไ้ตามเงื่อนไขการประกันที่ไ้ทำไว้แต่มีข้จำกัดและภาระที่ตามมาคือต3งจ3ยเบี๋ยประกันเพิ่มขึ้นทุกปีค้ต3งการไขว้3งยในการร้กษาพยาบาลที่เพิ่มขึ้น

ผู้วิจัยมีความเห็นว้ภาครัฐควรจะมีบทบาทในการส3เสริมและบรรเทาภาระคร้ไขว้3งยในการร้กษาพยาบาลสำหรับผู้สูอายุ3งเท3เทียมกันและเป็^นธรรม โดยไขว้มาตรการทางภาษีลดหย่อนคร้ร้กษาพยาบาลสำหรับผู้สูอายุ ซึ่งอาจจะเบ3ขอบเขตการลดหย่อนโดยอิงกับคร้ไขว้3งยสำหรัโรคนั้น ๆ เช่นโรคมะเร็ง และโรคหัวใจ ก็ควรไ้รับการหักลดหย่อนคร้ร้กษาพยาบาลมากกว่าโรคสมองเสื่อม เป็ต3ม นอกจากนี้ ในกรณีที่ผู้สูอายุไม3มีรายได้นอยของตนเอง แต่ไ้รับการดูแลจากคู3สรส ไ้ดูแล3สมีหรือภรรยา หรือจากบุตร ในการจ3ยคร้ร้กษาพยาบาล ก็ควรไ้ผู้ดูแลผู้สูอายุไ้สามารถนำคร้ร้กษาพยาบาลที่เกิดขึ้นมาหักลดหย่อนภาษีไ้ไ้ทั้งนี้จ้ต3งมีกำหนดข้กำหนดและเงื่อนไขต3ง ๆ ไ้รัดกุม และไม3สร้งผลกระทบในการจัดเก็บภาษีของภาครัฐ ผู้วิจัยเห็นว้มาตรการลดหย่อนคร้ร้กษาพยาบาลสำหรับผู้สูอายุของประเทศญี่ปุ่นสามารถนำมาประยุกต์ใ้กับสถานการณ์ของประเทศไทย เพื่อช3ยลดความเหลื่อมล้ำของการใช้สิทธิร้กษาพยาบาลในประเภทต3ง ๆ ไ้ประชาชนมีความเสมอภาคในการไ้รับสิทธิในการร้กษาพยาบาล และลดปล้หาจากการใ้ไขว้3งยร้กษาของโรงพยาบาลที่อยู่ใ้ขอบเขตของการใช้สิทธิไม3เพียงพอด3จำนวนประชาชนที่ไ้สิทธิในการ

¹⁰⁰เมเนเจอร์ออนไลน์; ไทยส3อ “คนชราเต็มเมือง” จ้ร้กันเงินก้อนโตไว้ดูแล หมอแนะผู้สูวัยตุ่เงิน “3 ลวนบาท” ไ้รักษา 2 โรคยอดฮิต [ออนไลน์], แหล่งที่มา

<https://mgronline.com/specialscoop/detail/9560000015532>, 5 พฤษภาคม 2561.

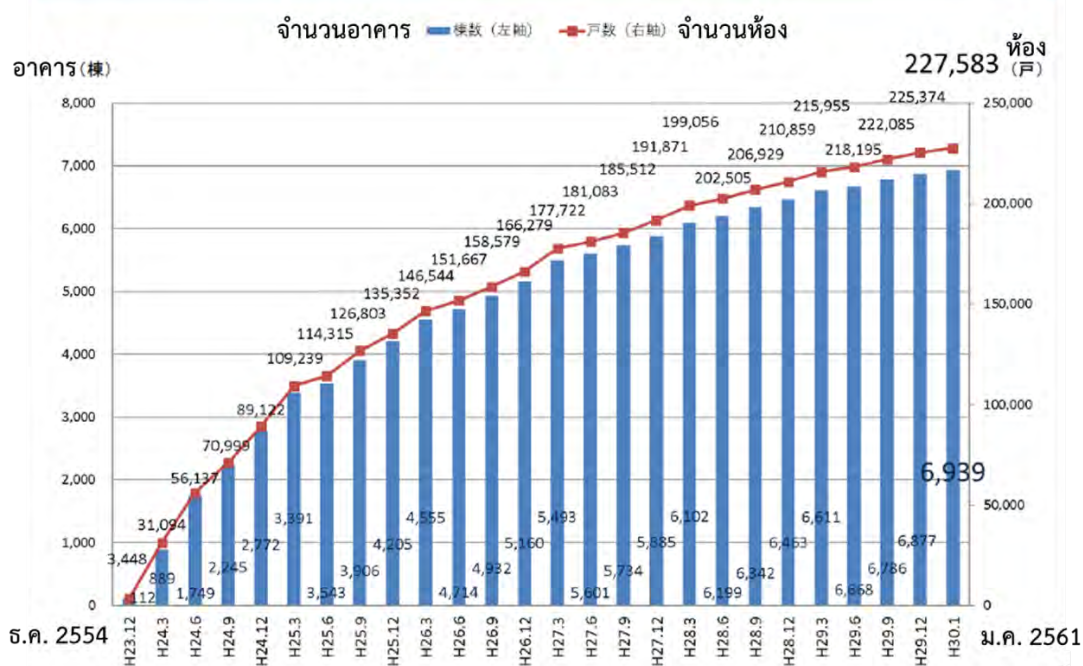
รักษาหรือจะต้งรอกอยเวลาในการรักษาทำให้งำเปตตงเขวรับการรักษาในโรงพยาบาลเอกชน
มาตรการทางภาษีในการลดหย่อนครีกรักษาพยาบาล จะชยสเสริมให้ประชาชนมีการดูแลรักษา
สุขภาพของตนเองไตรงวดเร็วขึ้น และสามารถลดขงจำกัดของการยกเวนภาษีเงินไดบุคคลธรรมดา
สำหรับเงินที่จยค3บี้ยประกันสุขภาพและประกันชีวิตที่ใขใปจจุบัน เมื่อประชาชนมีสุขภาพที่ดีก็จ
ลดภาระของภาครัฐใการดูแลสุขภาพของประชาชนใอนาคต

5.2.2 มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนการสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

เมื่อศึกษามาตรการทางภาษีของประเทศญี่ปุ่นพบวใมีการส่งเสริมการสรวงที่พักอาศัยให้ช
พรอวมบริการสำหรับผู้สูงอายุสำหรับภาคเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์ใกลคยกับโครงการศูนย์ที่พัก
อาศัยสำหรับผู้สูงอายุของประเทศไทย เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นมีการเขสูวสคมผู้สูงอายุยงรวดเร็ว
ส3ผลใให้ที่พักอาศัยที่มีสภาพแวดล้อมเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุและให้ความปลอดภัยใการดำรงชใมี
ใม3ยงพอ จำเป^ขมใให้ที่พักอาศัยที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุใให้บริการดวนการดูแลทางการแพทย:
และการรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น เพื่อให้ผู้สูงอายุตั้งถวสามารถดำรงชใในถิ่นพำนักอย3งมีความสุขใ
บั้นปลายของชีวิต ดยเหตุใ ในปฎพ.ศ. 2554 (ค.ศ. 2011) จึงใได้ใมีการส่งเสริมการสรวงที่พักอาศัยใ
ชพรอวมบริการสำหรับผู้สูงอายุ ที่ให้การดูแลและให้คปรักษาใการดำรงชใวิต นอกจากในี้ดยสภาพ
การใ้ผู้สูงอายุร3นบ้บูมจะเขสูวสขงปลายขงผู้สูงอายุ ซึ่งปจจุบันผู้สูงอายุร3นบ้บูมคือผู้ใมีอายุ 75
บ3ขึ้นไป ในปฎพ.ศ. 2568 (ค.ศ. 2024) จึงตจสเสริมการจัดตั้งที่พักอาศัยให้ชพรอวมบริการสำหรับ
ผู้สูงอายุใให้การดูแลทางการแพทยและการรักษาพยาบาลใเหมาะสม และใมีความปลอดภัยสำหรับ
ผู้สูงอายุ ภายใตวัตถุประสงค์ขงการจัดตั้ง ระบบการดูแลองครวมทองถึน¹⁰¹ ตั้งแต่ชฎพ.ศ. 2554
(ค.ศ. 2011) เป^ขมมา การจัดสรวงที่พักอาศัยให้ชพรอวมบริการสำหรับผู้สูงอายุใใ้มาตรการทาง
ภาษีใการส่งเสริมในั้น มีจำนวนทองใได้ตงทะเบียนเรียบรอยแลวใเดือนมกราคม พ.ศ. 2561
จำนวน 227,583 ทอง (ดูรายละเอียดจากภาพใ 5)

¹⁰¹平成 29 年度税制改正 サービス付き高齢者向け住宅供給促進税制の延長 [Online], 2018, June 5,
Available from:
https://www.mof.go.jp/tax_policy/tax_reform/outline/fy2017/request/mhlw/29y_mhlw_k_22.pdf

サービス付き高齢者向け住宅の登録状況(H30.1末時点)

ภาพที่ 5 : จำนวนห้องและจำนวนที่พักอาศัยให้เข้าพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุในประเทศญี่ปุ่น¹⁰²

ผู้สูงอายุที่ย้ายมาเช่าอาศัยจะเป็ผู้สูงอายุที่มีสุขภาพแข็งแรง สามารถเคลื่อนไหวเองได้และในจำนวนทั้งหมดนี้ มีจำนวนผู้สูงอายุรวมละ 80 ที่มีอายุ 80 ปีขึ้นไป¹⁰³ และประเทศญี่ปุ่นได้มีการแก้ไขกฎหมายให้เหมาะสมกับสถานการณ์:ในปัจจุบันเมื่อการสงวที่พักอาศัยใหญ่ขพร้อมบริการผู้สูงอายุมีเพียงพอแล้ว มาตรการทางภาษีก็ไม่จำเป็นต้องใช้อีกต่อไป ซึ่งนับได้ขมาตรการทางภาษีที่นำมาใช้ผลประสบความสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์:

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการนำมาตรการทางภาษีมาปรับใช้กับประเทศไทยสำหรับโครงการศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ จะเป็การสงวแรงจูงใจใหม่ขเอกชนเขมามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการเพิ่มมากขึ้น และลดความกังวลในเรื่องความคุมคของการลงทุน ซึ่งในปัจจุบันภาครัฐมีเงื่อนไขและขกำหนดในการสงวโครงการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไว้อยขชัดเจนแล้วสิ่งที่ต้องพิจารณาในการนำมาตรการทางภาษีมาใช้คือการกำหนดขระยะเวลาในการได้สิทธิทางภาษีและความเหมาะสม

¹⁰² サービス付き高齢者向け住宅整備事業について [Online], 2018, June 5, Available from:

<http://snj-sw.jp/download/s1.pdf>.

¹⁰³ 制度創設から6年、サ高住の課題を抽出 [Online], 2018, June 5, Available from:

<https://www.re-port.net/article/news/0000054585/>.

ของการให้สิทธิแต่ 3 ประเภท เช่นในการหักค่าเสื่อมราคาเพิ่มในอัตราไม่สูงจนเกินไปโดยอาจจะหักได้สูงในช่วงแรกของการดำเนินโครงการและค่อย ๆ ปรับลดลง ดังเช่นที่ประเทศญี่ปุ่นมีการปรับลดอัตราในการเปลี่ยนแปลงกฎหมายครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ซึ่งจะทำให้ไม่กระทบต่อการจัดเก็บภาษีของภาครัฐจนเกินควร เมื่อโครงการดำเนินการไปได้ด้อยดี ภาคเอกชนก็มีความสามารถในการชำระภาษีเศรษฐกิจทั่วไป ภาคประชาชนผู้สูงอายุที่มีพักอาศัยที่เหมาะสมในการดำรงชีพ ภาครัฐสามารถจัดเก็บภาษีจากการประกอบธุรกิจและลดภาระในการดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ในโครงการ ก3ใหม่ทดผลประโยชน์: แก่ 3 ทศนิยม

5.3 ข้อจำกัดในการนำมามาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศญี่ปุ่นมาใช้กับประเทศไทย

มาตรการทางภาษีในการลดหย่อนเงินที่จ่ายไปนครรักษาพยาบาล และมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนการออมที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ จะช่วยให้ผู้สูงอายุเข้าถึงการรักษาดูแลสุขภาพได้มากขึ้นและยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตาม แนวทางในการนำมามาตรการทางภาษีของประเทศไทยนั้น อาจมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณในการดูแลผู้สูงอายุที่อาจจะเพิ่มอุปสรรคในการดำเนินมาตรการในการยกเว้นลดหย่อนภาษีตามแนวทางดังกล่าว เนื่องจากประเทศไทยยังมีความจำเป็นที่จะต้องจัดหารายได้จากการจัดเก็บภาษีใหม่เพียงพอสำหรับงบประมาณรายจ่ายของทั้งประเทศ สิ่งที่ต้องพิจารณาในการนำมามาตรการทางภาษีมาใช้คือการกำหนดช่วงเวลาในการใช้สิทธิทางภาษี เป้ามาตรการทางภาษีระยะสั้นและระยะยาวตามความเหมาะสมของสถานการณ์ และการกำหนดจำนวนเงินในการให้สิทธิทางภาษีของแต่ 3 มาตรการ เช่นการกำหนดเพดานจำนวนเงิน หรืออัตราการยกเว้นลดหย่อนภาษีเงินได้เพื่อไม่ให้กระทบต่อการจัดเก็บภาษีของภาครัฐจนเกินควร และกลไกใหม่ทดผลประโยชน์ทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการลดภาระการดูแลผู้สูงอายุของภาครัฐอย่างแท้จริง

บทที่ 6

บทสรุป

ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์ที่มีอัตราการเกิดและการตายของประชากรต่ำ ซึ่งทำให้ประเทศไทยเข้าสู่ “สังคมผู้สูงอายุ” (Aging Society) ทั้งนี้ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ใน พ.ศ. 2564 คือประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเป็นสัดส่วนเกินร้อยละ 20 หรืออายุ 65 ปีขึ้นไปเกินร้อยละ 14 ของประชากรทั้งประเทศ และจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอดในปี พ.ศ. 2574 คือประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเป็นสัดส่วนเกินร้อยละ 28 หรืออายุ 65 ปีขึ้นไปเกินร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศ ซึ่งมีการคาดการณ์ว่าภาครัฐต้องเฝ้าระวังและเตรียมพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุสูงถึง 5 แสนล้านบาท ด้วยภาระที่เพิ่มขึ้นในการจัดสรรงบประมาณเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ภาครัฐจึงมีการดำเนินนโยบายและมาตรการต่าง ๆ เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่กำลังจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์และสังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด ปัจจุบันภาครัฐมีมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนนโยบายในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะหลักประกันรายได้ประชาชนและคุณภาพชีวิต และสนับสนุนความมั่นคงของมนุษย์: แต่ยังมีมาตรการทางภาษีบางประการที่อาจมีข้อจำกัดในการใช้หรือยังไม่มีการนำมาตราการเพิ่มเติมทางภาษีมาใช้เพื่อสนับสนุนนโยบายบางประการใหม่บรรลุวัตถุประสงค์: จึงทำให้ผู้มีวิสัยทัศน์มีความเห็นว่าการแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรการทางภาษีเพื่อเพิ่มความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นในการให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ และรองรับสังคมผู้สูงอายุ เมื่อผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองได้จะช่วยลดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุได้ อันเป็นการบรรเทาภาระหน้าที่ของภาครัฐในการดูแลผู้สูงอายุที่สำคัญ

มาตรการทางภาษีถูกนำมาใช้เพื่อบรรเทาภาระหน้าที่ของผู้มีหน้าที่เสียภาษี ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ชดเชยเหลือประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้มีโอกาสอยู่ดีมีสุขเท่าเทียมกัน และยังเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันระบบเศรษฐกิจของประเทศ สนับสนุนการขับเคลื่อนทางการค้าสร้างแรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจในการประกอบธุรกิจที่สำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคม แนวทางการใช้มาตรการทางภาษีจะทำให้ภาครัฐจัดเก็บภาษีได้ลดลง แต่ภาครัฐก็ได้รับประโยชน์จากการใช้มาตรการทางภาษีในการบรรเทาภาระหน้าที่ของภาครัฐบางประการ ดังนั้นปัจจุบัน ภาครัฐจึงมีการนำมาตรการทางภาษีมาใช้เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ดังนี้

(1) มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนนโยบายหลักประกันรายได้เป็นมาตรการที่ใช้เพื่อสนับสนุนการมีรายได้และเงินออมของผู้สูงอายุเพื่อใช้ในการดำรงชีพ ปัจจุบันมีหลากหลายมาตรการ เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้มีนิติบุคคลใหม่แก่บริษัทหรือกองทุนสนธินิติบุคคลสำหรับรายจ่ายในการจ้างงาน

ผู้สูงอายุ การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจำนวน 190,000 บาท การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร และการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากกองทุน และยังมีมาตรการลดหย่อนเงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนต่าง ๆ ได้แก่กองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน และ กองทุนการออมแห่งชาติ โดยมาตรการดังกล่าวจะทำให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น และผู้มีเงินได้มีเงินออมเมื่อเกษียณอายุ จากการบรรเทาภาระทางภาษี ทำให้บรรเทาภาระหน้าที่ของภาครัฐได้ส่วนหนึ่ง

(2) มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสาธารณสุข เป้าหมายมาตรการที่ขอส่งเสริมการดูแลสุขภาพของประชาชนและผู้สูงอายุ ปัจจุบันมีมาตรการการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายคืนเบี้ยประกันสุขภาพและเบี้ยประกันชีวิตเพื่อแบกรับภาระหน้าที่ของภาครัฐในการดูแลเรื่องสวัสดิการในด้านการรักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและชีวิต ซึ่งเป็ฯหัวใจหลักในการดูแลผู้สูงอายุในปัจจุบัน

(3) มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์: เป้าหมายมาตรการที่ขอส่งเสริมยกระดับความเป็ฯอยู่ของผู้สูงอายุให้ได้ดีที่พักอาศัยที่เหมาะสม และมีกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็ฯอยู่ให้กับผู้สูงอายุ ปัจจุบันมีการลดหย่อนเงินบริจาคใหม่แก่กองทุนผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์สถานพักพิงผู้สูงอายุ และกองทุนสุขภาพคนสูงอายุ เพื่อสนับสนุนและบรรเทาภาระภาษีให้กับผู้มีสวชนชยเหลือผู้สูงอายุ เป็ฯนารแบกรับภาระหน้าที่ของภาครัฐ

มาตรการทางภาษีที่ภาครฐนำมาใช้ในปัจุบันชยแบกรับภาระหน้าที่ของภาครฐในการดูแลผู้สูงอายุได้แต่ยังมีข้อจำกัดในการขงมาตรการทางภาษีตามนโยบายดวณตง ๆ ดังนี้

(1) ข้อจำกัดของมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายดวณหลักประกันรายได้

มาตรการการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาใหม่ 3 ปีสำหรับหรือหจทุสวชนิตบุคคลสำหรับรายจวชในการจวงงานผู้สูงอายุ มีการจำกัดสิทธิในการจวงงานผู้สูงอายุตามที่กฎหมายกำหนดที่ไม่สวจแรงจวงใจตอนายจวงในการจวงงานผู้สูงอายุ และแรงงานผู้สูงอายุของประเทศไทยสวชใหญ่สวชแรงงานนอกระบบทำใหวมาตรการไมสวจสามารถใช้กับผู้สูงอายุในกลุสวมีได้

(2) ข้อจำกัดของมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสาธารณสุข

มาตรการการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายคืนเบี้ยประกันสุขภาพผู้มีเงินได้และบิดามารดา และควเบี้ยประกันชีวิตทั่วไปและควเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ โดยมีผู้ชยสิทธิจากผูชยนภาษีทั้งสิ้นเพียงรชยละ 23 ในปศพ.ศ. 2560 ซึ่งประชาชนในกลุสนี้จะมีหลักประกันสุขภาพเพิ่มขึ้น

จากที่ภาครัฐจัดสวัสดิการใหม่แต่ยังไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่ไม่สามารถทำประกันด้วยตนเอง ยังคงต้องพึ่งพาการชดเชยเหลือจากภาครัฐในการรักษาพยาบาล

(3) ขบจำกัดของมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์:

มาตรการการลดหย่อนเงินบริจาคใหม่ 3 ของทุนผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์: สถานพักพิงผู้เฒ่าและผู้พิการสูงอายุคนสูงอายุชดเชยบรรเทาภาระงบประมาณในการดูแลผู้สูงอายุที่ขาดที่พึ่งพาอาศัย ซึ่งเงินที่ได้รับจากการบริจาคไม่มีความสม่ำเสมอและไม่แน่นอน และที่พักอาศัยในปัจจุบันมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ผู้สูงอายุที่ขาดที่พึ่งพาอาศัยแล้วยังมีผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยที่ยังขาดที่พึ่งพาอาศัยที่เหมาะสมในการดำรงชีพ

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีอัตราผู้สูงอายุสูงที่สุดในโลก ประเทศญี่ปุ่นได้มีมาตรการรองรับสังคมผู้สูงอายุอย่างหลากหลายในทุกด้านและเพื่อให้ประชากรในประเทศเขามามีส่วนร่วมในการลดภาระของภาครัฐ เมื่อทำการศึกษาถึงมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุประเทศญี่ปุ่นสามารถจัดกลุ่มของมาตรการในด้านต่าง ๆ ได้ 3 ชนิดด้วยกันกับของประเทศไทย ดังนี้

(1) มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านหลักประกันรายได้เป่ามาตรการที่ใหม่เพื่อส่งเสริมการมีรายได้และเงินออมของผู้สูงอายุเพื่อใช้ในการดำรงชีพ อันได้แก่การลดหย่อนภาษีเงินได้จากเงินบำนาญ และการลดหย่อนเงินสมทบกองทุนประกันสังคม เพื่อบรรเทาภาระภาษีให้กับผู้สูงอายุสำหรับการลดหย่อนเงินสมทบกองทุนประกันสังคมนั้น กำหนดให้ผู้มีเงินได้ลดหย่อนเงินสมทบที่จ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมโดยหักออกจากเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง โดยอัตราการจ่ายเบี้ยประกันสังคมจะแตกต่างกันตามจังหวัดที่มีเงินได้เฉลี่ยอยู่และมีการเปลี่ยนอัตราทุกปีตามความเหมาะสมของแต่ละจังหวัด

(2) มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสาธารณสุข ดยมาตรการทางภาษีการลดหย่อนเงินที่จ่ายเข้าการรักษาพยาบาลในสวทที่เกิดจากที่ได้มีการทำหลักประกันไว้เพื่อเป่าการส่งเสริมการดูแลสุขภาพของคนในสังคมในทุกช่วงอายุให้มีสุขภาพที่แข็งแรงของตนเอง โดยผู้เสียภาษีสามารถนำค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาลของผู้เสียภาษี คู่สมรส และผู้ที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูที่อาศัยอยู่ร่วมกัน มาใช้สิทธิลดหย่อนหักออกจากเงินได้ที่พึงเสียภาษีบุคคลธรรมดาในปีนั้น และการยกเว้นเงินที่จ่ายเข้าประกันชีวิต

(3) มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสังคมและความมั่นคงของมนุษย์: ดยมาตรการทางภาษีส่งเสริมภาคเอกชนในการสร้างที่พักอาศัยใหม่สำหรับผู้สูงอายุ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ให้มีที่พักอาศัยที่เหมาะสมมีสวัสดิการดูแล และมีกิจกรรมภายในที่พ้ที่ที่เหมาะสมต่อการดำรงชีพ ทั้งนี้มาตรการทางภาษีที่ใช้นั้น ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีในการหักค่าใช้จ่ายเพิ่ม

สำหรับภาษีนิติบุคคล และมีการลดภาษีทรัพย์สินควบคู่ไปกับลดภาษีจากการซื้ออสังหาริมทรัพย์: มาตรการดังกล่าวนี้ นอกจากจะเป็^นการลดภาระของภาครัฐในการจัดหาสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุแล้ว ยังเป็^นการกระตุ้นเศรษฐกิจในภาคอสังหาริมทรัพย์: และเป็^นการส่งเสริมการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นสำหรับ บุคคลกรด^นการแพทย์: การดูแลรักษาพยาบาล เป็^น

จากการศึกษาถึงมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศญี่ปุ่นพบว่ามีแนวทางในการนำมาตรการทางภาษีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศญี่ปุ่นมาปรับใช้กับประเทศไทย ดังนี้

(1) มาตรการทางภาษีในการลดหย่อนเงินที่จ่ายเป็^นการรักษาพยาบาล

ปัจจุบันภาครัฐจัดให้สวัสดิการการรักษาพยาบาลจากระบบประกันสุขภาพให้กับประชาชน อันได้แก่สิทธิข้าราชการให้กับผู้ข้าราชการ สิทธิจากประกันสังคมสำหรับผู้ประกันตน และ สิทธิจากบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้าหรือสิทธิบัตรทองสำหรับประชาชนทั่วไป โดยประชาชนจะใช้สิทธิใดเพียงสิทธิเดียวเท่านั้น ซึ่งแต่ละสิทธิก็มีเงื่อนไขและข้อกำหนดที่แตกต่างกัน เช่น การเบิกคั้งใน การรักษาพยาบาล การคุ้มครองรักษาพยาบาลสำหรับโรคบางประเภท เนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีภาวะเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังตรง ๆ และต้องใช้เวลาดูแลรักษาที่ยาว นอกจากนั้นการรักษาโรคสำหรับผู้สูงอายุนั้นมีค่าใช้จ่ายที่สูงมาก และจากการศึกษามาตรการทางภาษีในการลดหย่อนการรักษาพยาบาลของประเทศญี่ปุ่น ผู้วิจัยเห็นว่ภาครัฐควรมีมาตรการทางภาษีรองรับให้กับประชาชนและผู้สูงอายุ เพื่อบรรเทาภาระการรักษาพยาบาลสว้เงินจากระบบประกันสุขภาพและประกันชีวิต รวมถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นที่หลักประกันไม่คุ้มครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้สิทธิลดหย่อนการรักษาพยาบาลสำหรับผู้มีเงินได้ที่มีภาระในการดูแลบิดามารดาและอุปการะดูแลผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ร่วมกัน เป็^นต้น ทั้งนี้ การใช้มาตรการดังกล่าวควรมีการกำหนดขอบเขตของการลดหย่อนให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต้การจัดเก็บภาษีของภาครัฐ การที่ประชาชนสามารถเข้าถึงการรักษาพยาบาลของตนเองมากขึ้นจะช้บรรเทาภาระการดูแลปณสาธารณสุขของภาครัฐ

(2) มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนการสงรงที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

ปัจจุบันภาครัฐจัดให้สงรงโครงการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อเป็^นการเตรียมความพร้อมในการดูแลผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยใหม่ที่พักอาศัยที่เหมาะสมต้การดำรงชีพ พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวก แต่ดียวขอจำกัดขงการให้ภาคเอกชนเชิพื้นที่ของภาครัฐเพื่อดำเนินการโครงการดังกล่าว ทำให้ภาคเอกชนไม่ด้ดการรมสิทธิ์ในที่ดิน และขาดแรงจูงใจในการลงทุน เนื่องจากต้องพิจารณาถึงความคุมค้ในการลงทุน และภาครัฐก็ยังมีมาตรการทางภาษีเพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ จากการศึกษามาตรการทางภาษีของประเทศญี่ปุ่นพบว่มีการส่งเสริมให้ภาคเอกชนสงรงที่พักอาศัยใหม่ช้พร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อรองรับประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่ง

รวดเร็ว และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุดำรงชีพในถิ่นพำนักอย่างมีความสุขในบั้นปลายของชีวิต ซึ่งที่พักออาศัยดังกล่าวต้องมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการดำรงชีพของผู้สูงอายุ และมีการบริการทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพพยาบาล โดยภาครัฐให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี อันได้แก่สิทธิในการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพิ่มขึ้น สิทธิการได้สิทธิภาษีทรัพย์สิน และสิทธิการได้สิทธิภาษีจากการซื้ออสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเป็มาตรการที่นำมาใช้เพื่อประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์:ผู้วิจัยเห็นว่าการนำมาตรการทางภาษีของประเทศญี่ปุ่นมาปรับใช้กับประเทศไทย สำหรับโครงการศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ เป็การสร้งแรงจูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากขึ้น และลดความกังวลในเรื่องความคุ้มค่าของการลงทุน โดยมาตรการนี้ทำให้ผู้สูงอายุบางส่วนที่มีที่พักอาศัยที่เหมาะสมมีความเป็อยู่ที่ดีขึ้นโดยไม่จำเป็นต้องมีการดูแลของภาครัฐ

อย่างไรก็ตามแนวทางในการนำมาตรการทางภาษีของประเทศญี่ปุ่นมาปรับใช้กับประเทศไทยนั้น อาจมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณในการดูแลผู้สูงอายุที่อาจจะเป็อุปสรรคในการดำเนินมาตรการในการยกเวลดหย่อนภาษีตามแนวทางดังกล่าว เนื่องจากประเทศไทยยังมีความจำเป็นที่จะต้องจัดหารายได้จากการจัดเก็บภาษีใหม่เพียงพอสำหรับงบประมาณรายจ่ายของทั้งประเทศ สิ่งที่ต้องพิจารณาในการนำมาตรการทางภาษีมาใช้คือการกำหนดช่วงระยะเวลาในการใช้สิทธิทางภาษี เป็มาตรการทางภาษีระยะสั้นและระยะยาวตามความเหมาะสมของสถานการณ์และการกำหนดจำนวนเงินในการให้สิทธิทางภาษีของแต่ละมาตรการ เช่น การกำหนดเพดานจำนวนเงิน หรืออัตราการยกเวลดหย่อนภาษีเงินได้เพื่อไม่ให้กระทบต่อการจัดเก็บภาษีของภาครัฐจนเกินควร และก้หวังให้เกิดผลประโยชน์:๒๓๓๓๓๓๓๓๓๓ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการลดภาระการดูแลผู้สูงอายุของภาครัฐอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509)

กรมกิจการผู้สูงอายุ. ขบวนการสิทธิจำนวนผู้สูงอายุประเทศไทยปี2559[ออนไลน์]. ระบบสถิติทางการ
ลงทะเบียน กรมการปกครอง. 2559. แหล่งที่มา:

<http://www.dop.go.th/th/know/1/51> [25 มกราคม 2561]

กรมบัญชีกลาง. คู่มือสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

https://home.kku.ac.th/praudit/law/07_medical_fee/22_Medical_guide_government%20officer_CGD_2553.pdf [30 มิถุนายน 2561]

กรมบัญชีกลาง. เอกสารเรื่องอัตราค่าบริการสาธารณสุขสำหรับการเบิกจ่ายค่าบริการรักษายาบาลสิทธิ
สวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการหมวด ๑ ค3ทจและอาหาร[ออนไลน์]. 2556
แหล่งที่มา:

http://www.kkh.go.th/downloads/documents/20131223134558_W2-Special.pdf [30 พฤษภาคม 2561]

กรมสรรพากร. ผู้ประกอบการจ้างผู้ส่วยทำงาน รับผิดชอบกับกรมสรรพากรขอใช้สิทธิลดหย่อน
ภาษี 2 เท่าภายใน 31 สิงหาคม 2560[ออนไลน์]. 2560. แหล่งที่มา:

http://www.rd.go.th/publish/fileadmin/user_upload/news/news29_2560.pdf
f [25 มีนาคม 2561]

กรมสรรพากร, ตรวจสอบรายชื่อ มูลนิธิ สมาคม สถานสาธารณกุศล (สถานพยาบาล สถานศึกษา
สภาศาสนาไทย วัดวาอาราม) ที่ผู้มีเงินได้มีสิทธิขอหักลดหย่อนเงินบริจาค [ออนไลน์]
แหล่งที่มา <http://www.rd.go.th/publish/29157.0.html> [10 พฤษภาคม 2561]

กรมสรรพากร. รายงานสถิติขมูลภาษีเงินได้บุคคล ก.ง.ด. 50 ปีภาษี 2559. กรุงเทพมหานคร:
กรมสรรพากร, 2561 (เอกสารไม่ตีพิมพ์)

กรมสรรพากร. รายงานสถิติขมูลภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ก.ง.ด. 90 และ 91 จำแนกตามอัตรา
ภาษี (เงินได้สุทธิ) ปีภาษี 2560. กรุงเทพมหานคร: กรมสรรพากร, 2561 (เอกสารไม่
ตีพิมพ์)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์: “ประชากรสูงอายุไทย : ปัจจุบันและอนาคต,”
(เอกสารประมวลสถิติคนสังคม 1/2558)[ออนไลน์] 2557. แหล่งที่มา:

https://www.m-society.go.th/article_attach/13225/17347.pdf [25 มกราคม
2561]

กองบริหารที่ราชพัสดุภูมิภาค กรมธนารักษ์; เอกสารโครงการศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (Senior Complex), พ.ศ. 2559.

กองทุนการออมแห่งชาติ[ออนไลน์] (ม.ป.ป.). แหล่งที่มา: <http://www.nsf.or.th/index.php>
[20 พฤษภาคม 2561]

กองทุนออมแห่งชาติ, ขวประชาสัมพันธ์, เลขที่การฯ กอช. คนใหม่ประกาศทิศทางการดำเนินงานปฎิและสรุปผลการดำเนินงานปฎิ [ออนไลน์], แหล่งที่มา:
<http://www.nsf.or.th/index.php/2016-05-18-03-15-32/87-2016-02-15-02-46-59/2016-02-15-08-03-34/911-pr-25610205-02> [10 พฤษภาคม 2561]

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.). กบข. พบสมาชิก[ออนไลน์]. 2556. แหล่งที่มา:
http://www.gpf.or.th/download/Undo_Redo_July_17_2013.pdf [30 มีนาคม 2561]

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. ประวัติกองทุน[ออนไลน์] (ม.ป.ป.). แหล่งที่มา:
<http://www.gpf.or.th/thai2013/about/index.asp> [30 มีนาคม 2561]

กองทุนสงเคราะห์กระทรวงศึกษาธิการ. ประวัติความเป้มา[ออนไลน์] (ม.ป.ป.). แหล่งที่มา:
<http://www.aidfunds.org/> [30 มีนาคม 2561]

กองทุนสงเคราะห์ครูเอกชน. สิทธิและประโยชน์[ออนไลน์] (ม.ป.ป.). แหล่งที่มา:
<http://www.aidfunds.org/> [30 มีนาคม 2561]

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพไทย. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ[ออนไลน์] 2560
แหล่งที่มา:
http://www.thaipvd.com/THAIPVD/content_newth.php?content_id=00013
[21 พฤษภาคม 2561]

คมชัดลึก, เว็บไซต์การ'ภาชี-รายได้' รองรับ'สังคมผู้สูงอายุ' [ออนไลน์] 2561. แหล่งที่มา:
<http://www.komchadluek.net/news/economic/274853>. [31 พฤษภาคม 2561]

คู่มือผู้สมัครบัตรทอง. บัตรทอง: สิทธิของคนไทย [ออนไลน์], แหล่งที่มา:
http://www.jvkk.go.th:8080/web_jvkk_th/membersystem/myfile/gold_card.pdf [30 มิถุนายน 2561]

ชมพูนุท พรหมภักดี. การเข้สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย (Aging society in Thailand).
บทความวิชาการ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (16 สิงหาคม 2556): 2.
จิตภา คุ้มฉินแกว การให้สิทธิประโยชน์:ทางภาชีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับคว้รักษาพยาบาล.
2559. หน้า36-37.

ชัยสิทธิ์ ตรีชูธรรม. คำสอนวิชากฎหมายภาชีอากร. 2559. พิมพ์ครั้งที่ 11 กรุงเทพฯ: สำนักอบรม
ศึกษากฎหมายแห้บัณฑิตบัณฑิตยสภา, 2559.

ณัฐเดชน:ซุ3มล้าง. การรับมือกับ“สังคมสูงวัย” ในญี่ปุ่น ความท้าทายที่เป้^นโอกาสทอง”ของไทย
[ออนไลน์]. 2560. แหล่งที่มา: <http://www.362degree.com/2017/10/17/สังคมสูงว>
[10 พฤษภาคม 2561]

คุณลักษณะ:ตราชูธรรม. หลักกฎหมายภาษีอากร. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: สถาบัน T.Training
Center, 2553.

นราภัทร เพชรมณี. สิทธิประโยชน์สำหรับผู้สูงอายุ[ออนไลน์]. กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ,
สำนักวิชาการ. (ม.ป.ป.). แหล่งที่มา:
<http://library2.parliament.go.th/wichakarn/content-digest/digest018.pdf> [25
มกราคม 2561]

นิภาพันธ:พูนเสถียรทรัพย์: คนไทย “จนตอนแก3 ป้ฒนาใหญ่3ระดับชาติ[ออนไลน์:] ธนาคารไทย
พาณิชย์: (ม.ป.ป.). แหล่งที่มา: <http://www.scb.co.th/line/tip/money-plan.html>
[3 กุมภาพันธ์:2561]

บริษัทหลักทรัพย์:จัดการกองทุนภัทรจำกัด, คู่มือภาษีเกี่ยวกับการลงทุนในกองทุนรวมทุประยะยาว
[ออนไลน์] 2561. แหล่งที่มา: www.phatraasset.com[30 มีนาคม 2561]

ประกาศกระทรวงการคลัง ว3ดขภาษีเงินได้และภาษีมูลค่า3เพิ่ม (ฉบับที่ 2).

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับเงินได้(ฉบับที่ 91)

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับเงินได้(ฉบับที่ 223)

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้(ฉบับที่ 137)

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้(ฉบับที่ 150)

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้(ฉบับที่ 162)

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้(ฉบับที่ 172)

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้(ฉบับที่ 194)

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้(ฉบับที่ 274)

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้(ฉบับที่ 290)

ประชาชาติธุรกิจออนไลน์:,รับสังคมผู้สวัย! TDRi คาดอีก 15 ป้คนไทยอาจไขยชยจนสุขภาพถึง
2.2 ฝนฝนบาท [ออนไลน์] 2561. แหล่งที่มา:

<https://www.prachachat.net/general/news-105651> [30 มีนาคม 2561]

ฐานเศรษฐกิจ. งบอู้งสังคมสูงวัยพ้3อีก 20 ป้ดเียด 5 แสนฝน [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<http://www.thansettakij.com/content/210038> [20 พฤษภาคม 2561]

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว3ดขการยกเวรัษฎากร (ฉบับที่ 274) พ.ศ.
2537

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว3ดขการยกเวรัษฎากร (ฉบับที่ 639) พ.ศ.
2560

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2561

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2553

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560

พีพีทีวี. ชราอายุ3ขวบมีประสิทธิภาพ[ออนไลน์]. 2561. แหล่งที่มา:

<https://www.pptvhd36.com/news/ประเด็นร้อน/79473> [10 พฤษภาคม 2561]

โพสต์ทูเดย์; ญี่ปุ่นทุบสถิติ!! ประชากรอายุเกิน 100 เสียชีวิต 7 หมื่น หวั่นวิกฤตขาดคนวัยทำงาน

[ออนไลน์] 2561. แหล่งที่มา: <https://www.posttoday.com/world/515417> [02 มีนาคม 2561]

มิเตอร์ประเทศไทย. ประชากรสูงอายุ[ออนไลน์] 2561. แหล่งที่มา:

<http://www.thailandometers.mahidol.ac.th/> [20 มีนาคม 2561]

เมเนเจอร์ออนไลน์; ไทยสู้30 “คนชราเต็มเมือง” ژیรัฐกันเงินกบขโตไวจูลล หมอแนะผู้สูงวัยตุ่นเงิน “3 ลวนบาท” ไว้รักษา 2 โรคยอดฮิต[ออนไลน์] 2561, แหล่งที่มา:

<https://mgronline.com/specialscoop/detail/9560000015532> [5 พฤษภาคม 2561]

ระบบฐานข้อมูลงานสังคมและคุณภาพชีวิต. ผู้สูงอายุ-ประชากรผู้สูงอายุ[ออนไลน์]. 2559.

แหล่งที่มา: <http://social.nesdb.go.th/social/Default.aspx?tabid=131> [20 มีนาคม 2561]

รัฐธรรมนูญแห้ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

รัฐธรรมนูญแห้ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

ศุภลักษณ์:พินิจภูวดล. กฎหมายภาษีอากร. พิมพ์ครั้งที่ 4 ปรับปรุงใหม่กรุงเทพฯ : โครงการตำรา และสื่อการสอน คณะนิติศาสตร์:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2556.

สำนักงบประมาณ. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 [ออนไลน์].

แหล่งที่มา http://www.bb.go.th/bbweb/?page_id=7793 [20 พฤษภาคม 2561]

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้องกับประชากรสูงอายุ[ออนไลน์]. 2559. แหล่งที่มา: <http://www.dop.go.th/th/know/1/50> [12 มกราคม 2561]

สำนักงานประกันสังคม. สิทธิประโยชน์:กรณีชราภาพ[ออนไลน์] (ม.ป.ป.). แหล่งที่มา:

<https://www.sso.go.th/wpr/main/privilege> [21 พฤษภาคม 2561]

สำนักงานประกันสังคม, สิทธิประโยชน์:กองทุนประกันสังคม [ออนไลน์] (ม.ป.ป.). แหล่งที่มา:

<http://www.sso.go.th/hospital/content.jsp?lang=th&cat=868&id=3643> [30 พฤษภาคม 2561]

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์: ประชากรผู้สูงอายุอาเซียน +3[

ออนไลน์]. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (ม.ป.ป.). แหล่งที่มา:

<http://www.dop.go.th/th/know/1/46> [20 มกราคม 2561]

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. 10 เรื่องควรรู้อธิหลักประกันสุขภาพ. แหล่งที่มา:

<https://www.nhso.go.th/files/userfiles/file/PR/> [30 มิถุนายน 2561]

สุเมธ ศิริคุณโชติ และคณะ. ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2560. 2560.

สุภาวดี เลิศสถิตย์: เอกสารประมวลมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การเตรียมการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์:จันทร์โอชา. 2561.

อนันต:อนันตกุล. สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. เอกสารการศึกษา เรื่อง สังคมสูงวัย...ความทพทาย

ประเทศไทย[ออนไลน์]. แหล่งที่มา: [http://www.royin.go.th/wp-](http://www.royin.go.th/wp-content/uploads/2017/12.pdf)

[content/uploads/2017/12.pdf](http://www.royin.go.th/wp-content/uploads/2017/12.pdf) [15 พฤษภาคม 2561]

อนุสรณ:ธรรมใจ. กรุงเทพธุรกิจ. ผลของความก้าวหน้าเทคโนโลยี3ตลาดแรงงาน[ออนไลน์].

แหล่งที่มา: <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/643743> [21 มิถุนายน 2561]

อนุสรณ:ธรรมใจ. กรุงเทพธุรกิจ. สังคมไทยวัยชราจำเป็นนโยบายการจ้งงาน[ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/641798> [21 มิถุนายน 2561]

BLT Bangkok. จ้งผู้สูงอายุ สร้งงาน สร้งอาชีพ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<http://www.bltbangkok.com/article/info/3/605> [21 มิถุนายน 2561]

Thailand Development Research Institute : TDRI. ระบบการจ้งงาน ผู้สูงอายุของญี่ปุ่น

[ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://tdri.or.th/2017/01/2017-01-20/> [10 พฤษภาคม

2561]

ภาษาต่างประเทศ

Hoken-Teacher,医療費を一定以上払うと医療費控除に (แปลว3า การหักลดหยด3นค3า

รักษาพยาบาล) [Online], 2018, June 2, Available from: <https://hoken-teacher.jp/archives/2596>

Japan Health Insurance Association[Online] 2018. Available from:

https://www.kyoukaikenpo.or.jp/g3/cat330/sb3150/h30/h30ryougakuhyou4g_atukara [2018, May 10]

Japan International Training Cooperation Organization (JITCO)[Online]

Available from:

https://www.jitco.or.jp/webtomo/pdf/notebook_13shaho_th_5.pdf [2018, May 10]

Japan National Tax Agency [Online] 2018. Available from:

https://www.nta.go.jp/publication/pamph/koho/kurashi/html/04_3.htm
[2018, June 16]

Kenbiya, 高齢者住まい法」の改正によって誕生したサ高住 (แปลว3า กฎหมายที่พักรออาศัยสำหรับผู้สูงอายุ) [Online] 2018. Available from:

https://www.kenbiya.com/ar/ns/policy/tax_system/2215.html. [2018, June 2]

KPMG, Japan - Income Tax [Online] 2018. Available from:

<https://home.kpmg.com/xx/en/home/insights/2011/12/japan-income-tax.html>. [2018, May 15]

Ministry of Finance, Japan 平成 28 年度税制改正 サービス付き高齢者向け住宅供給促進税制の延長 (แปลว3าการแก้ไขระบบภาษีปีพ.ศ. 2559 (ปีHeisei 28) มาตรการพิเศษทางภาษีเรื่องการขยายระยะเวลา)[Online]. Available from:

https://www.mof.go.jp/tax_policy/tax_reform/outline/fy2016/request/mlit/28y_mlitt_k_24.pdf [2018, June 2]

Ministry of Finance, Japan 平成 29 年度税制改正 サービス付き高齢者向け住宅供給促進税制の延長 (แปลว3าการแก้ไขระบบภาษีปีพ.ศ. 2560 (ปีHeisei 29) มาตรการพิเศษทางภาษีเรื่องการขยายระยะเวลา)[Online]. Available from:

https://www.mof.go.jp/tax_policy/tax_reform/outline/fy2017/request/mhlw/29y_mhlw_k_22.pdf [2018, June 2]

Ministry of Health, Labour and Welfare. Long-Term Care Insurance System of Japan[Online].2016. Available from:

http://www.mhlw.go.jp/english/policy/care-welfare/care-welfare-elderly/dl/ltcisj_e.pdf [2018, March 14]

Ministry of Infrastructure, Transport and Tourism, サービス付き高齢者向け住宅 (แปลว3า ที่พักรออาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ)[Online]. Available from:

http://www.pref.kochi.lg.jp/soshiki/171901/files/2012083100100/panfu_20160105.pdf?20180524 [2018, June 2]

Ministry of Infrastructure, Transport and Tourism, サービス付き高齢者向け住宅のご案内 (แปลว31 คำแนะนำที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ)[Online]. Available from: <http://www.satsuki-jutaku.jp/doc/panfu.pdf> [2018, June 2]

Namjai Blog Portal. สังคมผู้สูงอายุ[Online] 2559. Available from: <http://modchang.namjai.cc/e179739.html> [2018, May 2]

National Tax Agency, No.1600 公的年金等の課税関係 (แปล: ภาษีจากเงินบำนาญ)[ออนไลน์] 2560. Available from: <https://www.nta.go.jp/taxes/shiraberu/taxanswer/shotoku/1600.htm> [2018, May 15]

Sakouju note, サ高住の税制優遇について (แปลว3:กลิติประโยชน์:ทางภาษีที่พักอาศัยพร้อมบริการผู้สูงอายุ)[Online]. Available from: <https://www.sakouju.jp/chiebukuro/management/zeiseiyuuguu/> [2018, June 2]

The Tax Commission. A sustainable tax system for Japan's aging society[Online]. 2003. Available from: https://www.mof.go.jp/english/tax_policy/tax_commission/e030617.pdf [2018, March 2]

平成 29 年度税制改正 サービス付き高齢者向け住宅供給促進税制の延長[Online] 2018. Available from: https://www.mof.go.jp/tax_policy/tax_reform/outline/fy2017/request/mhlw/29y_mhlw_k_22.pdf [2018, June 5]

サービス付き高齢者向け住宅整備事業について[Online] 2018. Available from: <http://snj-sw.jp/download/s1.pdf> [2018, June 5]

制度創設から6年、サ高住の課題を抽出[Online] 2018. Available from: <https://www.report.net/article/news/0000054585/> [2018, June 5]

ภาคผนวก

**การแก้ไขมาตรการทางภาษีปี พ.ศ. 2556 (Heisei 25, ค.ศ. 2013) (มาตรการพิเศษทางภาษี)
เรื่อง การขยายระยะเวลา**

ออกโดย : กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมและการท่องเที่ยว สำนักงานการเคหะ
กรมส่งเสริมการเคหะ

**ขยายระยะเวลาการส่งเสริมมาตรการทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ
ภาษีเงินได้นิติบุคคล**

(1) หลักเกณฑ์ปัจจุบัน

กฎหมายความมั่นคงของที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (พระราชบัญญัติพ.ศ. 2544 (ค.ศ. 2001) ฉบับที่ 26) มาตรา 5 วรรค 1 บทบัญญัติว่าด้วย การครอบครองที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุที่สร้างขึ้นใหม่หรือ การสร้างขึ้นมาใหม่เพื่อดำเนินการให้เช่าที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุนั้น ให้หักค่าเสื่อมเพิ่มขึ้นร้อยละ 28 เพื่อนำมาหักค่าใช้จ่าย (Additional Depreciation) นับจากวันเริ่มดำเนินการเป็ระยะเวลา 5 ปีในกรณีที่อาคารมีอายุการใช้งาน 35 ปีขึ้นไป ให้หักค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 40)

(2) เนื้อหาเพิ่มเติม

มาตรการพิเศษนี้ ให้ขยายระยะเวลาจากกำหนดเดิมวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2556 (ค.ศ. 2013) ไปอีก 2 ปี

平成 25 年度税制改正（租税特別措置）要望事項（新設・拡充・延長）

（国土交通省）

制 度 名	サービス付き高齢者向け住宅供給促進税制の延長		
税 目	所得税、法人税		
要 望 の 内 容	<p>（1）現行制度の概要 高齢者の居住の安定確保に関する法律（平成 13 年法律第 26 号。以下「高齢者住まい法」という。）第 5 条第 1 項に規定するサービス付き高齢者向け住宅を取得し、又はサービス付き高齢者向け住宅を新築して、これを賃貸の用に供した場合には、5 年間 2.8 割増（耐用年数 35 年以上のものについては 4 割増）で償却する。</p> <p>（2）要望の内容 本特例の適用期限（平成 25 年 3 月 31 日）を 2 年間延長する。</p>		
	<p>【関係条文】 租税特別措置法第 14 条、第 47 条 租税特別措置法施行令第 7 条、第 29 条の 4 租税特別措置法施行規則第 6 条、第 20 条の 20</p>	<p>平年度の減収見込額 （制度自体の減収額）</p>	<p>— （—）</p>
新 設 ・ 拡 充 又 は 延 長 を 必 要 と す る 理 由	<p>(1) 政策目的 我が国の住宅ストックのうち、高齢者が安心して自立して暮らせるバリアフリー化された住宅は極めて限られているなど、高齢者に適した住まいが不足していることから、バリアフリー化された居住空間で医療・介護等のサービスが受けられることができる高齢者向け住宅の整備促進を図る。</p> <p>(2) 施策の必要性 我が国では、高齢化が今後一層進み、特に高齢者の単身世帯や要介護者の大幅な増加が確実に見込まれる。一方、高齢者の居住環境の現状は、バリアフリー化された住宅の割合が 9.5%にとどまる（賃貸住宅の場合は 3.9%（総務省「平成 20 年住宅・土地統計調査」より集計）など、高齢者の暮らしに適した良質な住宅ストックは絶対的に不足している状況にある。 また、介護保険法の施行以後、在宅でのケアが介護サービスの中心となる中で、高齢者ができる限り住み慣れた地域や家庭で自立し、安心して暮らし続けることができるよう、生活支援サービスの提供が受けられ、高齢者在宅介護の場となり得る良質な住宅の整備を促進していくことが喫緊の課題となっている。 本特例等の政策誘導によって、高齢者の生活にとって必要な医療・介護などのサービスと一体となった高齢者住宅の整備を促進し、高齢者に適した住まいの確保を早期に図ることが必要である。</p>		

การแก้ไขมาตรการทางภาษีปี พ.ศ. 2559 (Heisei 28, ค.ศ. 2016) (มาตรการพิเศษทางภาษี)
เรื่อง การขยายระยะเวลา

ออกโดย : กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมและการท่องเที่ยว สำนักงานการคณะ
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ขยายระยะเวลาการส่งเสริมมาตรการทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ
ภาษีเงินได้นิติบุคคล

(1) หลักเกณฑ์ปัจจุบัน

กฎหมายความมั่นคงของที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (พระราชบัญญัติพ.ศ. 2544 (ค.ศ. 2001)
ฉบับที่ 26) มาตรา 5 วรรค 1 บทบัญญัติว่าด้วย การครอบครองที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้
สูงอายุที่สร้างขึ้นใหม่หรือ การสร้างขึ้นมาใหม่เพื่อดำเนินการให้ที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้
สูงอายุนั้น ให้หักค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อนำมาหักค่าใช้จ่าย (Additional
Depreciation) นับจากวันเริ่มดำเนินการเป็ระยะเวลา 5 ปีดังนี้

(1.1) ระยะเวลาดำเนินการถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) ให้หักค่าเสื่อมราคา
เพิ่มขึ้นร้อยละ 28 (ในกรณีที่อาคารมีอายุการใช้งาน 35 ปีขึ้นไป ให้หักค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ
40)

(1.2) ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) ถึง วันที่ 31 มีนาคม
พ.ศ. 2559 (ค.ศ. 2016) ให้หักค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 14 (ในกรณีที่อายุการใช้งานตั้งแต่<35 ปี
ขึ้นไป ให้หักค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 20)

(2) เนื้อหาเพิ่มเติม

การติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกทางการแพทย์และการพยาบาล สำหรับขอข.2 ตามข.3กำหนด
สำหรับการใช้งานของมาตรการพิเศษนี้ ให้ขยายระยะเวลาจากกำหนดเดิมวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.
2559 (ค.ศ. 2016) ไปอีก 2 ปี

平成 28 年度税制改正（租税特別措置）要望事項（新設・拡充・延長）

（国土交通省住宅局安心居住推進課）

制 度 名	サービス付き高齢者向け住宅供給促進税制の延長		
税 目	所得税、法人税		
要 望 の 内 容	(1) 現行制度の概要 高齢者の居住の安定確保に関する法律（平成 13 年法律第 26 号）第 5 条第 1 項に規定するサービス付き高齢者向け住宅（以下「サ高住」という。）で新築されたものを取得し、又はサ高住を新築して、これを賃貸の用に供した場合には、 ① 平成 27 年 3 月 31 日までに取得し、又は新築したものについては、5 年間 2.8 割増（耐用年数 35 年以上のものについては 4 割増） ② 平成 27 年 4 月 1 日から平成 28 年 3 月 31 日までの間に取得し、又は新築したものについては、5 年間 1.4 割増（耐用年数 35 年以上のものについては 2 割増） で償却する。 (2) 要望の内容 (1)②の適用要件に医療・介護施設の併設要件を追加し、適用期限（平成 28 年 3 月 31 日）を 2 年間延長する。		
	租税特別措置法第 14 条、第 47 条、第 68 条の 34 租税特別措置法施行令第 7 条、第 29 条の 4、第 39 条の 63 租税特別措置法施行規則第 6 条、第 20 条の 20、第 22 条の 41	平年度の減収見込額 （制度自体の減収額） （改正増減収額）	— （ ▲ 0 百万円） （ ー 一百万円）

การแก้ไขมาตรการทางภาษีปี พ.ศ. 2560 (Heisei 29, ค.ศ. 2017) (มาตรการพิเศษทางภาษี)
เรื่อง การขยายระยะเวลา

ออกโดย : กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมและการท่องเที่ยว สำนักงานการเคหะ
กรมส่งเสริมการเคหะ

ขยายระยะเวลาส่งเสริมมาตรการทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

(1) หลักเกณฑ์ปัจจุบัน

กฎหมายความมั่นคงของที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (พระราชบัญญัติพ.ศ. 2544 (ค.ศ. 2001) ฉบับที่ 26) มาตรา 5 วรรค 1 บทบัญญัติว่าด้วย การครอบครองที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุที่สร้างขึ้นมาใหม่หรือ การสร้างขึ้นมาใหม่เพื่อดำเนินการให้เช่าที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุนั้น ให้หักค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 เพื่อนำมาหักค่าเสื่อมราคา (Additional Depreciation) นับจากวันเริ่มดำเนินการเช่าระยะเวลา 5 ปีในกรณีที่อาคารมีอายุการใช้งาน 35 ปีขึ้นไป ให้หักค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 14)

(2) เนื้อหาเพิ่มเติม

การติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกทางการแพทย์และการพยาบาล ตามข้อกำหนดสำหรับการใช้งานของมาตรการพิเศษนี้ให้ขยายระยะเวลาจากกำหนดเดิมวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2560 (ค.ศ. 2017) ไปอีก 2 ปี

平成 29 年度税制改正（租税特別措置）要望事項（新設・拡充・延長）

（国土交通省住宅局安心居住推進課）

制 度 名	サービス付き高齢者向け住宅供給促進税制の延長		
税 目	所得税、法人税		
要 望 の 内 容	<p>(1) 現行制度の概要 高齢者の居住の安定確保に関する法律（平成 13 年法律第 26 号）第 5 条第 1 項に規定するサービス付き高齢者向け住宅（以下「サ高住」という。）で新築されたものを取得し、又はサ高住を新築して、これを賃貸の用に供した場合には、5 年間 1.0 割増（耐用年数 35 年以上のものについては 1.4 割増）で償却する。</p> <p>(2) 要望の内容 本特例措置の適用要件に医療・介護施設の併設要件を追加し、適用期限（平成 29 年 3 月 31 日）を 2 年間延長する。</p>		
	租税特別措置法第 14 条、第 47 条、第 68 条の 34 租税特別措置法施行令第 7 条、第 29 条の 4、第 39 条の 63 租税特別措置法施行規則第 6 条、第 20 条の 20、第 22 条の 41	平年度の減収見込額 （制度自体の減収額） （改正増減収額）	— 百万円 （▲ 100 百万円） （— 百万円）

พระราชบัญญัติฉบับที่ 26 ปี พ.ศ. 2544 (ค.ศ. 2001)

พระราชบัญญัติความมั่นคงของที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

แก้ไขครั้งสุดท้าย: แก้ไขวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2560 (ฉบับที่ 25 จากพ.ร.บ. พ.ศ. 2560)

การลงทะเบียนโครงการที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ

(1) มาตรา 5 วรรค 1 ให้ซึ่งที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุหรือสถานพยาบาลที่จายเงินตามมาตรา 29 วรรค 1 ของพระราชบัญญัติสวัสดิการผู้สูงอายุ (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า "ฉบับคนชราที่คิดค่าบริการ") และมีส่นสำหรับการใช้ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (ภายใต้ข้อกำหนดอื่น ๆ ที่กำหนดโดยคำสั่งของกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และการท่องเที่ยว และคำสั่งของกระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ ที่จะใช้บังคับในบทนี้) เพื่อการดูแล และบริการผู้สูงอายุ (บริการที่เข้ไกลสภาพร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุ และให้คำปรึกษาเพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้โดยปราศจากอุปสรรค) ผู้ประกอบการที่ให้บริการสวัสดิการอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุในการดำเนินชีวิตประจำวัน (ต่อไปนี้จะเรียกว่า "กิจการที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ") ซึ่งเป็นกิจการที่พักอาศัยให้พร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ หรือฉบับคนชราที่คิดค่าบริการ (ต่อไปนี้จะเรียกว่า "ที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ") ในการดำเนินกิจการดังกล่าวขงฉบับนี้ ให้ทำการลงทะเบียนกับผู้ตรวจราชการจังหวัด

(2) การจดทะเบียนตามวรรคหนึ่งจะสุญสิ้นผลเมื่อพ้นระยะเวลาได้ขออนุญาต เว้นแต่จะตลอายุใหม่ ๆ 5 ปี

(3) ในกรณีที่มีการยื่นคำขอต่ออายุตามที่ระบุไว้ในวรรคก่อน การดำเนินการยื่นคำขอไม่จำเป็นต้องทำขึ้นก่อนวันที่หมดอายุนั้น (ต่อไปนี้จะเรียกว่า "ระยะเวลาการจดทะเบียนที่ถูกตัด" ใน ข.นี้) แม้จะหมดอายุการจดทะเบียนแล้วก็ตาม ยังคงมีผลจนถึงวันที่ดำเนินการยื่นคำขอ

(4) ในกรณีที่กล่วถึงในวรรคก่อนสำหรับการจดทะเบียนต่ออายุ ให้วันระยะเวลาที่ใช้บังคับของการจดทะเบียนนั้นโดยนับจากวันถัดมาจกวันหมดอายุของระยะเวลาการจดทะเบียนที่ถูกตัดออกสนหนังสือ

高齢者の居住の安定確保に関する法律

(平成十三年法律第二十六号)

施行日：平成二十九年七月二十六日

最終更新：平成二十九年四月二十六日公布（平成二十九年法律第二十五号）改正

(サービス付き高齢者向け住宅事業の登録)

第五条 高齢者向けの賃貸住宅又は老人福祉法第二十九条第一項に規定する有料老人ホーム（以下単に「有料老人ホーム」という。）であって居住の用に供する専用部分を有するものに高齢者（国土交通省令・厚生労働省令で定める年齢その他の要件に該当する者をいう。以下この章において同じ。）を入居させ、状況把握サービス（入居者の心身の状況を把握し、その状況に応じた一時的な便宜を供与するサービスをいう。以下同じ。）、生活相談サービス（入居者が日常生活を支障なく営むことができるようにするために入居者からの相談に応じ必要な助言を行うサービスをいう。以下同じ。）その他の高齢者が日常生活を営むために必要な福祉サービスを提供する事業（以下「サービス付き高齢者向け住宅事業」という。）を行う者は、サービス付き高齢者向け住宅事業に係る賃貸住宅又は有料老人ホーム（以下「サービス付き高齢者向け住宅」という。）を構成する建築物ごとに、都道府県知事の登録を受けることができる。

2 前項の登録は、五年ごとにその更新を受けなければ、その期間の経過によって、その効力を失う。

3 前項の更新の申請があった場合において、同項の期間（以下この条において「登録の有効期間」という。）の満了の日までにその申請に対する処分がされないときは、従前の登録は、登録の有効期間の満了後もその処分がされるまでの間は、なおその効力を有する。

4 前項の場合において、登録の更新がされたときは、その登録の有効期間は、従前の登録の有効期間の満了の日の翌日から起算するものとする。

e-Gov 電子政府総合窓口：法令：（サービス付き高齢者向け住宅事業の登録）

<http://elaws.e->

[gov.go.jp/search/elawsSearch/elaws_search/lsg0500/detail?lawId=413AC000000026#44](http://elaws.e-gov.go.jp/search/elawsSearch/elaws_search/lsg0500/detail?lawId=413AC000000026#44)

มาตรา 47 การเพิ่มอัตราค่าเสื่อมเพื่อนำมาหักค่าใช้จ่าย สำหรับที่พักอาศัยให้เช่าพร้อมบริการ สำหรับผู้สูงอายุ

รายละเอียดเนื้อหา

มาตรการนี้คือการบังคับใช้พระราชบัญญัติความมั่นคงของที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ตั้งแต่วันที่ออกพระราชบัญญัติ 5 สิงหาคม 2544 พ.ศ. (ค.ศ. 2001) จนถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2556 (ค.ศ. 2013) โดยให้นิติบุคคลที่ครอบครองที่พักอาศัยที่สร้างขึ้นใหม่สำหรับให้ผู้สูงอายุเช่าหรือนิติบุคคลที่ถือกรรมสิทธิ์ที่พักรักษาใจสำหรับผู้สูงอายุ เมื่อนิติบุคคลดำเนินการให้เช่าระดับตั้งแต่ 5 ปีแล้วได้ขออนุญาตให้หักค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 28 จากปกติเพื่อนำมาหักค่าใช้จ่าย (อาคารที่มีอายุการใช้งาน 35 ปีขึ้นไป ให้หักค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 40) (พระราชบัญญัติมาตรการภาษีพิเศษ มาตรา 47 วรรค 1)

มาตรการนี้ใช้สำหรับที่พักอาศัยให้เช่าพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ ตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงไปถึงอาคารชุดหรือ อพาร์ตเมนต์ที่ใดก็ตามที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกิจ ที่พักรักษาใจให้ผู้สูงอายุและบวคนคนชราที่คิดค่าบริการ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเดียวกัน และระบุไว้ในทะเบียนคือ จำนวนห้องตั้งแต่ 10 ห้องขึ้นไป โดยมีเงื่อนไขที่เพิกข้อยกเว้นดังต่อไปนี้

A สัญญาเช่าอาคารชุดหรืออพาร์ตเมนต์ในแต่ 3 ปีขึ้นไป สัญญาเช่า

B พื้นที่เช่าในแต่ 3 ปีขึ้นไป มีพื้นที่ตั้งแต่ 25 ตารางเมตรขึ้นไป

6 第47条 《サービス付き高齢者向け賃貸住宅の割増償却》関係

【制度の概要】

この制度は、法人が高齢者の居住の安定確保に関する法律の施行の日(平成13年8月5日)から平成25年3月31日までの間に、新築されたサービス付き高齢者向け賃貸住宅を取得し、又はサービス付き高齢者向け賃貸住宅を新築して、これを賃貸の用に供した場合には、その賃貸の用に供した日以後5年以内の日を含む各事業年度において、そのサービス付き高齢者向け賃貸住宅について普通償却限度額の28% (耐用年数35年以上のものにあつては、40%)の割増償却を認めるというものである(措法47①)。

この制度の適用があるサービス付き高齢者向け賃貸住宅とは、同法に規定するサービス付き高齢者向け住宅のうち、共同住宅又は長屋に係る各独立部分で同法に規定する登録を受けたサービス付き高齢者向け住宅事業に係る賃貸住宅又は有料老人ホームとして同法に規定する登録簿に記載されているものの数が10以上である場合におけるその各独立部分のうち、次の要件を満たすものに限るものとされる(措令29の4①)。

- イ その各独立部分に係る共同住宅又は長屋の入居契約が賃貸借契約であること
- ロ 各独立部分の床面積が25㎡以上であること

連結納税制度においても同様の規定が定められている。

การแก้ไขมาตรการทางภาษีปี พ.ศ. 2554 (Heisei 23, ค.ศ. 2011) (ภาษีท้องถิ่น)

เรื่อง การขยายระยะเวลา

ออกโดย : กระทรวงที่ดิน โครรงสร3พื้นฐาน การคมนาคมและการท<งที่ว

การขยายระยะเวลามาตรการทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ

บทบัญญัติพิเศษสำหรับมาตรการสนับสนุนที่จำเป็น

กฎหมายความมั่นคงของที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (พระราชบัญญัติพ.ศ. 2544 (ค.ศ. 2001) ฉบับที่ 26) ที่กำหนดไว้3ความประสงค์ในการจัดเตรียม และบริหารจัดการที่พักอาศัยสำหรับเช่า ที่มีสภาพแวดล้อมเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุนั้น ให้นำเสนอแผนดำเนินการเพื่อขออนุญาตจากผู<ว<าราชการจังหวัด

เนื้อหาของมาตรการพิเศษ

ภาษีทรัพย์สิน

กฎหมายที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่กำหนดไว้3 ที่พักอาศัยสำหรับเช่า และเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุนั้น จะได้3การลดภาษีเหลือ 1/3 ตลอดระยะเวลา 5 ปี

ภาษีจากการซื้ออสังหาริมทรัพย์

(1) การครอบครองที่พักอาศัยที่สร3ขึ้นใหม่นั้น จะได้3ภาษีซื้ออสังหาริมทรัพย์จากฐานภาษีเพ<จำนวน 12 ล<น<ย<ด<ล< 3<เซ<

(2) การครอบครองที่ดินสำหรับที่พักอาศัยที่สร3ขึ้นใหม่นั้น จะได้3<ภาษีซื้ออสังหาริมทรัพย์<1.5 ล<น<ย< หรือนำยอดที่ได้3จากการคำนวณพื้นที่<3<ย<ของที่พักอาศัยจำนวน 2 <ท<<3<ย<อัตราภาษีราคาที่ดิน <3<นำมาหักลดหย<

ข้อกำหนดทั้ง (1) และ (2) คือ ต้องมีพื้นที่<3<ย< 50 ตารางเมตร (40 ตารางเมตร สำหรับ<3<น<ย< <3<อาคารชุด) ขึ้นไป และ<3<น<ย< 240 ตารางเมตร

เนื้อหาเพิ่มเติม

ภาษีทรัพย์สิน

จากมาตรการดังกล่าว<3<นี้<จะมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ โดยให้<3<มีการบัญญัติคำ<3<ที่<ที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ”

ข้อกำหนดบังคับใช้เพิ่มเติม

(1) ปรับพื้นที่<3<ย<ลดลงจาก 35 ตารางเมตร เพ<3<น<ย< 30 ตารางเมตร

(2) <3<มี<3<ย<ที่<3<ย< ไม่<3<ย<กีดขวาง และ<3<ย<ป<3<ย< (Barrier Free)

ภาษีจากการซื้ออสังหาริมทรัพย์

การแก้ไขกฎหมาย<3<ย< โดยให้<3<มีการบัญญัติคำ<3<ที่<ที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ” ทำให้<3<มีการปรับเปลี่ยนเกณฑ์<3<ย<ขั้นต่ำลดลงจาก 40 ตารางเมตร เพ<3<น<ย< 30 ตารางเมตร

平成23年度税制改正（地方税）要望事項

（ 新設 ・ **拡充** ・ **延長** ・ その他 ）

No	31	府 省 庁 名 _____	国土交通 省 _____
対象税目	個人住民税 法人住民税 事業税 事業税(外形) 不動産取得税 固定資産税 事業所税 その他()		
要望 項目名	サービス付き高齢者住宅(仮称)供給促進税制の拡充及び延長		
要望内容 (概要)	<p>・ 特例の対象（支援措置を必要とする制度の概要） 高齢者の居住の安定確保に関する法律(平成13年法律第26号。以下「高齢者住まい法」という。)の規定により、良好な居住環境を備えた高齢者向けの賃貸住宅の整備及び管理を行おうとする者は、供給計画を作成し、都道府県知事の認定を受けることができる。</p> <p>・ 特例措置の内容 【固定資産税】 高齢者住まい法に規定する高齢者向け優良賃貸住宅である賃貸住宅に対して課する固定資産税を5年間、3分の1に減額する。</p> <p>【不動産取得税】 ①新築住宅を取得した場合、不動産取得税の課税標準から一戸につき1,200万円を控除する。 ②新築住宅に係る土地を取得した場合、不動産取得税の税額から150万円又は住宅の床面積の2倍までの土地価格に税率を乗じて得た額を減額する。 ※いずれも、住宅の床面積が50㎡（共同貸家については40㎡）以上240㎡以下であることが要件となっている。</p> <p>・ 要望の内容 【固定資産税】 ・ 上記の対象を改正予定の高齢者住まい法に規定するサービス付き高齢者住宅（仮称）とする。 ・ 併せて適用要件の拡充等を行う。 ①床面積の要件を35㎡から30㎡に引き下げる。 ②補助受給要件を廃止し、代わってバリアフリー構造等の基準を設ける。</p> <p>【不動産取得税】 ・ 改正予定の高齢者住まい法に規定するサービス付き高齢者住宅（仮称）の上記制度の適用については、床面積要件の下限を40㎡から30㎡に引き下げる。</p>		
（関係条文）	<p>【固定資産税】 地方税法附則第15条の8第4項、地方税法施行令附則第12条第21項、地方税法施行規則附則第7条第4項～第6項</p> <p>【不動産取得税】 地方税法第73条の14第1項及び第2項、地方税法施行令第37条の16及び第37条の17 地方税法第73条の24第1項、第3項及び第4項、地方税法施行令第39条の2の4及び第39条の3</p>		
減収 見込額	(初年度) ▲956 (▲31) (平年度) ▲1072 (▲46) (単位: 百万円)		

การแก้ไขมาตรการทางภาษีปี พ.ศ. 2556 (Heisei 25, ค.ศ. 2013) (ภาษีท้องถิ่น)

เรื่อง การขยายระยะเวลา

ออกโดย : กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ

การขยายระยะเวลามาตรการทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ

บทบัญญัติพิเศษ (มาตรการสนับสนุนที่จำเป็น)

กฎหมายความมั่นคงของที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (พระราชบัญญัติปีพ.ศ. 2544 (ค.ศ. 2001) ฉบับที่ 26) ที่กำหนดไว้ว่าผู้ที่มีความประสงค์ในการจัดเตรียม และบริหารจัดการที่พักอาศัยสำหรับเช่า ที่มีสภาพแวดล้อมเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุนั้น ให้ยื่นขออนุญาตจากผู้ราชการจังหวัด

เนื้อหาของมาตรการพิเศษ

ภาษีทรัพย์สิน

กฎหมายที่พักรอสำหรับผู้สูงอายุที่กำหนดไว้ว่าที่พักอาศัยใหญ่ < 300 ตารางเมตรสำหรับผู้สูงอายุ นั้น จะได้รับการลดภาษีเหลือ 1/3 ตลอดระยะเวลา 5 ปี

ภาษีจากการซื้ออสังหาริมทรัพย์

(1) การครอบครองที่พักรอที่สร้างขึ้นใหม่ < 12 ปี จะได้รับการลดภาษีซื้ออสังหาริมทรัพย์จากฐานภาษีเพดานจำนวน 12 เปอร์เซ็นต์ < 10 เปอร์เซ็นต์

(2) การครอบครองที่ดินสำหรับที่พักรอที่สร้างขึ้นใหม่ < 12 ปี จะได้รับการลดภาษีซื้ออสังหาริมทรัพย์ 1.5 เปอร์เซ็นต์ หรือนำพื้นที่ใช้สอยของที่พักรอจำนวน 2 เท่า มาหักออกจากพื้นที่ของที่ดิน เพื่อใช้คำนวณในการลดหย่อน

มาตรการพิเศษดังกล่าวจะดำเนินการให้ขยายระยะเวลาจากกำหนดเดิมวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2556 (ค.ศ. 2013) ไปอีก 2 ปี

平成25年度税制改正（地方税）要望事項

（ 新設 ・ 拡充 ・ 延長 ・ その他 ）

No	37	府 省 庁 名 厚生労働省
対象税目	個人住民税 法人住民税 事業税 事業税（外形） 不動産取得税 固定資産税 事業所税 その他（ ）	
要望項目名	サービス付き高齢者向け住宅供給促進税制の延長	
要望内容（概要）	<p>・ 特例措置の対象（支援措置を必要とする制度の概要） 高齢者の居住の安定確保に関する法律（平成13年法律第26号。以下「高齢者住まい法」という。）の規定により、良好な居住環境を備えた高齢者向けの賃貸住宅の整備及び管理を行おうとする者は、都道府県知事等の登録を受けることができる。</p> <p>・ 特例措置の内容</p> <p>【固定資産税】 高齢者住まい法に規定するサービス付き高齢者向け住宅である賃貸住宅に対して課する固定資産税を5年間、3分の1に減額する。</p> <p>【不動産取得税】 サービス付き高齢者向け住宅について、</p> <p>① 新築住宅を取得した場合、不動産取得税の課税標準から一戸につき1,200万円を控除する。 ② 新築住宅に係る土地を取得した場合、不動産取得税の税額から150万円又は住宅の床面積の2倍に当たる土地面積相当分の価格を減額する。</p> <p>以上の特例の適用期限（平成25年3月31日）を2年間延長する。</p>	
関係条文	<p>【固定資産税】 地方税法附則第15条の6第2項、第15条の8第4項、地方税法施行令附則第12条第21項、地方税法施行規則附則第7条第4項、第5項、第11項</p> <p>【不動産取得税】 地方税法第73条の14第1項、第73条の24第1項、附則第11条第14項、第11条の4第3項 地方税法施行令附則第7条第17項、第18項、第9条の2、 地方税法施行規則附則第3条の2の15、第3条の2の16</p>	
減収見込額	（初年度） － （ ▲725 ） （平年度） － （ ▲910 ） （単位：百万円）	
要望理由	<p>（1）政策目的 我が国の住宅ストックのうち、高齢者が安心して自立して暮らせるバリアフリー化された住宅は極めて限られているなど、高齢者に適した住まいが不足していることから、バリアフリー化された居住空間で医療・介護等のサービスが受けることができる高齢者向け住宅の整備促進を図る。</p> <p>（2）施策の必要性 我が国では、高齢化が今後一層進み、特に高齢者の単身世帯や要介護者の大幅な増加が確実に見込まれる。一方、高齢者の居住環境の現状は、バリアフリー化された住宅の割合が9.5%にとどまる（賃貸住宅の場合は3.9%（総務省「平成20年住宅・土地統計調査」より集計）など、高齢者の暮らしに適した良好な住宅ストックは絶対的に不足している状況にある。</p> <p>また、介護保険法の施行以後、在宅でのケアが介護サービスの中心となる中で、高齢者ができる限り住み慣れた地域や家庭で自立し、安心して暮らし続けることができるよう、生活支援サービスの提供が受けられ、高齢者在宅介護の場となり得る良質な住宅の整備を促進していくことが喫緊の課題となっている。</p> <p>本特例等の政策誘導によって、高齢者の生活にとって必要な医療・介護などのサービスと一体となった高齢者住宅の整備を促進し、高齢者に適した住まいの確保を早期に図ることが必要である。</p>	
本要望に対応する縮減案	－	
		ページ 37—1

การแก้ไขมาตรการทางภาษีปี พ.ศ. 2558 (Heisei 27, ค.ศ. 2015) (มาตรการบรรเทาภาระภาษี)

เรื่อง การขยายระยะเวลา

ออกโดย : กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมและการท่องเที่ยว

การขยายระยะเวลามาตรการทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ

(มาตรการพิเศษทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุที่สร้างขึ้นใหม่ มาตรการพิเศษทางภาษีสำหรับการครอบครองที่ดินสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุที่สร้างขึ้นใหม่ และมาตรการลดภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุที่สร้างขึ้นใหม่)

บทบัญญัติพิเศษ (มาตรการสนับสนุนที่จำเป็น)

กฎหมายความมั่นคงของที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (พระราชบัญญัติพ.ศ. 2544 (ค.ศ. 2001) ฉบับที่ 26) ที่กำหนดให้ผู้สูงอายุควรได้รับบริการสวัสดิการ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน จากที่พักอาศัยสำหรับเช่า และมีสภาพแวดล้อมเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ หรือจากบริการที่พักคนชราที่คิดค่าบริการ ภายใต้ข้อกำหนด “ที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ” โดยผู้ประสงค์ให้บริการดังกล่าวนั้น ให้ยื่นขออนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

เนื้อหาของมาตรการพิเศษ

ภาษีทรัพย์สิน

ที่พักอาศัยที่สร้างขึ้นใหม่และให้บริการเช่าตามข้อกำหนด ที่พักอาศัยให้พร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุนั้น จะได้รับการลดภาษีเงินได้ 2/3 ตลอดระยะเวลา 5 ปี

ภาษีจากการซื้ออสังหาริมทรัพย์

(1) การครอบครองที่พักอาศัยที่สร้างขึ้นใหม่และให้บริการเช่าตามข้อกำหนด จะได้รับลดภาษีซื้ออสังหาริมทรัพย์จากฐานภาษีเงินได้จำนวน 12 ล้านเยนต่อปี 3 แสนเยน

(2) การครอบครองที่ดินสำหรับที่พักอาศัยที่สร้างขึ้นใหม่ จะได้รับลดภาษีซื้ออสังหาริมทรัพย์ 1.5 ล้านเยน หรือนำยอดที่ได้จากการคำนวณพื้นที่ใช้สอยของที่พักอาศัยจำนวน 2 ตารางเมตร อัตราภาษีราคาที่ดิน และนำมาหักลดหย่อน

เนื้อหาเพิ่มเติม

มาตรการพิเศษนี้ ให้ขยายระยะเวลาจากกำหนดเดิมวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) ไปอีก 2 ปี

平成27年度地方税制改正（税負担軽減措置等）要望事項

（ 新設 ・ 拡充 ・ 延長 ・ その他 ）

No	45	府省庁名	国土交通省	
対象税目	個人住民税 法人住民税 事業税 <u>不動産取得税</u> <u>固定資産税</u> 事業所税 その他（ ）			
要望項目名	サービス付き高齢者向け住宅供給促進税制の延長 （「新築のサービス付き高齢者住宅に係る課税標準の特例措置」、「新築のサービス付き高齢者住宅用として取得する土地に係る税額の特例措置」及び「新築のサービス付き高齢者向け住宅に係る税額の減額措置」）			
要望内容（概要）	<ul style="list-style-type: none"> ・ 特例措置の対象（支援措置を必要とする制度の概要） 高齢者の居住の安定確保に関する法律（平成13年法律第26号）の規定に基づき、高齢者が日常生活を営むために必要な福祉サービスの提供を受けることができる良好な居住環境を備えた高齢者向けの賃貸住宅又は有料老人ホームで一定の要件を満たすものについては、「サービス付き高齢者向け住宅」として都道府県知事等の登録を受けることができる。 ・ 特例措置の内容 【固定資産税】 サービス付き高齢者向け住宅について、新築住宅及び賃貸住宅で一定の要件を満たすものに対して課する固定資産税を5年間、3分の2を減額する。 【不動産取得税】 サービス付き高齢者向け住宅について、 ① 新築住宅及び賃貸住宅で一定の要件を満たすものを取得した場合、不動産取得税の課税標準から一戸につき1,200万円を控除する。 ② 新築住宅及び賃貸住宅で一定の要件を満たすものに係る土地を取得した場合、不動産取得税の税額から150万円又は住宅の床面積の2倍に当たる土地面積相当分の価額に税率を乗じて得た額を減額する。 ・ 要望内容 本特例措置の適用期限（平成27年3月31日）を2年間延長する。 			
関係条文	<ul style="list-style-type: none"> 【固定資産税】 地方税法附則第15条の6第2項、第15条の8第4項、 地方税法施行令附則第12条第1項、第3項、第4項、第5項、第6項、第21項、 地方税法施行規則附則第7条第4項、第5項、第13項 【不動産取得税】 地方税法第73条の14第1項、第73条の24第1項、附則第11条第13項、第11条の4第3項 地方税法施行令附則第7条第17項、第18項、第9条の2、 地方税法施行規則附則第3条の2の15、第3条の2の16 			
減収見込額	[初年度]	－（▲668）	[平年度]	－（▲738）
	[改正増減収額]	－		（単位：百万円）
要望理由	<p>（1）政策目的 高齢化の進展や、介護保険法において高齢者が住み慣れた地域や家庭で暮らし続ける「地域包括ケアシステム」を推進している中、我が国の住宅ストックのうち、高齢者が安心して自立して暮らせるバリアフリー化された住宅は極めて限られているなど、高齢者に適した住まいが不足していることから、バリアフリー化された居住空間で医療・介護等のサービスが受けられる高齢者向け住宅の供給促進を図る。</p> <p>（2）施策の必要性 本特例措置により、①高度のバリアフリー化、②安否確認サービス・生活相談サービスの実施、③高齢者の居住の安定が確保されている入居契約内容が必須要件であるサービス付き高齢者向け住宅の供給を促進し、高齢者に適した住まいの確保を図ることが必要である。</p>			
本要望に対応する縮減案	－			

การแก้ไขระบบภาษีปี พ.ศ. 2560 (Heisei 29, ค.ศ. 2017) (มาตรการบรรเทาภาระภาษี)

เรื่อง การขยายระยะเวลา

ออกโดย : กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมและการท่องเที่ยว

การขยายระยะเวลามาตรการทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ

(มาตรการพิเศษทางภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุที่สร้างขึ้นใหม่ มาตรการพิเศษทางภาษีสำหรับการครอบครองที่ดินสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุที่สร้างขึ้นใหม่ และ มาตรการลดภาษีสำหรับที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุที่สร้างขึ้นใหม่)

บทบัญญัติพิเศษ (มาตรการสนับสนุนที่จำเป็น)

กฎหมายความมั่นคงของที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (พระราชบัญญัติพ.ศ. 2544 (ค.ศ. 2001) ฉบับที่ 26) ที่กำหนดให้ผู้สูงอายุควรได้รับบริการสวัสดิการ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน จากที่พักอาศัยสำหรับเช่า และมีสภาพแวดล้อมเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ หรือจากบริการที่พักคนชราที่คิดค่าบริการ ภายในไตรมาสกำหนด “ที่พักอาศัยพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุ” โดยผู้ประสงค์ขอเช่าหรือบริการดังกล่าว ให้ยื่นขออนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

เนื้อหาของมาตรการพิเศษ

ภาษีจากการซื้ออสังหาริมทรัพย์

(1) การครอบครองที่พักอาศัยที่สร้างขึ้นใหม่และให้บริการเช่าตามข้อกำหนด จะได้ลดภาษีซื้ออสังหาริมทรัพย์จากฐานภาษีประมาณ 12 ล้านเยนต่อปี หรือ 3% ต่อปี

(2) การครอบครองที่ดินสำหรับที่พักอาศัยที่สร้างขึ้นใหม่ จะได้รับลดภาษีซื้ออสังหาริมทรัพย์ 1.5 ล้านเยน หรือนำยอดที่ได้จากการคำนวณพื้นที่ใช้สอยของที่พักอาศัยจำนวน 2 ตารางเมตรต่ออัตราภาษีราคาที่ดิน และนำมาหักลดหย่อน

ภาษีทรัพย์สิน

ที่พักอาศัยที่สร้างขึ้นใหม่และให้บริการเช่าตามข้อกำหนด ที่พักอาศัยให้เช่าพร้อมบริการสำหรับผู้สูงอายุนั้น จะได้รับการลดภาษีตลอดระยะเวลา 5 ปีโดยให้พิจารณาจากอัตรา 2/3 เปอร์เซ็นต์ และให้ทางท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดอัตราตั้งแต่ 1/2 ขึ้นไปและไม่เกิน 5/6 ตามกฎระเบียบท้องถิ่นนั้น เพื่อใช้คำนวณในการลดหย่อน

เนื้อหาเพิ่มเติม

มาตรการพิเศษนี้ ให้ขยายระยะเวลาจากกำหนดเดิมวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2560 (ค.ศ. 2017) ไปอีก 2 ปี

平成29年度地方税制改正（税負担軽減措置等）要望事項

（ 新設 ・ 拡充 ・ 延長 ・ その他 ）

No	38	府省庁名	国土交通省	
対象税目	個人住民税 法人住民税 事業税 不動産取得税 固定資産税 事業所税 その他（ ）			
要望 項目名	サービス付き高齢者向け住宅供給促進税制の延長 （「新築のサービス付き高齢者住宅に係る課税標準の特例措置」、「新築のサービス付き高齢者住宅用として取得する土地に係る税額の特例措置」及び「新築のサービス付き高齢者向け住宅に係る税額の減額措置」）			
要望内容 （概要）	<ul style="list-style-type: none"> ・ 特例措置の対象（支援措置を必要とする制度の概要） 高齢者の居住の安定確保に関する法律（平成13年法律第26号）の規定に基づき、高齢者が日常生活を営むために必要な福祉サービスの提供を受けることができる良好な居住環境を備えた高齢者向けの賃貸住宅又は有料老人ホームで一定の要件を満たすものについては、サービス付き高齢者向け住宅として都道府県知事等の登録を受けることができる。 ・ 特例措置の内容 【不動産取得税】 サービス付き高齢者向け住宅について、 ① 新築の賃貸住宅で一定の要件を満たすものを取得した場合、不動産取得税の課税標準から一戸につき1,200万円を控除する。 ② 新築の賃貸住宅で一定の要件を満たすものに係る土地を取得した場合、不動産取得税の税額から150万円又は住宅の床面積の2倍に当たる土地面積相当分の価額に税率を乗じて得た額を減額する。 【固定資産税】 サービス付き高齢者向け住宅について、新築の賃貸住宅で一定の要件を満たすものに対して課する固定資産税を5年間、2/3を参酌して1/2以上5/6以下の範囲内において市町村が条例で定める割合を減額する。 ・ 要望内容 本特例措置の適用期限（平成29年3月31日）を2年間延長する。 			
（ 関係条文 ）	<ul style="list-style-type: none"> 【不動産取得税】 地方税法第73条の14第1項、第73条の24第1項、附則第11条第12項、第11条の4第3項 地方税法施行令附則第7条第16項、第17項、第9条の2 地方税法施行規則附則第3条の2の14、第3条の2の15 【固定資産税】 地方税法附則第15条の6第2項、第15条の8第4項 地方税法施行令附則第12条第21項 地方税法施行規則附則第7条第4項、第5項、第13項 			
減収 見込額	[初年度]	—（▲2,252）	[平年度]	—（▲2,944）
	[改正増減収額]	—		（単位：百万円）